คัมภีร์นักวินัยมืออาชีพ

(ข้อมูล ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙)

นวัตกรรมใหม่ของนักวินัยท้องถิ่น

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- เทศบาล
- องค์การบริหารส่วนตำบล
- เมืองพัทยา

ส่วนมาตรฐานวินัย อุทธรณ์และร้องทุกข์
สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคลส่วนท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

“คัมภีร์นักวินัยมืออาชีพ”นี้ ได้พัฒนามาจากคัมภีร์สัมมนาต่อเนื่องเรื่องวินัยที่มีจุดเริ่มต้นจากการสัมมนาต่อเนื่องเรื่องวินัย (โครงการหัวเพชร) ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๔ จัดเป็นนวัตกรรมใหม่ที่ทำขึ้นเพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง และเครือข่ายคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นให้สะดวก รวดเร็ว คล่องตัว ถ้าจำเป็นต้องดำเนินกิจกรรมด้านวินัย โดยมีข้ออ้างอิงที่ถูกต้องแม่นยำ ซึ่งหากต้องการค้นหาเอกสารสำคัญ สามารถทำได้ทันทีจากหนังสือมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย การให้ออกจากราชการ สิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น หนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยของข้าราชการพลเรือน หนังสือแนวทางการลงโทษทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน และหนังสือรวมมติคณะรัฐมนตรี มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่จะได้รับการแจกจ่ายในการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับวินัยแล้ว

การปรับปรุงเนื้อหาจะเกิดขึ้นเป็นระยะเพื่อให้ทันเหตุการณ์ตลอดเวลา เมื่อมีการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนากระบวนการขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง หากพบข้อผิดพลาดขอได้โปรดแจ้งทางหมายเลขโทรศัพท์ที่ปรากฏในหน้าสุดท้ายของคัมภีร์นี้เพื่อร่วมกันแก้ไขต่อไป

ประโยชน์ที่คุ้มค่าคงเกิดแก่ผู้สนใจใฝ่รู้อย่างแน่นอน และขอให้เผยแพร่เอกสารนี้ไปยังผู้ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้อง และเครือข่ายคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น (DIN) ทุกคนเพื่อเป็นวิทยาทานด้วย

ส่วนมาตรฐานวินัย อุทธรณ์และร้องทุกข์
สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙

สารบาญ

ลำดับ	เรื่อง	หน้า
๑	วินัยและการรักษาวินัย	๑
๒	การดำเนินการทางวินัย	๑๖
๓	การรายงานการดำเนินการทางวินัย	๕๑
๔	ปกิณกะ	๕๔
๕	พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ	๖๒
๖	การให้ออกจากราชการ	๖๗
๗	การสั่งพักราชการ และการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	๗๓
๘	สิทธิการอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์	๘๐
๙	การร้องทุกข์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์	๙๐

คัมภีร์นักวินัยมืออาชีพ

๑. วินัยและการรักษาวินัย **ข้อมูล ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๙ รวม ๒๕๐ ข้อ**

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑. คำว่า **"วินัย"**	๑.๑ ความหมาย	มี ๒ ความหมาย คือ ๑.๑.๑ ระเบียบ กฎเกณฑ์ แบบแผนความประพฤติที่กำหนดให้ข้าราชการต้องยึดถือปฏิบัติ ๑.๑.๒ ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าสามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของวินัยได้	๑.๑ คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๒
	๑.๒ ประเภท	มี ๒ ประเภท คือ ๑.๒.๑ วินัยอย่างไม่ร้ายแรง ๑.๒.๒ วินัยอย่างร้ายแรง	๑.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๖ วรรค ๓
	๑.๓ ฐานความผิด	มี ๑๘ ฐาน **(ดูข้อ ๒ ประกอบ)**	๑.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๖-๒๓
	๑.๔ สถานโทษ	มี ๕ สถาน ได้แก่ ๑.๔.๑ วินัยอย่างไม่ร้ายแรง (๑) ภาคทัณฑ์ (๒) ตัดเงินเดือน (๓) ลดขั้นเงินเดือน ๑.๔.๒ วินัยอย่างร้ายแรง (๔) ปลดออก (๕) ไล่ออก	๑.๔ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๒๕ วรรค ๒ **หมายเหตุ** สถานโทษทางวินัยลูกจ้าง/พนักงานจ้าง มี ๔ สถาน คือ ภาคทัณฑ์/ตัดค่าตอบแทน/ลดค่าตอบแทน/ไล่ออก
๒. ฐานความผิดทางวินัย	มีทั้งหมด ๑๘ ฐาน **ข้อสังเกต** ๑. ฐานล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ มิได้ใช้เช่น พลเรือน หากมีการกระทำผิดเกิดขึ้น ให้ลงโทษ "ฐานประพฤติชั่ว" ๒. ฐานละเมิดจริยธรรม เพิ่มเมื่อ ๒ พ.ค.๒๕๕๗ ถ้าการกระทำนั้นผิดวินัยด้วย	**ได้แก่** ๒.๑ ฐานไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ ๒.๒ ฐานไม่ซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่ซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม ฐานอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจ	๒.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๖ ๒.๒ ข้อ ๗ วรรค ๑ ข้อ ๗ วรรค ๒

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
	ให้ลงโทษตามบทหนักบทเพียงเดียว ๓. ยกองค์ประกอบความผิดแต่ละฐานพอสังเขป ๔. “องค์ประกอบความผิด” มีทั้งองค์ประกอบภายนอก ได้แก่พฤติกรรม หรือการแสดงออกในการกระทำ และองค์ประกอบภายใน คือ จิตใจ ความรู้สำนึกในการกระทำ	หน้าที่ราชการของตน ๓. หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ “ฐานทุจริต” เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ ๓. เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ ๔. มีเจตนาทุจริต	ข้อ ๗ วรรค ๓
		๒.๓ ฐานไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการ - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการ	๒.๓ ข้อ ๘
		๒.๔ ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ/ไม่เอาใจใส่/ไม่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของราชการ/ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่มีความอุตสาหะ/ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่เอาใจใส่/ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของราชการ/ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความประมาทเลินเล่อ	๒.๔ ข้อ ๙ วรรค ๑
		ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง	ข้อ ๙ วรรค ๒

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		๒.๕ ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติ ค.ร.ม. และนโยบายของรัฐบาล - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติ ค.ร.ม. หรือนโยบายของรัฐบาล และเกิดความเสียหายแก่ราชการ	๒.๕ ข้อ ๑๐ วรรค ๑
		ฐานจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติ ค.ร.ม. หรือนโยบายของรัฐบาล เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. จงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติ ค.ร.ม.หรือนโยบายของรัฐบาล ๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง	ข้อ ๑๐ วรรค ๒
		๒.๖ ฐานไม่สนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภยันตรายต่อประเทศชาติ และไม่ป้องกันภยันตรายนั้นจนเต็มความสามารถ - องค์ประกอบความผิด ๑. ไม่สนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภยันตราย และ ๒. ไม่ป้องกันภยันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ	๒.๖ ข้อ ๑๑
		๒.๗ ฐานเปิดเผยความลับของทางราชการ - องค์ประกอบความผิด ๑. มีความลับของทางราชการ ๒. นำความลับของทางราชการไปเปิดเผย	๒.๗ ข้อ ๑๒ วรรค ๑
		ฐานเปิดเผยความลับของทางราชการเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง	ข้อ ๑๒ วรรค ๒

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		- องค์ประกอบความผิด ๑. มีความลับของทางราชการ ๒. นำความลับของทางราชการไปเปิดเผย ๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง	
		๒.๘ ฐานขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา - องค์ประกอบความผิด ๑. มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ๒. เป็นการสั่งในหน้าที่ราชการ ๓. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ ๔. มีเจตนาขัดขืนหรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว - แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ หรือเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีให้ทบทวน ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันตามคำสั่งเดิมเป็นหนังสือต้องปฏิบัติตาม (ไม่ผิดวินัยฐานนี้ หรือมีเหตุลดหย่อนโทษ)	๒.๘ ข้อ ๑๓ วรรค ๑
		ฐานขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ๒. เป็นการสั่งในหน้าที่ราชการ ๓. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการ ๔. มีเจตนาขัดขืนหรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ๕. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง	ข้อ ๑๓ วรรค ๒
		๒.๙ ฐานกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน - องค์ประกอบความผิด ๑. มีการปฏิบัติราชการ ๒. การปฏิบัติราชการนั้นเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๒.๙ ข้อ ๑๔

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		- เว้นแต่ ๑. ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือ ๒. ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วครั้งคราว	
		๒.๑๐ ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา - องค์ประกอบความผิด ๑. ต้องมีการรายงานต่อผู้บังคับบัญชา ๒. การรายงานนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จ หรือมีลักษณะปกปิดข้อความจริงซึ่งควรต้องแจ้งด้วย	๒.๑๐ ข้อ ๑๕ วรรค ๑
		ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. ต้องมีการรายงานต่อผู้บังคับบัญชา ๒. การรายงานนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จ หรือมีลักษณะปกปิดข้อความจริงซึ่งควรต้องแจ้งด้วย ๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง	ข้อ ๑๕ วรรค ๒
		๒.๑๑ ฐานไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ - องค์ประกอบความผิด ๑. มีระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ ๒. ไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการนั้น	๒.๑๑ ข้อ ๑๖
		๒.๑๒ ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. มีการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ	๒.๑๒ ข้อ ๑๗ วรรค ๑
		ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ตั้งแต่ครึ่งวันขึ้นไปแต่ไม่เกิน ๑๕ วัน) - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ	ข้อ ๑๗ วรรค ๒ (ลักษณะที่ ๑)

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. ละทิ้งหน้าที่ราชการ ๒. ติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน ๓. โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ	ข้อ ๑๗ วรรค ๒ (ลักษณะที่ ๒)
		๒.๑๓ ฐานไม่สุภาพเรียบร้อย.. ฐานไม่รักษาความสามัคคี.. ฐานกลั่นแกล้งกัน.. ฐานไม่ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ.. - องค์ประกอบความผิด ๑. ไม่สุภาพเรียบร้อยระหว่างข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ๒. ไม่รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ๓. กลั่นแกล้งกัน ๔. ไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติราชการ	๒.๑๓ ข้อ ๑๘
		๒.๑๔ ฐานไม่ให้การต้อนรับ.. ฐานไม่ให้ความสะดวก.. ฐานไม่ให้ความเป็นธรรม.. ฐานไม่ให้การสงเคราะห์.. ฐานดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง..ประชาชนผู้ติดต่อราชการ - องค์ประกอบความผิด ๑. ไม่ให้การต้อนรับ ไม่ให้ความสะดวก ไม่ให้ความเป็นธรรม ไม่ให้การสงเคราะห์ ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่	๒.๑๔ ข้อ ๑๙ วรรค ๑

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		หรือข่มเหง ๒. กระทำต่อประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน ฐานดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงอย่างร้ายแรง ๒. เป็นการกระทำต่อประชาชนผู้ติดต่อราชการ ๓. กระทำโดยมีเจตนา (กระทำโดยรู้สำนึกในการกระทำ)	ข้อ ๑๙ วรรค ๒
		๒.๑๕ ฐานกระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน	๒.๑๕ ข้อ ๒๐
		๒.๑๖ ฐานเป็นกรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท	๒.๑๖ ข้อ ๒๑
		๒.๑๗ ฐานวางตนไม่เป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และในการปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนกับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย	๒.๑๗ ข้อ ๒๒
		๒.๑๘ ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว (ประพฤติชั่วไม่ร้ายแรง ประพฤติตนไม่สมควร) - แนวทางพิจารณาความผิดฐานประพฤติชั่วทั้งอย่างไม่ร้ายแรง และอย่างร้ายแรง ดังนี้ ๑. เกียรติของข้าราชการ ๒. ความรู้สึกของสังคม ๓. เจตนาในการกระทำ (กระทำโดยรู้สำนึกในการกระทำ)	๒.๑๘ ข้อ ๒๓ วรรค ๑

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		ฐานกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก (เว้นประมาท/ลหุโทษ) หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - เรียงฐานความผิด เป็นดังนี้ ๑. ฐานกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก ๒. กระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง	ข้อ ๒๓ วรรค ๒ **หมายเหตุ** ๑. ยกมาเพียงสังเขป หากสนใจให้ศึกษารายละเอียดในแต่ละข้อเพิ่มเติมดังอ้าง ๒. องค์ประกอบความผิดสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ในหนังสือแนวทางการลงโทษตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน ก.ค.๕๐
๓. จะถือว่าเป็นความผิดทางวินัยฐานใดได้ พฤติการณ์ที่กระทำหรือละเว้นการกระทำต้องครบองค์ประกอบความผิดในฐานนั้น	หากไม่ครบองค์ประกอบความผิดจะถือว่าเป็นความผิดทางวินัยฐานนั้นไม่ได้	๓.๑ ตัวอย่าง เช่น **“ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ”** ตามวินัยข้อ ๗ วรรค ๓ มีองค์ประกอบความผิด ๔ ประการ คือ (๑) มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ (๒) ปฏิบัติหรือละเว้นการหน้าที่นั้นโดยมิชอบ (๓) เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ (๔) มีเจตนาทุจริต ๓.๒ หากไม่ครบองค์ประกอบความผิดฐานทุจริต อาจผิดวินัยฐานอื่น เช่น ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ซึ่งต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป	๓. คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ หน้า ๖ **หมายเหตุ** สำหรับความผิดทางวินัยฐานอื่นก็เช่นกัน ให้ตรวจดูจากคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๕-๒๒ หรือหนังสือแนวทางการลงโทษตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน ก.ค.๕๐ หน้า ๑-๙๕

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๔. หลักในการพิจารณาความผิดทางวินัย “ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ”	ต้องมีพยานหลักฐานชัดเจนพอสมควร ดังนี้ ก. มีหน้าที่ราชการ ข. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่นั้นมิชอบ ค. เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ ง. มีเจตนาทุจริต	**โดย** ๔.๑ ผู้นั้นมีเถยจิตหรือเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ๔.๒ โทษที่จะลงควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ ๔.๓ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืน หรือมีเหตุควรลดหย่อนอื่นใด ไม่อาจลดโทษเหลือเป็นปลดออกจากราชการได้ ๔.๔ ความหมาย คือ “ไล่ออกจากราชการ” สถานเดียว กล่าวคือ (๑) ลงโทษน้อยกว่าไล่ออกไม่ได้ (๒) อ้างเหตุลดหย่อนโทษไม่ได้ (๓) ไม่ระบุจำนวนเงินว่า “มากหรือน้อยเพียงใด” (๔) ให้ดูที่เจตนา (พฤติกรรมส่อเจตนา)	๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๖๘๖ ลง ๑๓ ก.ค.๓๗ ในตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๑๐๒ ๔.๔ หนังสือสำนักงานเลขาธิการ ครม.ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลง ๒๔ ธ.ค.๓๖ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น หน้า ๑๘๘
๕. การลงโทษกรณีปลอมลายมือชื่อเพื่อนข้าราชการหาประโยชน์	ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง	ให้ลงสถานโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ	๕. หนังสือสำนักเลขาธิการ ครม.ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๒๒ ลง ๒๒ ก.พ. ๓๒ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๑๙๐
๖. การลงโทษกรณีข้าราชการทุจริตในการสอบ	เป็นความผิดทางวินัย	๖.๑ ถ้ากระทำผิดในขณะเป็นข้าราชการ ๖.๒ ต้องกำชับผู้บังคับบัญชา ๖.๓ ให้ลงโทษทางวินัยสถานหนัก	๖. หนังสือสำนักเลขาธิการ ครม.ที่ สร ๐๔๐๑/ว.๕๐ ลง ๑๒ เม.ย. ๑๑ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๐๗
๗. การเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางและเงินอื่นในทำนองเดียวกันเป็นเท็จ	เป็นความผิดทางวินัย	๗.๑ ให้พิจารณารายละเอียดพฤติการณ์เป็นราย ๆ ไป ๗.๒ ถ้าเจตนาทุจริตฉ้อโกงแน่ชัด ผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ๗.๓ ต้องลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง (ปลด/ไล่)	๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ว ๘ ลง ๒๖ ก.ค.๓๖ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๒๓๐
๘. การปฏิบัติงานล่าช้า	เป็นความผิดทางวินัย	๘.๑ งานคั่งค้าง หรือล่าช้า ๘.๒ เพราะไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ๘.๓ และไม่มีเหตุผลอันสมควร ๘.๔ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษตามควรแก่กรณี	๘. หนังสือกรมเลขาธิการ ครม. ที่ นว ๒๙๓/๒๔๙๕ ลง ๒๗ พ.ย.๙๕ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๑๔

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๙. การลงโทษกรณีข้าราชการใช้เวลาราชการไปหาความสำราญส่วนตัว	เป็นเหตุให้งานในหน้าที่คั่งค้าง	๙.๑ นับเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ๙.๒ ควรให้พิจารณาลงโทษสถานหนัก คือปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่าง	๙. หนังสือกรมสารบัญ ครม.ที่ นว.๒๖๔/๒๔๙๘ ลง ๑๕ ธ.ค.๙๘ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๑๐
๑๐. เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้เวลาราชการไปประกอบอาชีพส่วนตัว	เป็นความผิดทางวินัย	ให้ผู้บังคับบัญชากวดขันมิให้มีการใช้เวลาราชการไปประกอบอาชีพส่วนตัว	๑๐. หนังสือสำนักเลขาธิการ ครม.ที่ สร ๐๒๐๓/ว.๓๗ ลง ๑ มี.ค.๒๑ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๐๒
๑๑. การจัดเวรรักษาราชการประจำสถานที่ราชการ	๑๑.๑ ให้ผู้บังคับบัญชาคอยสอดส่องตรวจตรา ๑๑.๒ หากละทิ้งหน้าที่เวรถือเป็นความผิดทางวินัย	(๑) ถ้าปรากฏว่า เวรละทิ้งหน้าที่ให้ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (๒) หากเกิดอัคคีภัยเป็นทั้งวินัยและอาญา (๑) ให้นายก อปท.ดำเนินการทางวินัย (๒) นายก อปท.พิจารณาโทษให้เหมาะสมกับความผิด	๑๑.๑ หนังสือกรมเลขาธิการ ครม.ด่วนมาก ที่ น.ว. ๑๐๑/ว๒๔๙๕ ลง ๑๘ เม.ย.๙๕ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น หน้า ๓๒๓ ๑๑.๒ หนังสือสำนักเลขาธิการ ครม. ที่ นร ๐๒๐๑/ว ๑๐๓ ลง ๔ มิ.ย.๒๘ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัย หน้า ๑๙๗ **หมายเหตุ** หนังสือข้อ ๑๑.๒เป็นหลัก และข้อ ๑๑.๑ เป็นส่วนประกอบโดยต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป
๑๒. ไม่มาปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ในวันหยุดราชการ	ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย	๑๒.๑ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ๑๒.๒ ถือว่าผิดวินัย ฐาน (๑) ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาและ (๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการ	๑๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๓๗๐ ลง ๒๑ มิ.ย.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐หน้า ๑๔๒
๑๓. การอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการของสตรี	ให้จัดสตรีปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในเวลากลางวัน	๑๓.๑ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการ ครม.ที่ สร ๐๒๐๕/๐๕๘ ลง ๑๙ เม.ย.๓๖ ๑๓.๒ เว้นแต่ผู้มีหน้าที่โดยเฉพาะที่จะต้องปฏิบัติในเวลากลางคืนเท่านั้น เช่น แพทย์ พยาบาล เป็นต้น	๑๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๕๘๐ ลง ๔ ก.ค.๔๐ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๒๘๗

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑๔. การอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ	ตามข้อ ๑๗ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘	**หมายถึง** ๑๔.๑ การอุทิศหรือสละเวลาทั้งหมดปฏิบัติราชการ ๑๔.๒ ตามที่ทางราชการต้องการ ๑๔.๓ รวมถึงเวลานอกเหนือจากเวลาปฏิบัติราชการตามปกติในกรณีราชการมีงานเร่งด่วนจำเป็นด้วย	๑๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๕๘๐ ลง ๔ ก.ค.๔๐ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๒๘๗
๑๕. การวินิจฉัยคำว่า **“ละทิ้ง”** กับคำว่า **“ทอดทิ้ง”** หน้าที่ราชการ	มีลักษณะต่างกัน	๑๕.๑ **ละทิ้ง** หมายถึง ตัวไม่อยู่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ จะลงชื่อหรือไม่ก็ตาม (การลงชื่อเป็นเพียงระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ ตามวินัยข้อ ๑๖ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ) ๑๕.๒ **ทอดทิ้ง** หมายถึง ไม่เอาเป็นธุระ ไม่เอาใจใส่ ตัวอยู่แต่ไม่ทำงาน	๑๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๒๒๙ ลง๑๐ พ.ค.๓๗ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๑๗
๑๖. จะถือว่าขาดราชการต้องเป็นกรณีไม่มาทำงาน **ตั้งแต่ครึ่งวัน** ขึ้นไป	ไม่ถึงครึ่งวันยังไม่ถือว่าเป็นการขาดราชการ (เพียงเป็นการมาสาย)	แต่เป็นการกระทำผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ (มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ ข้อ ๑๖)	๑๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๗๓๗ ลง ๑๙ ต.ค.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๑๕๙
๑๗. การลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานละทิ้งหน้าราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร (ลูกจ้าง/พนักงานจ้างเพียง ๗ วัน)	๑๗.๑ กรณีไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย ๑๗.๒ กรณีกลับมาปฏิบัติราชการอีก ๑๗.๓ ทั้งสองกรณีให้นับวันหยุดราชการ (ตรงกลาง) รวมด้วย	(๑) มีโทษสถานเดียวคือ “ไล่ออกจากราชการ” (๒) ลงโทษน้อยกว่าไล่ออกไม่ได้ (๓) อ้างเหตุลดหย่อนโทษไม่ได้ (๔) ให้ลงโทษย้อนหลังไปถึงวันเริ่มขาดราชการ (๑) สถานโทษเป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในทางสอบสวน (๒) จะลงโทษย้อนหลังไม่ได้ (เว้นแต่ถูกสั่งพัก/สั่งให้ออกไว้ก่อน/ถูกจับกุม/คุมขัง ฯลฯ ให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปถึงวันถูกสั่งพัก/สั่งให้ออกไว้ก่อน ฯลฯ นั้น)	๑๗.๑ หนังสือสำนักงานเลขาธิการ ครม.ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลง ๒๔ ธ.ค.๓๖ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยฯ หน้า ๑๘๘ ๑๗.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๙ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๓๐ ๑๗.๓ หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๐๐๐ ลง ๒๙ พ.ย.๓๗ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๒๑๘

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑๘. ลาศึกษาแล้วไม่เดินทางกลับมารับราชการตามกำหนดที่ได้รับอนุมัติ	เมื่อครบกำหนดต้องกลับมารับราชการ	หากหลีกเลี่ยงหรือไม่มา ถือว่าละทิ้งหน้าที่ราชการ (อาจเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร)	๑๘. หนังสือสำนักเลขาธิการ ครม.ที่ สร ๐๔๐๑/ว ๔๐ ลง ๒๒ พ.ค.๑๐ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๐๕
๑๙. ข้าราชการเล่นการพนันสลากกินรวบ (หวย)	ทั้งในฐานะเป็นเจ้ามือ, ผู้เดินขาย หรือผู้เล่น	๑๙.๑ ให้มีการดำเนินคดีอาญาอย่างจริงจัง มิให้เห็นแก่หน้าผู้ใด ๑๙.๒ ให้พิจารณาลงโทษทางปกครองอย่างน้อยให้ออกจากราชการ (โทษทางปกครองกรณีนี้คือโทษทางวินัย ตาม พ.ร.บ. พลเรือนฯ ปี ๙๗)	๑๙. หนังสือกรมสารบัญ ครม.ที่ น.ว. ๒๘๐/๒๔๙๘ ลง ๒๙ ธ.ค.๙๘ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๑๑
๒๐. ข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา	๒๐.๑ เล่นการพนัน	แยกเป็น ๒ ประเภท คือ (๑) การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ควรวางโทษปลดถึงไล่ออกจากราชการ (๒) การพนันประเภทที่กฎหมายให้เล่นได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากทางการ ก. เล่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้เล่นมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง ครู เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือที่มีข้อห้ามวางไว้เป็นพิเศษ ให้พิจารณาโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อ (๑) ถ้าเป็นข้าราชการอื่น ให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี ข. เล่นโดยได้รับอนุญาต ถ้าเป็นบุคคลตาม (ก) อาจพิจารณาโทษตามข้อ (๑) ได้ ถ้าเป็นข้าราชการอื่นจะเป็นความผิดต่อเมื่อปรากฏว่าผู้นั้นหมกมุ่นต่อการพนันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียแก่ราชการ และให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี	๒๐.หนังสือกรมเลขาธิการ ครม. ที่ น.ว. ๒๐๘/๒๔๙๖ ลง ๓ ก.ย.๙๖ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๑๓ **หมายเหตุ** ๑. ประเภทที่กฎหมายห้ามขาด (บัญชี ก.) เช่น หวย ก.ข., ถั่ว, แปดเก้า, จับยี่กี่, ต่อแต้ม, ไพ่สามใบ, การเล่นซึ่งมีการทรมานสัตว์, ป๊อก, บิลเลียดรู, น้ำเต้า,ไฮโลว์,อีก้อย, ปั่นแปะ, บาการา และสล๊อทแมชีน เป็นต้น ๒. ประเภทที่กฎหมายให้เล่นได้ เมื่อได้รับอนุญาต (บัญชี ข.) เช่น การละเล่นที่มีสัตว์ต่อสู้ (ชนโค, ชนไก่, กัดปลา, แข่งม้า) วิ่งวัวคน, ชกมวย, มวยปล้ำ, แข่งเรือ, โยนสตางค์หรือวัตถุลงในภาชนะ,ตกเบ็ด, จับสลาก เป็นต้น **ที่มา** พ.ร.บ.การพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
	๒๐.๒ เสพสุรา	(๑) เสพสุรามึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ ซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้ลงโทษตามควรแก่กรณี (๒) เสพสุราหรือเมาสุราในกรณีต่อไปนี้ อาจถูกลงโทษสถานหนักถึงปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ เช่น ๑. เสพสุราในขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ๒. เมาสุราเสียราชการ ๓. เมาสุราในที่ชุมชนจนเกิดเรื่องเสียหายหรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ	
๒๑. หน้าที่ของผู้บังคับบัญชาด้านวินัย	๒๑.๑ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ	มีหน้าที่ ๑) เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย โดยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้การฝึกอบรม จูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจ หรือการอื่นใดในการเสริมสร้างพัฒนาทัศนคติและจิตสำนึกให้มีวินัย ๒) ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย โดยเอาใจใส่ สังเกตการณ์และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการทำผิดวินัย ๓) ดำเนินการทางวินัยทันทีเมื่อมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย (กรณีเป็นผู้บังคับบัญชาอื่นที่มิใช่นายก อปท.จะต้องได้รับมอบอำนาจจากนายก อปท.ก่อน)	๒๑.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๔ วรรค ๑-๔ ๓) พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ วรรค ๒
๒๒. มีการร้องเรียนกล่าวหาว่าพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว	ให้ดำเนินการทางวินัยทันที (คำว่า **“ทันที”** คือในขณะนั้นเอง)	๒๒.๑ กล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้สอบสวนตามที่นายก อปท.เห็นสมควร ๒๒.๒ กล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้นายก อปท.แต่งตั้งกรรมการขึ้นทำการสอบสวน ตามข้อ ๓๔.๒ **(ดูข้อ ๔๘ ประกอบ)**	๒๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๒๔ วรรค ๔, ข้อ ๒๖ วรรค ๓, ๖ หนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ ก.จ.ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๑๙๕ ลง ๘ ก.ย. ๔๘ และหนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๑๔๓ ลง ๖ ก.พ.๔๖

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๒๓. (๑) เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือ (๒) มีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐานเบื้องต้น	- ให้นายก อปท.รีบสืบสวนหรือพิจารณา ในเบื้องต้นว่า **“มีมูล”** หรือไม่ - ไม่ระบุหรือไม่ลงชื่อผู้กล่าวหา แต่ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา หรือข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะสืบสวนได้ - การกล่าวหาด้วยวาจา ต้องจัดให้ทำเป็นหนังสือ	๒๓.๑ การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นจะกระทำได้ โดยแต่งตั้ง (ใช้วิธีใดก็ได้) ๑) กรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ๒) กรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ๓) กรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ๒๓.๒ ถ้าเห็นว่าไม่มีมูล จึงจะยุติเรื่องได้ ๒๓.๓ ถ้าเห็นว่ามีมูล ให้ดำเนินการทางวินัยทันที ๒๓.๔ หากความปรากฏแก่ผู้บังคับบัญชาอื่นที่มิใช่นายก อปท.ให้รายงานตามลำดับชั้นถึงนายก อปท.โดยเร็ว	๒๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๔
(๓) เมื่อข้าราชการถูกร้องเรียนกล่าวโทษว่ากระทำผิดวินัย	ก. ขั้นตอนดำเนินการ	๑) เมื่อได้รับเรื่องราวกล่าวโทษ ให้ผู้บังคับบัญชาถือเป็นความลับของทางราชการ ๒) ให้ผู้บังคับบัญชาสืบสวนทางลับว่ามีมูลหรือไม่ ถ้าไม่มีมูลให้สั่งยุติเรื่อง และให้ดำเนินการโดยเร็ว ๓) ถ้ามีมูล ให้ดำเนินการทางอาญา และวินัย ๔) ให้คุ้มครองพยาน อย่าให้ต้องรับภัย ๕) กรณีมีเหตุละเมิด ก็ให้ดำเนินการทางละเมิดไปพร้อมกันด้วย	ก. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๘.๓/ว ๒๐๗ ลง ๒๕ ม.ค. ๔๒ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยฯ หน้า ๒๕๐
	ข. การร้องเรียนที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์	ให้พิจารณาเฉพาะรายที่ ๑) ระบุหลักฐาน ๒) มีกรณีแวดล้อมที่ปรากฏชัดแจ้ง ๓) หรือที่มีการชี้พยานบุคคลที่แน่นอนเท่านั้น **(ดูข้อ ๒๓ (๒) ประกอบ** ซึ่งหนังสือ ครม. ฉบับนี้ได้กำหนดเป็นกฎแล้ว)	ข. หนังสือสำนักเลขาธิการ ครม.ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘ ลง ๒๕ ธ.ค.๔๑ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๒๑๕
๒๔. ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่สุจริตในข้อ ๒๑-๒๓ ดังกล่าวข้างต้น	๑) ข้าราชการถือว่ากระทำผิดวินัย ๒) นายก อปท.ถือว่าไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ฯลฯ	๑) ให้นายก อปท.ดำเนินการทางวินัยอีกส่วนหนึ่งต่างหาก ๒) ให้ผู้กำกับดูแลดำเนินการตาม พ.ร.บ.จัดตั้ง อปท.ว่าด้วยการกำกับ ควบคุม ดูแล	๒๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๔ วรรค ๑๒
๒๕. การสอบข้อเท็จจริงเมื่อ อบต.,เทศบาล, อบจ. หรือเมืองพัทยาถูกร้องเรียน	ให้จังหวัดเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง	โดยตั้งกรรมการตรวจสอบจากข้าราชการส่วนอื่นที่มิใช่พนักงานส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องนั้น ๒๕.๑ กรณี อบต.หรือเทศบาลตำบล จังหวัดอาจมอบให้อำเภอดำเนินการ	๒๕.๑ หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๑๕๔๘ ลง ๙ ส.ค.๔๘

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		๒๕.๒ กรณีที่เป็นเทศบาลเมือง, เทศบาลนคร, อบจ.หรือเมืองพัทยา จังหวัดต้องดำเนินการสอบข้อเท็จจริงเอง	๒๕.๒ พ.ร.บ.จัดตั้ง เทศบาล ม.๗๑ อบจ.ม.๗๗ เมืองพัทยา ม.๙๔ และ อบต. ม.๙๐
๒๖. การชี้มูลความผิดทางวินัย	เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการทางวินัยซึ่งนายก อปท. ไม่ต้องสอบข้อเท็จจริงใหม่อีก (เว้นแต่การชี้มูลซึ่งไม่ปรากฏชื่อผู้ถูกชี้มูล อาจตรวจสอบชื่อจากเอกสารได้)	๒๖.๑ ชี้มูลว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการสอบสวนตามที่นายก อปท. เห็นสมควร **(ดูข้อ ๓๔.๑ ประกอบ)** ๒๖.๒ ชี้มูลว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้นายก อปท.แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (ใช้แบบ สว.๑) ตามข้อ ๓๔.๒ **(ดูข้อ ๔๘ ประกอบ)**	๒๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๓ วรรค ๓ และวรรค ๖
๒๗. ลักษณะการชี้มูล	๒๗.๑ ชี้มูลความผิดโดยหน่วยงานของรัฐ	๒๗.๑.๑ ป.ป.ช.ชี้มูล ตามมาตรา ๙๒ พ.ร.บ. ป.ป.ช.ให้นายก อปท.ใช้เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยพิจารณาลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้เลยภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันรับเรื่อง (ส่งให้ ก.จังหวัดเห็นชอบก่อน) และส่งคำสั่งลงโทษไปยัง ป.ป.ช.ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันออกคำสั่งลงโทษ ๒๗.๑.๒ สตง.ชี้มูลตามมาตรา ๔๖ แห่ง พ.ร.บ. สตง.และให้รายงานภายใน ๙๐ วัน เป็นการชี้มูลฐานทุจริต (เป็นวินัยอย่างร้ายแรง) นายก อปท.ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (ใช้แบบ สว.๑) ตามข้อ ๓๔.๒ ๒๗.๑.๓ สตง.ชี้มูลตามมาตรา ๔๔ แห่ง พ.ร.บ. สตง. และให้รายงานภายใน ๖๐ วัน คือการชี้มูลฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบนายก อปท.ต้องแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย (จะเป็นร้ายแรงหรือไม่อยู่ที่การชี้มูล ส่วนใหญ่ควรตั้งไม่ร้ายแรงก่อน หากพบร้ายแรงจึงตั้งใหม่) ๒๗.๑.๔ กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด อำเภอ ชี้มูลตามกฎหมายนั้น ๆ นายก อปท. ต้องตรวจสอบว่าหนังสือแจ้งให้ดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง ซึ่งต้องดำเนินการตามนั้น	๓๒.๑.๑ พ.ร.บ.ป.ป.ช.มาตรา ๙๒ และ ๙๓ **หมายเหตุ** ขณะอยู่ระหว่างการพิจารณาของ ก.จังหวัด ให้รายงาน ป.ป.ช.ทราบ เพราะอาจเกินกำหนดเวลา ๓๐ วัน ๒๗.๑.๒ พ.ร.บ.สตง.มาตรา ๔๖ ๒๗.๑.๓ พ.ร.บ.สตง.มาตรา ๔๔ ๒๗.๑.๔ พ.ร.บ.จัดตั้ง พ.ร.บ.อบจ. ม.๗๗, เมืองพัทยา ม. ๙๔ เทศบาล ม.๗๑, อบต. ม.๙๐

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
	๒๗.๒ ชี้มูลโดยเอกชน (มีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว)	๒๗.๒.๑ ให้ดำเนินการ ตามข้อ ๓๔.๑ หรือข้อ ๓๔.๒ แล้วแต่กรณี	๒๗.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๒๔ วรรค ๔ และข้อ ๒๖ วรรค ๓,๕,๖ ประกอบหนังสือสำนักงาน ก.อบต.,ก.ท.และ ก.จ.ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๑๙๕ ลง ๘ ก.ย.๔๘ และหนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท.และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๑๔๓ ลง ๖ ก.พ.๔๖
๒๘. ลักษณะการส่งเรื่อง	๒๘.๑ ส่งเรื่องโดยหน่วยงานของรัฐ	๒๘.๑.๑ ป.ป.ช.ส่งเรื่อง ให้ดำเนินการ ตามข้อ ๒๓. (๑) ๒๘.๑.๒ สตง.,กระทรวง กรม จังหวัด อำเภอ ส่งเรื่อง ให้ดำเนินการ ตามข้อ ๒๓. (๑)	๒๘.๑.๑ พ.ร.บ.ป.ป.ช. ๒๕๔๒ มาตรา ๘๙/๒ ๒๘.๑.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๔ วรรค ๕
	๒๘.๒ ส่งเรื่องโดยเอกชน	๒๘.๒.๑ ให้ดำเนินการ ตามข้อ ๒๓. (๑)	

๒. การดำเนินการทางวินัย

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๒๙. คำว่า **“การดำเนินการทางวินัย”**	๒๙.๑ ปรัชญาของการดำเนินการทางวินัย มี ๓ ประการ	ได้แก่ (๑) หลักความยุติธรรม (Justice) (๒) หลักความเป็นธรรม (Fairness) (๓) หลักความรวดเร็ว (Promtness) **หมายเหตุ** Justice delayed is justice denied = ความยุติธรรมที่ล่าช้า คือ ความอยุติธรรม	๒๙. แนวทาง ก.พ.
	๒๙.๒ คุณสมบัติของผู้ดำเนินการทางวินัย มี ๓ ประการ	ได้แก่ (๑) มีความรอบรู้ (knowledge) (๒) มีคุณธรรม (Morality) (๓) มีความกล้าหาญ (Fearlessly)	
	๒๙.๓ สิทธิของผู้ดำเนินการทางวินัย มี ๓ ประการ	ได้แก่ (๑) สิทธิรายงานข้อเท็จจริง (๒) สิทธิใช้ดุลพินิจวินิจฉัยข้อเท็จจริง (๓) สิทธิใช้ดุลพินิจเสนอแนะการลงโทษ	

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
	๒๙.๔ บทบาทของผู้ดำเนินการทางวินัย มี ๓ ประการ	ก. บทบาทอย่างแข็ง คือ (๑) ผู้ทำตามกฎหมาย (๒) ผู้ปราบปราม (๓) ผู้รักษาประโยชน์ของทางราชการ (๔) ผู้รักษาอาญาสิทธิ์ (๕) ผู้แสวงประโยชน์ ข. บทบาทอย่างกลาง คือ **ผู้ทรงไว้ซึ่งความยุติธรรม** ค. บทบาทอย่างอ่อน คือ (๑) ผู้ทำตามนโยบาย (๒) ผู้ประนีประนอม (๓) ผู้รักษาประโยชน์ของทางราชการ (๔) ผู้รักษาตัวรอด (๕) ผู้แสวงบุญ **หมายเหตุ ให้ถือบทบาทอย่างกลาง**	
	๒๙.๕ ความหมาย	๒๙.๕.๑ การดำเนินการทั้งหลายที่กระทำเป็นวิธีการตามกฎหมาย เมื่อมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย กล่าวคือจะถือว่ามีการดำเนินการทางวินัยก็ต่อเมื่อ ได้เริ่ม **“ตั้งเรื่อง”** เพื่อดำเนินการทางวินัยแล้ว	๒๙.๕.๑ คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ หน้า ๒๕
	๒๙.๖ ประเภท	๒๙.๒.๑ การตั้งเรื่องกล่าวหา ๒๙.๒.๒ การสืบสวนหรือสอบสวน ๒๙.๒.๓ การพิจารณาความผิดและโทษ ๒๙.๒.๔ การสั่งลงโทษหรืองดโทษ ๒๙.๒.๕ การดำเนินการต่าง ๆ ระหว่างการสอบสวนพิจารณา เช่น การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	๒๙.๒.๑ หน้า ๒๙ ๒๙.๒.๒ หน้า ๒๕ และ ๓๑ ๒๙.๒.๓ หน้า ๙๗ ๒๙.๒.๔ หน้า ๑๐๑ ๒๙.๒.๕ หน้า ๘๕ และ ๙๑
	๒๙.๗ ผลของการ **“ตั้งเรื่อง”**	๒๙.๗.๑ ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย ก็ให้ออกคำสั่งลงโทษอย่างไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรง แล้วแต่กรณี ๒๙.๗.๒ ถ้ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดจึงจะสั่งยุติเรื่องเป็นหนังสือได้ ๒๙.๗.๓ ผลของการตั้งเรื่องเพื่อดำเนินการทางวินัยจะออกมาอย่างไรก็ตาม ต้องรายงานไปยัง ก.จังหวัด ทุกเรื่อง **(ดูข้อ ๓๕.๓.๑ ประกอบ)**	๒๙.๗ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๒๖ วรรค ๗ ๒๙.๗.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯข้อ ๘๗ วรรค ๑

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๓๐. คำว่า "กระบวนการทางวินัย"	๓๐.๑ ความหมาย	๓๐.๑.๑ เริ่มแต่มีการตั้งเรื่องกล่าวหา (บันทึกตั้งเรื่อง/ออกคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวน) จนรายงานเสร็จสิ้นและไม่ต้องทำสิ่งใดอีก	๓๐.๑.๑ คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๒๕
	๓๐.๒ ประเภท	๓๐.๒.๑ แยกเป็น ๑) การตั้งเรื่องกล่าวหา ๒) การสืบสวนหรือสอบสวน ๓) การพิจารณาความผิดและโทษ ๔) การสั่งลงโทษหรืองดโทษ ๕) การดำเนินการต่าง ๆ ระหว่างการสอบสวนพิจารณา เช่น การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน (เฉพาะตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง) ๖) การรายงานการดำเนินการทางวินัย ๗) การพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยของ ก.จังหวัด	๓๐.๒.๑ หน้า ๒๙ ๓๐.๒.๒ หน้า ๒๕ และ ๓๑ ๓๐.๒.๓ หน้า ๙๗ ๓๐.๒.๔ หน้า ๑๐๑ ๓๐.๒.๕ หน้า ๘๕ และ ๙๑
	๓๐.๓ ขั้นตอน	แบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน **(ดูข้อ ๓๐.๒ ข้างต้น)** ๑) ขั้นตอนของนายก อปท.ข้อ ๑) - ๖) ๒) ขั้นตอนของ ก.จังหวัด ข้อ ๗)	
๓๑. คำว่า "การสอบสวนพิจารณา"	๓๑.๑ เพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรม	การสอบสวนพิจารณา (ตั้งแต่เริ่มตั้งเรื่อง/ตั้งกรรมการสอบสวน จนถึงการออกคำสั่งลงโทษ) ต่อไปนี้ ใช้หลักเกณฑ์การสอบสวนเดียวกัน คือ ๑) ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ๒) ถูกกล่าวหาหรือสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ๓) บกพร่องในหน้าที่ราชการ ๔) ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ	๓๑.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๔๘
	๓๑.๒ ผลของการสอบสวนพิจารณา (ของนายก อปท.)	**(๑) ผลต่อการเลื่อนขั้นเงินเดือน** ถูกแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยหรืออยู่ระหว่างการสอบสวนทั้งร้ายแรงและไม่ร้ายแรง เลื่อนขั้นเงินเดือนได้ทุกตำแหน่งและระดับ **เมื่อการสอบสวนพิจารณาแล้วเสร็จ** ๑) ถูกลงโทษไม่หนักกว่าภาคทัณฑ์ เลื่อนขั้นเงินเดือนได้ทุกตำแหน่งและระดับ	(๑) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือนฯ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๑๕

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		๒) ถูกลงโทษหนักกว่าภาคทัณฑ์ เลื่อนขั้นเงินเดือนไม่ได้ทุกตำแหน่งและระดับ (โทษตัดเงินเดือนและลดขั้นเงินเดือน) ๓) ถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ห้ามเลื่อนขั้นเงินเดือนทุกตำแหน่งและระดับ **(๒) ผลต่อการเลื่อนระดับ** ๑) ถูกแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง เลื่อนระดับได้ทุกตำแหน่งและระดับ ๒) ถูกแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย (อย่างร้ายแรง) ตำแหน่งสายงานผู้ปฏิบัติ เลื่อนระดับได้ทุกตำแหน่งและระดับ ๓) ถูกแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย (อย่างร้ายแรง) ตำแหน่งเฉพาะสายงานนักบริหารงานเทศบาล เลื่อนระดับยังไม่ได้ (รอการแก้มาตรฐาน) **เมื่อการสอบสวนพิจารณาแล้วเสร็จ** ๑) ถูกลงโทษไม่หนักกว่าภาคทัณฑ์ เลื่อนระดับได้ทุกตำแหน่งและระดับ ๒) ถูกลงโทษหนักกว่าภาคทัณฑ์ เลื่อนระดับไม่ได้ทุกตำแหน่งและระดับ (โทษตัดเงินเดือนและลดขั้นเงินเดือน) ๓) ถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ห้ามเลื่อนระดับทุกตำแหน่งและระดับ	(๒) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการเลื่อนระดับฯ พ.ศ. ๒๕๔๕
คำว่า “การสอบสวน”	มีวัตถุประสงค์ ๔ ประการ คือ	**เพื่อ** ๑) ให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ต่อสู้แก้ตัว ๒) รวบรวมพยานหลักฐาน ๓) พิสูจน์ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ ๔) ค้นหาความจริงและความยุติธรรม	แนวทาง ก.พ.
๓๒. การสอบสวนทางวินัย	หากจะนำผลการสอบสวนไปใช้ลงโทษทางวินัย ต้องมีองค์ประกอบ ๓ ประการ ดังนี้	๑) ต้องแจ้งข้อกล่าวหา ๒) ต้องสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ๓) ต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง และนำสืบแก้ข้อกล่าวหา **(ทั้ง ๓ เป็นหัวใจของการสอบสวนทางวินัย)**	๓๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๖ วรรค ๑

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๓๓. การชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา หรือการให้ปากคำ หรือการสอบปากคำ	๓๓.๑ ผู้ถูกกล่าวหา	มีสิทธินำบุคคลต่อไปนี้ **เข้าฟัง** คำชี้แจงหรือให้ถ้อยคำของตนได้ คือ ๑) ทนายความ ๒) ที่ปรึกษา ๓) หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบสวนให้อยู่ในที่สอบสวน เพื่อประโยชน์แห่งการสอบสวน	๓๓.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๖ วรรค ๒ ประกอบข้อ ๖๖ วรรค ๑
	๓๓.๒ พยาน	ผู้ที่ได้รับการยกเว้นให้อยู่ในที่สอบสวนได้ คือ ๑) ทนายความของผู้ถูกกล่าวหา ๒) ที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหา ๓) หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบสวนเพื่อประโยชน์แห่งการสอบสวน	๓๓.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๖ วรรค ๑
๓๔. วิธีการสอบสวนทางวินัย	๓๔.๑ วินัยอย่างไม่ร้ายแรง	ให้สอบสวนตามที่นายก อปท.เห็นสมควร โดย ๑) มอบให้ ขรก.ผู้ใต้บังคับบัญชาสอบสวนแทน ๒) ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ให้ดำเนินการมีสาระสำคัญสำคัญตามที่กระบวนการวินัยอย่างร้ายแรงโดยอนุโลม) ๓) กรณีตั้งกรรมการข้อเท็จจริง ถ้ากรรมการดำเนินการครบองค์ประกอบการสอบสวนตามข้อ ๓๒ นายก อปท.จะสั่งลงโทษเลยก็ได้ ให้นายก อปท.สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (ใช้แบบ สว.๑) **(ดูข้อ ๔๘ ประกอบ)**	๓๔.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๖ วรรค ๔
	๓๔.๒ วินัยอย่างร้ายแรง		๓๔.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๖ วรรค ๕
๓๕. “การตั้งเรื่องกล่าวหา”	๓๕.๑ เป็นเรื่องที่กล่าวหาจริงนั่นคือพฤติกรรมที่ทำ	๓๕.๑.๑ เรื่องที่กล่าวหา ได้แก่ ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร	๓๕.๑.๑ คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๒๙
	๓๕.๒ ไม่ใช่ “ฐานความผิด”	๓๕.๒.๑ **“เรื่องที่กล่าวหา”** กับ **“ฐานความผิด”** แตกต่างกัน คือ **“เรื่องที่กล่าวหา”** เป็นสิ่งแรกที่ต้องกล่าวถึงเมื่อต้องดำเนินการทางวินัย ซึ่งจะปรากฏอยู่ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (กรณีวินัยร้ายแรง คือ สว.๑) ส่วน **“ฐานความผิด”** จะปรากฏได้ก็ต่อเมื่อได้รวบรวมพยานหลักฐานไประยะหนึ่งแล้ว (กรณีวินัยร้ายแรง คือ ตั้งแต่ สว.๓ เป็นต้นไป)	๓๕.๒.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๕๐ (แบบคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน/สว.๑) ข้อ ๖๑ แบบ สว.๓
	๓๕.๓ เป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินการทาง	๓๕.๓.๑ เมื่อตั้งเรื่องกล่าวหาแล้ว ผลจะออกมาอย่างไรก็ตาม ต้องรายงานไปยัง ก.จังหวัดทุกเรื่อง	๓๕.๓.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนิน

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
	วินัย	**(ดูข้อ ๒๙.๗.๓ ประกอบ)**	การทางวินัยฯ ข้อ ๘๗ วรรค ๑
๓๖. วิธีการตั้งเรื่องกล่าวหา	แบ่งเป็น ๒ วิธี คือ	๓๖.๑ กรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (๑) จัดทำเป็นบันทึกข้อความว่า ใครถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด มอบใครสอบ หรือ (๒) จัดทำเป็นรูปแบบคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง **(ดูข้อ ๓๔.๑ ประกอบ)** ๓๖.๒ กรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต้องออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (แบบ สว.๑) เท่านั้น **(ดูข้อ ๔๗ ประกอบ)**	๓๖.๑ แนวทาง ก.พ. ๓๖.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๕๐
๓๗. ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงซ้ำกับการตั้งกรรมการสอบสวนในเรื่องอื่น	และคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องอื่นนั้นได้สอบสวนไว้แล้ว ได้แก่ เรื่อง (๑) ไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย (๒) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ (๓) บกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ (๔) ประพฤติตนไม่เหมาะสม	๓๗.๑ คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงจะนำสำนวนการสอบสวนในเรื่องนั้นมาใช้เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัย ๓๗.๒ และทำความเห็นเสนอนายก อปท. ๓๗.๓ โดยถือว่าได้มีการสอบสวนทางวินัยแล้วก็ได้ **(ดูข้อ ๓๘ ประกอบ)**	๓๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๖ วรรค ๘
๓๘. ตั้งกรรมการสอบสวนในเรื่องหย่อน/บกพร่อง/ประพฤติไม่เหมาะสมไว้แล้ว	นายก อปท.เห็นว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องนั้นด้วย	๓๘.๑ ให้นายก อปท.ออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยขึ้นใหม่อีก ๑ คำสั่ง ๓๘.๒ กรรมการสอบสวนทางวินัย จะนำสำนวนการสอบสวนกรณีหย่อน/บกพร่อง/ประพฤติไม่เหมาะสมนั้นมาประกอบการพิจารณาทางวินัยก็ได้	๓๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๒
๓๙.อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวน	๓๙.๑ อำนาจ ๓๙.๒ อำนาจหน้าที่	กรรมการสอบสวนไม่มีสถานภาพเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมาย **(ดูข้อ ๔๐ ประกอบ)** ๓๙.๒.๑ ขอให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราช	๓๙.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		การ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ ๓๙.๒.๒ เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน	และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๒๗
	๓๙.๓ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่ ๖ ประการ	**เพื่อ...** ๓๙.๓.๑ สอบสวนตามหลักเกณฑ์ ก.จังหวัด ๓๙.๓.๒ แสวงหาความจริง ๓๙.๓.๓ ดูแลให้บังเกิดความยุติธรรม ๓๙.๓.๔ รวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหา ๓๙.๓.๕ จัดทำบันทึกประจำวันทุกครั้งที่มีการสอบสวน ๓๙.๓.๖ ห้ามบุคคลอื่นเข้าร่วมทำการสอบสวน	๓๙.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๕๗
๔๐. กรรมการสอบสวนปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ	เพื่อให้เกิดหรืออาจจะเกิดความเสียหายต่อผู้อื่น	๔๐.๑ เมื่อถือว่าเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ๔๐.๒ อาจเป็นความผิดทางวินัยได้ และอาจเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ม. ๑๕๗ ได้อีกเช่นกัน **ข้อสังเกต** การเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัยตามคำสั่งของนายก อปท.ในปัจจุบัน ยังไม่ถือว่าเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา **(ดูข้อ ๓๙ ประกอบ)**	๔๐. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๑๙ ลง ๑๙ มี.ค.๔๐ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ต.ค.๔๐ หน้า ๒๕๘
๔๑. อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับวินัย	๔๑.๑ อำนาจในการดำเนินการทางวินัย	๔๑.๑.๑ เป็นอำนาจของนายก อปท. ๔๑.๑.๒ ต้องเป็นนายก อปท.ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ณ วันที่ออกคำสั่ง (แต่งตั้งกรรมการสอบสวน/ลงโทษ) ๔๑.๑.๓ ผู้บังคับบัญชาอื่นอาจมีอำนาจได้ หากนายก อปท.มอบอำนาจ	๔๑.๑.๑ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ม. ๑๕ วรรค ๑ ๔๑.๑.๓ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานฯ ม. ๑๕ วรรค ๒
	๔๑.๒ อำนาจในการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย	๔๑.๒.๑ กรณี ก.จังหวัด ต้องเป็น ก.จังหวัดเจ้าสังกัด ณ วันที่พิจารณาและมีมติ	๔๑.๒.๑ ม. ๑๕ วรรค ๒ ประกอบมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘๕

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๔๒. ลักษณะเฉพาะของ “วินัย”	มี ๓ ประการ ดังนี้	(๑) การดำเนินการทางวินัย ไม่มีอายุความ (นายก อปท.สามารถดำเนินการได้ตลอดเวลาที่ยังรับราชการอยู่) (๒) ผู้ถูกดำเนินการทางวินัยต้องมีสถานภาพเป็นข้าราชการ (เว้นแต่ออกจากราชการไปแล้ว แต่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายก่อนออกจากราชการ นายก อปท.ต้องสั่งตั้งกรรมการสอบสวนใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันพ้น) (๓) นายก อปท.สังกัดปัจจุบันเท่านั้นมีอำนาจออกคำสั่ง **(ดูข้อ ๔๓ ประกอบ)**	(๑) แนวทาง ก.พ. (๒) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๙ วรรค ๑, ๒ (๓) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยฯ ข้อ ๘๕ วรรค ๑
๔๓. จะดำเนินการทางวินัยผู้ออกจากราชการไปแล้ว ได้หรือไม่	- ต้องถูกกล่าวหาไว้ก่อนออกจากราชการ จึงจะดำเนินการทางวินัยได้ **โดย...**	๔๓.๑ กล่าวหาเป็นหนังสือ ๔๓.๒ ต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมาย ๔๓.๓ ว่ากระผิดวินัยอย่างร้ายแรง (แต่ถ้าถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง นายก อปท.ไม่อาจดำเนินการทางวินัยได้) หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาคดีอาญา (เว้นแต่ประมาทหรือลหุโทษ) ๔๓.๔ นายก อปท.สามารถดำเนินการทางวินัยได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ ๔๓.๕ หากผลการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นจะถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) ก็ให้งดโทษเสีย **(ดูข้อ ๔๒ ประกอบ)**	๔๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๒๘ วรรค ๑ **หมายเหตุ** (๑) เว้นแต่ออกจากราชการ เพราะตาย (๒) กรณีต้องการทราบว่าเรื่องใดถูกกล่าวหาไว้ก่อนออกจากราชการ หรือไม่ ต้องตรวจสอบจากเอกสารการกล่าวหา กับ วันที่ผู้ถูกกล่าวหาออกจากราชการว่า วันใดเกิดก่อน หากวันออกจากราชการเกิดก่อนการกล่าวหา นายก อปท.ก็ไม่สามารถดำเนินการทางวินัยได้
	- ต้องสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายใน ๑๘๐ วัน	- นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้น (ออก) จากราชการ - หากพ้นกำหนด ๑๘๐ วัน ห้ามแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้นั้นอีกต่อไป - เป็นเงื่อนเวลาบังคับ	- มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๘ วรรค ๒

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๔๔. เพียงใดจึงจะถือว่าถูกกล่าวหาไว้ก่อนออกจากราชการ	อันเป็นเหตุให้ดำเนินการทางวินัยได้	๔๔.๑ ต้องมีการระบุชื่ออย่างชัดเจน ๔๔.๒ หากไม่ปรากฏชื่อ ไม่เข้าความหมายในข้อนี้ จะตั้งกรรมการสอบสวนมิได้ ๔๔.๓ กรณี สตง.ชี้มูล โดยไม่ระบุชื่อ ไม่อาจตั้งกรรมการสอบสวนได้เช่นกัน **(ดูข้อ ๔๓ ประกอบ)**	๔๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๑/๒๖๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๑๔๙๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๙
๔๕. หน้าที่ประธานกรรมการสอบสวน	เรียกประชุมเพื่อพิจารณาวางแนวทางสอบสวน	เมื่อรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและรับเรื่องแล้ว ให้ประธานกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมครั้งแรก (ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ประธานรับทราบคำสั่ง)	๔๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๕๒
๔๖. การยืมตัวกรรมการสอบสวนจากสังกัดอื่น	๔๖.๑ กรณีปกติ ๔๖.๒ กรณีจำเป็น /เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน/ เพื่อความยุติธรรม ๔๖.๓ ต้องได้รับความยินยอมจากต้นสังกัดของผู้นั้นก่อน	ให้แต่งตั้งจากพนักงานส่วนท้องถิ่นในสังกัด อาจแต่งตั้งจากต่างสังกัดก็ได้ โดย ๑) ประสานภายในกับเจ้าตัวผู้ที่ต้องการขอตัว ๒) หากเจ้าตัวไม่ขัดข้อง ให้ประสานภายในกับผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นด้วย ๓) หากไม่ขัดข้อง ให้ส่งหนังสือขอตัวอย่างเป็นทางการ ๔) เมื่อได้รับหนังสือตอบยินยอมจึงออกคำสั่งแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนได้ ๕) อย่าออกคำสั่งก่อนวันได้รับหนังสือยินยอมเป็นอันขาด (เพราะอาจมีปัญหาการตีความว่าเป็นคำสั่งที่มิชอบในภายหลัง) **หมายเหตุ** ๑) – ๕) เป็นข้อแนะนำ ไม่ใช่ข้อกฎหมา**ย**	๔๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๔๙ วรรค ๑ และหนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ ว ๒๐๕ ลง ๒๐ ก.ย.๔๘ **หมายเหตุ** ๑. “ต้นสังกัด” หมายถึง นอภ.หรือ ผวจ.หรือนายก อปท.ที่กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่จะถูกขอตัว ๒. ระหว่างปฏิบัติราชการในฐานะกรรมการสอบสวน ให้ถือเสมือนหนึ่งว่ากรรมการนั้นสังกัด อปท.เจ้าของคำสั่งจนเสร็จการ (น.ว.๑๗๘/๒๔๙๒ ลง ๑๐ ต.ค.๙๒)
๔๗. นายก อปท.เป็นคู่กรณีกับผู้ถูกกล่าวหา หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ถูกกล่าวหา	๔๗.๑ คู่กรณี คือ ผู้ทะเลาะวิวาท ร้องเรียน ฟ้องร้องกันและกัน รวมถึงเครือญาติหรือเป็นผู้มีอำนาจพิจารณามีสภาพร้ายแรง	๔๗.๑.๑ ความปรากฏต่อ ก.จังหวัดโดยทางใดทางหนึ่ง ๔๗.๑.๒ ให้ ก.จังหวัดต้องตรวจสอบ ๔๗.๑.๓ หากพบว่าเป็นความจริง ให้แจ้งขอความยินยอมจากต้นสังกัด แล้วพิจารณามีมติคัดเลือกกรรมการสอบสวน ๔๗.๑.๔ ส่งรายชื่อที่มีมติคัดเลือกแล้วให้นายก อปท.ออกคำสั่งแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน	๔๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๔๙ วรรค ๔ และหนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. ที่ มท ๐๘๐๙.๖/๑๓๒, ๑๓๓ ลง ๓๐ มิ.ย.๕๒

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
	๔๗.๒ ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกัน	๔๗.๒.๑ ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๔๗.๑	**ข้อสังเกต** ฝ่ายเลขาฯ ก.จังหวัดต้องประสานขอยืมตัวกับต้นสังกัดของผู้จะได้รับการเสนอชื่อให้ยินยอมก่อนเสนอให้ ก.จังหวัดพิจารณาและมีมติคัดเลือก
	๔๗.๓ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนแล้วเสร็จ	๔๗.๓.๑ ต้องรายงานผลการสอบสวนให้ ก.จังหวัดพิจารณา ๔๗.๓.๒ เมื่อ ก.จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้นายก อปท.สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น	๔๗.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๔๙ วรรค ๕
๔๘. การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑)	๔๘.๑ คุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวน	๔๘.๑.๑ แต่งตั้งจากพนักงานส่วนท้องถิ่นในสังกัดก่อน หากจำเป็นจึงแต่งตั้งจากนอกสังกัด อปท.หรือข้าราชการฝ่ายพลเรือน ๔๘.๑.๒ ข้าราชการทหาร เป็นกรรมการสอบสวนวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นไม่ได้ ๔๘.๑.๓ มีจำนวนอย่างน้อย ๓ คน ๔๘.๑.๔ ในจำนวน ๓ คนนั้น อย่างน้อย ๑ คน ต้อง ๑) เป็นนิติกร ๒) จบปริญญาทางกฎหมาย ๓) ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย (หลักสูตร ๕ วัน) ๔) มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัย (เคยเป็นกรรมการสอบวินัยมาแล้ว อย่างน้อย ๑ สำนวน) ๔๘.๑.๕ ประธานต้องมีตำแหน่งและระดับไม่ต่ำกว่าผู้ที่ถูกกล่าวหา ๔๘.๑.๖ ห้ามผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นประธานกรรมการสอบสวนผู้บังคับบัญชา แต่เป็นกรรมการหรือเลขานุการได้ ๔๘.๑.๗ ให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ๔๘.๑.๘ แม้ภายหลังประธานจะมีตำแหน่งและระดับต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ก็ไม่กระทบถึงการที่ได้ทำไปแล้ว	๔๘.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๔๙ วรรค ๑-๓ ๔๘.๑๘ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยฯ ข้อ ๔๙ วรรค ๖
	๔๘.๒ รูปแบบ	๔๘.๒.๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (แบบ สว.๑) ต้องระบุ ๓ ส่วนประกอบดังนี้	๔๘.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทาง

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		๑) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา ๒) เรื่องที่กล่าวหา ๓) ชื่อและตำแหน่งของกรรมการสอบสวน **(ดูข้อ ๔๙ ประกอบ)** ส่วนประกอบนี้จะขาดส่วนหนึ่งส่วนใดไปมิได้ แต่จะให้มีผู้ช่วยเลขานุการหรือไม่ก็ได้ ๔๘.๒.๒ การแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ นอกจากจะแต่งตั้งจากพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนแล้ว ยังอาจแต่งตั้งจาก ๑) ลูกจ้างประจำ ๒) พนักงานจ้างตามภารกิจ โดยทั้งสองตำแหน่งนี้ต้องมีคุณสมบัติ**ตามข้อ ๔๘.๑.๔** ด้วย	วินัยฯ ข้อ ๕๐
	๔๘.๓ การแจ้งคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน	๔๘.๓.๑ นายก อปท.ต้องแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน พร้อมสำเนา ๑ ฉบับให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ **โดยเร็ว** ๑) ให้ผู้ถูกกล่าวหาลงชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน ๒) กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่รับทราบคำสั่ง ถ้าทำบันทึกลงวันที่ สถานที่ที่แจ้ง ลงลายมือชื่อผู้แจ้ง และพยานรู้เห็นแล้ว ให้ถือวันนั้นเป็นวันรับทราบ ๓) หากแจ้งไม่ได้ ให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ เมื่อพ้น ๑๕ วัน ถือว่ารับทราบแล้ว **กรณี ๑) - ๓) ระยะเวลาคัดค้านกรรมการสอบสวนเริ่มนับ ๑...๒...๓...** ๔๘.๓.๒ นายก อปท.ส่งคำสั่งแต่งตั้งให้คณะกรรมการสอบสวนทราบ พร้อมเอกสารการรับทราบข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหา ๔๘.๓.๓ ประธานกรรมการลงนามรับทราบ **ระยะเวลาสอบสวนเริ่มนับ ๑...๒...๓...**	๔๘.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๕๑ (๑) (๒) **หมายเหตุ** เจ้าหน้าที่ผู้เป็นจ้าของเรื่องจะทำหน้าที่แทนนายก อปท.
๔๙. ข้อความที่ต้องระบุในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน	ขาดส่วนหนึ่งส่วนใดมิได้	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (แบบ สว.๑) ต้องระบุ ๓ ส่วนประกอบ ดังนี้ (๑) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา (๒) เรื่องที่กล่าวหา	๔๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๕๐

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		(๓) ชื่อและตำแหน่งของกรรมการสอบสวน ส่วนประกอบข้างต้นนี้จะขาดส่วนหนึ่งส่วนใดไปมิได้ **(ดูข้อ ๔๘.๒.๑ ประกอบ)**	
๕๐. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเรื่องใดแล้ว ห้ามตั้งซ้ำในเรื่องเดียวกันอีก เว้นแต่ตั้งเพิ่ม (กฎเดิมใช้คำว่า “จะยกเลิกมิได้” ซึ่งมีความหมายเดียวกัน)	๕๐.๑ ต้องตรวจสอบให้รอบคอบก่อนออกคำสั่ง (อย่าผลีผลาม)	๕๐.๑.๑ พิจารณาว่า ณ วันที่จะออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน มีมูลเพียงพอว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ๑) หากมีมูลเพียงพอ ให้ดำเนินการทางวินัยทันที ๒) หากมูลยังไม่เพียงพอ ต้องแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเสียก่อน	๕๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการรักษาวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๖ วรรค ๔ ๑) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๒๔ วรรค ๔ ๒) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๒๕ วรรค ๕
	๕๐.๒ เมื่อออกแล้วจะออกซ้ำอีกมิได้	๕๐.๒.๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย อาจยกเลิกได้เฉพาะคำสั่งที่สั่งผิดในสาระสำคัญ เช่น ผิดตัวบุคคล ผิดเรื่องที่กล่าวหา หรือไม่มีชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา	
	๕๐.๓ หากมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไข สามารถดำเนินการได้	**ดูข้อ ๕๑ และข้อ ๑๐๒ ประกอบ**	๕๐.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๕๖
๕๑. คำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนอาจเปลี่ยนแปลงได้	หากมีความจำเป็นอาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้	๕๑.๑ นายก อปท.เห็นว่า ๑) มีเหตุอันสมควร หรือ ๒) จำเป็นจะต้องเปลี่ยน เพิ่ม ลด จำนวนกรรมการสอบสวน ๕๑.๒ ให้สามารถดำเนินการได้ แต่ต้องแสดงเหตุแห่งการนั้นไว้ด้วย	๕๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๕๖ **(ดูข้อ ๕๐ และข้อ ๑๐๒ ประกอบ)**
๕๒. ผู้ถูกกล่าวหาถึงแก่กรรม (ตาย) ระหว่างการสอบสวน	ให้การสอบสวนเป็นอันยุติลง	คณะกรรมการสอบสวน ต้อง ๕๒.๑ รวบรวมพยานหลักฐานเท่าที่มี ๕๒.๒ วินิจฉัยว่าผู้ตายกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ๕๒.๓ ถ้าผิด จะลงโทษปลดหรือไล่ออก ๕๒.๔ ปลดออกได้รับบำเหน็จบำนาญ /ไล่ออกไม่ได้	๕๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๒๘ และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๕๗๙ ลง ๔

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		ข้อสังเกต หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๔/ ๑๔๕๕๖ ลง ๒๕ พ.ค.๒๐ ให้**ทำการสอบสวนต่อไป** น่าจะหมายถึง เพียงการรวบรวมพยานหลักฐานอื่นที่มิใช่การสอบปากคำบุคคล	ก.ค.๔๐ **หมายเหตุ** หากให้สอบปากคำพยานบุคคลและมีกรณีพาดพิงผู้ตาย ทำให้ผู้ตายไม่มีโอกาสต่อสู้
๕๓. เมื่อเกิดกรณีหนึ่งกรณีใด หรือทุกกรณีดังต่อไปนี้	๑) ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง) ๒) ถูกฟ้องคดีอาญา	๕๓.๑ นายก อปท.อาจสั่งพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนโดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัดได้ ถ้ามีเหตุหนึ่งเหตุใดใน ๑) - ๒) ๕๓.๒ ผลการสอบสวนพิจารณาไม่ถึงกับจะต้องลงโทษปลด/ไล่ หรือให้ออก ต้องสั่งกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือระดับเดียวกัน ๕๓.๓ ให้ถือว่ามีสถานภาพเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นตลอดเวลา **หมายเหตุ** ตัดการต้องหาคดีอาญาออกไป	๕๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๙
๕๔. การกระทำที่ปรากฏชัดแจ้ง	นายก อปท.จะดำเนินการทางวินัยหรือให้ออกจากราชการ **โดย**... ๑) ไม่สอบสวนหรือ ๒) งดการสอบสวนก็ได้ ๓) กรณีหย่อน/บกพร่อง/ประพฤติไม่เหมาะสม ก็เช่นเดียวกัน	๕๔.๑ ปกตินายก อปท.จะดำเนินการทางวินัย ต้องมีการสอบสวนก่อนทุกครั้ง จึงสั่งลงโทษทางวินัยได้ ๕๔.๒ หากมีคำสั่งลงโทษ โดยไม่มีการสอบสวน คำสั่งลงโทษนั้นย่อมเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ ๕๔.๓ แต่ถ้าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง จะไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวน ก็ลงลงโทษทางวินัยได้ (หรือให้ออกจากราชการได้) **(ดูข้อ ๕๕ ประกอบ)** **ข้อสังเกต** กฎใช้คำว่า “จะดำเนินการทางวินัย” โดยไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนก็ได้ ดังนั้น จึงต้องผ่านขั้นตอน **“การดำเนินการทางวินัย”** เสียก่อน ซึ่งนายก อปท.ต้อง “**ตั้งเรื่องกล่าวหา**” ก่อนการลงโทษ ไม่เช่นนั้นจะขาดสาระสำคัญไป	๕๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๔๕-๔๗
๕๕. การกระทำที่ถือว่าเป็นกรณีที่ปรากฏชัดแจ้ง	๕๕.๑ วินัยไม่ร้ายแรง ๕๕.๒ วินัยอย่าง	มีเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ ๑) ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดทางอาญา และนายก อปท.เห็นว่าคำพิพากษาประจักษ์ชัดแล้ว ๒) รับสารภาพเป็นหนังสือต่อนายก อปท.หรือผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือกรรมการสอบสวน และบันทึกคำรับสารภาพนั้นเป็นหนังสือไว้แล้ว **มีเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้**	๕๕.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๔๕ ๕๕.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
	ร้ายแรง	๑) ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (จริง ๆ) โดยไม่รอกำหนดโทษ/ไม่รอการลงโทษ (เว้นประมาท/ลหุโทษ) ๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยนายก อปท.สืบสวนแล้วว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ๓) รับสารภาพเป็นหนังสือต่อนายก อปท. หรือผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือกรรมการสอบสวน และบันทึกคำรับสารภาพเป็นหนังสือไว้แล้ว (ผู้สืบสวนหรือสอบสวนทางวินัย)	วินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๔๖
	๕๕.๓ หย่อน/บกพร่อง/ไม่เหมาะสม	**มีเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง** ดังนี้ (๑) หย่อนความสามารถ (๒) บกพร่องต่อหน้าที่ราชการ (๓) ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งและนายก อปท.เห็นว่าหากให้อยู่ในราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ จะสั่งให้ออกจากราชการโดยไม่สอบสวนก็ได้ ถ้า... ๑) ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดทางอาญาแต่ให้รอ และนายก อปท.เห็นว่าคำพิพากษาประจักษ์ชัดแล้ว ๒) รับสารภาพเป็นหนังสือต่อนายก อปท. หรือผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือกรรมการสอบสวน และบันทึกคำรับสารภาพเป็นหนังสือไว้แล้ว	๕๕.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๔๗ **(ดูข้อ ๕๔ ประกอบ)**
๕๖. แจ้ง สว.๑, ๒ และ ๓ ไม่ได้ ต้องทำอย่างไร	๕๖.๑ สว.๑ (คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน)	๕๖.๑.๑ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่รับทราบ แต่ได้ทำบันทึกลงวันสถานที่ชื่อผู้แจ้งและพยานรู้เห็นแล้วให้ถือว่าทราบแล้วในวันนั้น ๕๖.๑.๒ ถ้าไม่อาจแจ้งโดยตรงได้ หรือมีเหตุจำเป็นอื่นให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ๕๖.๑.๓ เมื่อพ้น ๑๕ วัน นับแต่วันส่งถือว่ารับทราบแล้ว	๕๖.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๕๑ (๑)
	๕๖.๒ สว.๒ (แบบการแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา)	๕๖.๒.๑ กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่รับทราบ หรือไม่มารับทราบแต่ได้ทำบันทึกลงวันสถานที่ชื่อผู้แจ้งและพยานรู้เห็นแล้วให้ถือว่าทราบแล้วในวันนั้น	๕๖.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๖๐

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		๕๖.๒.๒ ให้ทำ สว.๒ เป็น ๓ ฉบับ อีก ๑ ฉบับ ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือสถานที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ ๕๖.๒.๓ เมื่อพ้น ๑๕ วัน นับแต่วันส่งให้ถือว่ารับทราบแล้ว (แม้ไม่ได้รับ สว.๒ คืนก็ตาม)	
	๕๖.๓ สว.๓ (แบบสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา)	๕๖.๓.๑ กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่รับทราบ หรือไม่มารับทราบแต่ได้ทำบันทึกลงวันสถานที่ชื่อผู้แจ้งและพยานรู้เห็นแล้วให้ถือว่าทราบแล้วในวันนั้น ๕๖.๓.๒ ให้ทำ สว.๓ เป็น ๓ ฉบับ อีก ๑ ฉบับ ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือสถานที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ ๕๖.๓.๓ เมื่อพ้น ๑๕ วัน นับแต่วันส่งให้ถือว่ารับทราบแล้ว (แม้ไม่ได้รับ สว.๓ คืนก็ตาม)	๕๖.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๖๑ ๕๖.๓.๓ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล ๑๐๖ ลง ๒๒ มี.ค.๓๙ **ข้อสังเกต** ไม่คำนึงถึงผลของการส่งว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับหรือไม่ เพื่อให้การสอบสวนสามารถดำเนินการต่อไปได้
๕๗. สว.๒ หรือ สว.๓ สามารถแจ้งวันเดียวกันได้	มิได้มีข้อห้ามการแจ้งในวันเดียวกัน	ที่เป็นเช่นนี้เพราะต้องการให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้เท่านั้น	**เทียบเคียง** ๕๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๑๙ ลง ๑๙ มี.ค.๔๐ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๕๘
๕๘. กรรมการไม่ได้แจ้ง สว.๓ เลย ต้องทำอย่างไร	นายก อปท.ต้องสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว	มี ๔ กรณี ดังนี้ ๑) ไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบบันทึก สว.๓ ๒) ไม่ส่งบันทึก สว.๓ ๓) ไม่มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหามาชี้แจง ๔) ไม่มีหนังือนัดให้มาชี้แจงหรือนำสืบ	๕๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๘๑
๕๙. การประชุมครั้งแรกของคณะกรรมการ	เพื่อวางแนวทางการสอบสวน	๕๙.๑ เมื่อประธานกรรมการได้ลงลายมือชื่อและวันเดือนปีรับทราบคำสั่งแล้ว	๕๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
สอบสวน		(ระยะเวลาการสอบสวนเริ่มนับ ในวันถัดไปให้นับเป็น ๑) ๕๙.๒ ให้ประธานกรรมการดำเนินการประชุม (ครั้งแรก) ๕๙.๓ เพื่อวางแนวทางการสอบสวน	และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๕๒ **(ดูข้อ ๔๘.๓.๓ ประกอบ)**
๖๐. องค์ประชุมกรรมการสอบสวน	๖๐.๑ การประชุม ๖๐.๒ การสอบสวน	๑) ทุกครั้งต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ๒) เสียงเท่ากันประธานออกเพิ่มอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด ๓) แต่หากจะแจ้ง สว.๓ และประชุมลงมติทำ สว.๖ ต้องไม่น้อยกว่า ๓ คนด้วย	๖๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๕๓ และ ๖๔
๖๑. กรรมการสอบสวนไม่ครบองค์ประชุมย่อมเสียไปเฉพาะส่วน	จะนำส่วนที่เสียไปนั้นมาใช้ลงโทษไม่ได้	๖๑.๑ กรรมการสอบสวนที่มิได้ร่วมสอบ มาลงลายมือชื่อในภายหลังเพื่อให้ครบองค์ประชุม ๖๑.๒ ไม่อาจทำให้การสอบสวนดังกล่าวเป็นการสอบสวนที่ถูกต้องขึ้นมาได้ และ ๖๑.๓ ถือว่ากรรมการสอบสวนผู้นั้นกระทำผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ	๖๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๑๐๖๖ ลง ๑๕ พ.ย.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๒๕
๖๒. (๑) การคัดค้านกรรมการสอบสวน (ที่นายก อปท.แต่งตั้งกรรมการสอบสวนเอง)	๖๒.๑ โดยตัวผู้ถูกกล่าวหา	๖๒.๑.๑ มีเหตุอย่างหนึ่งอย่างหนึ่งใด (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่กล่าวหา (๒) มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องสอบสวน (๓) มีเหตุโกรธเคืองผู้ถูกกล่าวหา (๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือญาติ (๕) เหตุเสียความเป็นธรรมอื่น ๖๒.๑.๒ ผู้ถูกกล่าวหายื่นคำคัดค้านเป็นหนังสือต่อนายก อปท.ผู้สั่งแต่งตั้งภายใน ๗ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งกรรมการ ๖๒.๑.๓ เมื่อได้รับหนังสือคัดค้านแล้ว นายก อปท.ต้องสั่งคำคัดค้านนั้น ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือคัดค้าน ด้วย ๒ วิธี ดังนี้ (๑) สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน (๒) ยกคำคัดค้าน ๖๒.๑.๔ คำสั่งของนายก อปท.ที่ยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด ๖๒.๑.๕ หากนายก อปท.ไม่สั่งการอย่างใด	๖๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๕๔ และ ๕๕ (๑) กรณีนี้ให้แต่งตั้งกรรมการทดแทน ตามข้อ ๕๖

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		อย่างหนึ่ง ให้ผู้ที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน (ห้ามนั่งร่วมทำการสอบสวน เพราะเป็นผู้อื่น) ๖๒.๑.๖. เมื่อนายก อปท.ได้สั่งคำคัดค้านแล้ว ให้แจ้งผู้คัดค้านทราบด้วย ๖๒.๑.๗ นายก อปท.ต้องส่งเรื่องการคัดค้านให้กรรมการสอบสวนรวบรวมไว้ในสำนวนโดยเร็ว	
	๖๒.๒ โดยกรรมการสอบสวนเอง	๖๒.๒.๑ ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๖๒.๑	๖๒.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๕๕
๖๒. (๒) การคัดค้านกรรมการสอบสวน (ที่ ก.จังหวัดเลือก)	ทั้งตามข้อ ๖๒.๑ และข้อ ๖๒.๒	เป็นไปตามข้อ ๖๒.๑.๑ – ๖๒.๑.๒ แล้วดำเนินการต่อไป ดังนี้ ๑) ให้นายก อปท.ส่งคำคัดค้านไปยัง ก.จังหวัดภายใน ๗ วันนับแต่ได้รับหนังสือคัดค้าน ๒) ก.จังหวัดต้องพิจารณาคำคัดค้านโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่ได้รับเรื่องจากนายก อปท.	
๖๓. ผลอันเกิดจากคำคัดค้านกรรมการสอบสวน	ให้ผู้ถูกคัดค้านนั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราว	จนกว่านายก อปท.หรือ ก.จังหวัด แล้วแต่กรณีจะพิจารณาสั่งคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาคำคัดค้านให้ทราบ	๖๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยฯ ข้อ ๕๔ วรรค ๗
๖๔. (๑) นายก อปท.ไม่สั่งคำคัดค้านภายใน ๑๕ วัน	ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน	๖๔.๑ ถือว่าการคัดค้านนั้นมีเหตุรับฟังได้ ๖๔.๒ การสอบสวนหลังจากนั้นซึ่งมีผู้ถูกคัดค้านร่วมอยู่ด้วยเป็นการไม่ชอบ ๖๔.๓ หากจะลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง จะทำให้การสอบสวนและมติของกรรมการที่ไม่ครบองค์ประชุมเสียไปด้วย ๖๔.๔ นายก อปท.ควรมีคำสั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการเสีย ๖๔.๕ แล้วแต่งตั้งผู้อื่นที่เหมาะสมเป็นกรรมการแทน	๖๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล๓๗๐ ลง ๒๖ พ.ย.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๓๓
(๒) ก.จังหวัดไม่พิจารณาและมีมติภายใน ๓๐ วัน	ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนเช่นกัน	ให้ ก.จังหวัดพิจารณาและมีมติคัดเลือกกรรมการสอบสวนแทนผู้นั้น	(๒) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยฯ ข้อ ๕๔ วรรค ๖
๖๕. การนับระยะเวลาการสอบสวน	๖๕.๑ อำนาจของกรรมการ ๖๕.๒ อำนาจของ	๖๕.๑.๑ มีกำหนด ๑๒๐ วัน ๖๕.๒.๑ ขยายได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ๆ ละไม่เกิน	๖๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทาง

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
	นายก อปท. ๖๕.๓ อำนาจของ ก.จังหวัด ๖๕.๔ ผู้มีหน้าที่ยื่นขอขยายเวลา คือประธานกรรมการสอบสวนโดยยื่นต่อนายก อปท. เพื่อให้อนุญาต	๓๐ วัน เป็น ๖๐ วัน (รวม ๑๘๐ วัน) ๖๕.๓.๑ เมื่อครบ ๑๘๐ วันแล้ว ให้นายก อปท.รายงาน ก.จังหวัด จำนวนวันขึ้นอยู่ที่ความเหมาะสมและเป็นดุลพินิจของ ก.จังหวัด (กรรมการสอบสวนควรระบุด้วยว่าเหลือการรวบรวมพยานหลักฐานใดบ้าง และจะใช้เวลากี่วัน เพื่อประกอบการพิจารณา)	วินัยฯ ข้อ ๕๘ **หมายเหตุ** ๑. เงื่อนเวลาตามข้อนี้ ให้คำนึงถึงเวลารวมเป็นหลัก เวลาย่อยเป็นเพียงส่วนประกอบ ๒. ระยะเวลาการดำเนินการทางวินัย มักจะไม่กำหนด นอกเหนือจากข้อ ๕๘ หากจะมีระยะเวลาจะใช้คำว่า ทันที, โดยไม่ชักช้า, โดยเร็ว, หรือโดยพลัน แทน ๓. เงื่อนเวลาการสอบสวนเป็นเพียงเงื่อนเวลาเร่งรัด ไม่ใช่เงื่อนเวลาบังคับกรรมการต้องสอบสวนให้อยู่ภายในเงื่อนเวลาดังกล่าว
๖๖. ต้องนับระยะเวลาการสอบสวนอย่างต่อเนื่อง	ไม่ต้องหยุดนับ	๖๖.๑ การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวนไม่กระทบระยะเวลาเดิมที่นับแล้ว ๖๖.๒ กรรมการชุดใหม่ต้องนับระยะเวลาต่อเนื่องจากชุดเดิม ๖๖.๓ เมื่อครบกำหนดให้ขอขยายระยะเวลาตามปกติ	๖๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๗๖๘ ลง ๓๑ ต.ค.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๖๑
๖๗. คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเกินระยะเวลาที่กำหนด โดยมิได้ขอขยายเวลาการสอบสวน	ไม่ถือเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรมแต่อย่างใด	นายก อปท.จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการขอขยายเวลาให้เป็นการถูกต้องหรือไม่ก็ได้ **ข้อสังเกต** เป็นกรณีไม่มีเจตนาให้เกิดความล่าช้า แต่หากมีเจตนากรรมการอาจมีความผิดได้	๖๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๒๒ ลง ๑๗ ม.ค.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๗๗
๖๘. การอ้างพยานหลักฐาน	พยานเอกสาร/พยานวัตถุ	๖๘.๑ ให้กรรมการสอบสวนบันทึกว่า ได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด ๖๘.๒ ให้ใช้ต้นฉบับ ๖๘.๓ หากไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่กรรมการหรือผู้รับผิดชอบรับรองก็ได้ ๖๘.๔ ถ้าต้นฉบับสูญหาย/ถูกทำลาย จะให้นำสำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบก็ได้	๖๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๕๙ **หมายเหตุ** กรณีกรรมการสอบสวนจะใช้สำนวนการสอบข้อเท็จจริงมาเป็นหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ต้อง (๑) มีมติให้นำมาใช้ (๒) สอบสวนพยานบุคคล

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
			ทุกปากเพื่อยืนยันการให้ถ้อยคำที่เคยให้ไว้ที่เรียกว่า **“สอบยัน”** ปากใดสอบยันไม่ได้ให้ตัดพยานปากนั้น
๖๙. การสอบสวนเพิ่มเติม	๖๙.๑ ในชั้นของกรรมการสอบสวน	๖๙.๑.๑ ก่อนกรรมการสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อนายก อปท.กรรมการสอบเพิ่มเติมได้	๖๙.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๖๒
	๖๙.๒ ในชั้นของนายก อปท.	๖๙.๒.๑ นายก อปท.เห็นสมควรสอบสวนเพิ่มเติม ต้องกำหนดประเด็นและข้อสำคัญส่งไปให้กรรมการสอบสวนชุดเดิมสอบสวนเพิ่มเติม	๖๙.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๗๘
		๖๙.๒.๒ เมื่อกรรมการสอบสวนเสร็จ ส่งผลการสอบให้นายก อปท.โดยไม่ต้องทำความเห็นซ้ำอีก	
		๖๙.๒.๓ นายก อปท.อาจกำหนดมาตรการเร่งรัดเพิ่มเติมตามเห็นสมควรได้	
		๖๙.๒.๔ กรณีกรรมการสอบสวนชุดเดิมไม่อาจสอบสวนได้ หรือเห็นเป็นการสมควร นายก อปท.จะตั้งกรรมการสอบสวนชุดใหม่ขึ้นทำการสอบสวนก็ได้	๖๙.๒.๔ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๗๘ วรรค ๒
	๖๙.๓ ในชั้นของอนุวินัย/ก.จังหวัด	๖๙.๓.๑ อนุวินัย/ก.จังหวัดเห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติม ต้องกำหนดประเด็นและข้อสำคัญส่งไปให้กรรมการสอบสวนชุดเดิมสอบสวนเพิ่มเติม	๖๙.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๘๘ วรรค ๑
		๖๙.๓.๒ เมื่อกรรมการสอบสวนเสร็จ ให้ส่งผลการสอบให้อนุวินัย/ ก.จังหวัด โดยไม่ต้องทำความเห็นซ้ำอีก	
๗๐. การชี้แจง การให้ถ้อยคำและการนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม	เป็นสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะทำได้	ดำเนินการได้ ๒ ขั้นตอน ดังนี้ (๑) เมื่อกรรมการสอบสวนยังสอบสวนไม่แล้วเสร็จ ให้ยื่นต่อคณะกรรมการสอบสวน (๒) เมื่ออยู่ระหว่างการพิจารณาของนายก อปท. (รวมทั้งนายก อปท.สังกัดใหม่กรณีโอนด้วย) ให้ยื่นต่อนายก อปท.ผู้ที่พิจารณานั้น และให้นายก อปท.ผู้นั้นรับคำชี้แจงรวมไว้ในสำนวนเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย	๗๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๖๓

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๗๑. การสอบสวนเสียไปหรือไม่	ใน ๒ ประเด็น ดังนี้ ๗๑.๑ ระยะเวลาการสอบสวน ๗๑.๒ คุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวน	๗๑.๑.๑ เป็นเพียงเงื่อนเวลาเร่งรัด แม้จะล่วงเลยเวลาไปบ้าง ก็ไม่ทำให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ซึ่งกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว **(ดูข้อ ๖๕ ประกอบ)** ๗๑.๒.๑ ไม่เป็นไปตามข้อ ๔๙ ทำให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง **(ข้อพึงระวัง)**	๗๑.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๗๙
๗๒. การสอบสวนเสียไปเฉพาะส่วน	นายก อปท.ต้องสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดย เร็ว	มี ๒ กรณี ดังนี้ (๑) องค์ประชุมไม่ครบ (๒) สอบปากคำบุคคลไม่ถูกต้อง (ผู้อื่นร่วมสอบ/กรรมการน้อยกว่ากึ่ง/ล่อลวง ขู่เข็ญ/ผู้อื่นอยู่ในที่สอบสวน/คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการไม่ถูกต้อง)	๗๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๘๐
๗๓. การสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้อง (นอกจากตามมาตรฐานวินัยฯ ข้อ ๗๙)	กรณีต่อไปนี้เป็นดุลพินิจของนายก อปท.ว่าจะสั่งให้กรรมการสอบสวนแก้ไขหรือไม่	๗๓.๑ ถ้าเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้นายก อปท.สั่งคณะกรรมการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องโดยเร็ว ๗๓.๒ ถ้ามิใช่สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม นายก อปท.จะสั่งให้แก้ไขหรือไม่ก็ได้	๗๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๘๒
๗๔. ผู้ถูกกล่าวหาโอนระหว่างการสอบสวน	ให้กรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จ	๗๔.๑ ให้คณะกรรมการสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อนายก อปท.สังกัดเดิม ๗๔.๒ ให้นายก อปท.สังกัดเดิมตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน จากนั้นส่งต่อไปยังนายก อปท.สังกัดใหม่ (สังกัดปัจจุบัน) ๗๔.๓ นายก อปท.สังกัดใหม่ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง แล้วให้ใช้สำนวนนั้นพิจารณาลงโทษเลย **(ข้อพึงระวัง ตั้งกรรมการสอบใหม่อีกไม่ได้ เพราะจะเป็นการดำเนินการทางวินัยซ้ำในความผิดเดียวกัน)**	๗๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๗๔ และในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยสิทธิของปวงชนชาวไทย **หมายเหตุ** ไม่ให้โอนระหว่างการสอบสวนโดยอ้างว่าถูกตั้งกรรมการสอบสวน อาจขัดสิทธิขั้นพื้นฐานในการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัย เพราะสามารถสอบสวนได้ตามข้อ ๗๔ อยู่แล้ว
๗๕. ข้ออนุญาตและข้อห้ามในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน	๗๕.๑ ข้ออนุญาต	๗๕.๑.๑ ผู้ที่อยู่ในที่สอบสวนได้ (๑) ทนายความของผู้ถูกกล่าวหา (๒) ที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหา (๓) บุคคลที่กรรมการอนุญาต	๗๕.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๔๘ วรรค ๑

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
	๗๕.๒ ข้อห้าม	๗๕.๒.๑ มิให้บุคคลอื่นเข้าร่วมทำการสอบสวน ๗๕.๒.๒ มิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบสวน ๗๕.๒.๓ มิให้ล่อลวง ขู่เข็ญ สัญญา จูงใจ	๗๕.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๕๗ วรรค ๒, ๖๕ และ ๖๖ วรรค ๑
	๗๕.๓ วิธีการสอบสวน	ให้คณะกรรมการสอบสวน ๗๕.๓.๑ รวบรวมประวัติ/ความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหา ๗๕.๓.๒ จัดทำบันทึกประจำวันทุกครั้ง ๗๔.๓.๓ กำหนดวัน เวลา สถานที่จะทำการสอบสวน ๗๔.๓.๔ ให้เรียกผู้ที่จะถูกสอบสวนเข้ามาในที่สอบสวนทีละคน	๗๕.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๕๗ วรรค ๑ ข้อ ๖๗ วรรค ๑ ข้อ ๖๖ วรรค ๑
๗๖. วิธีการสอบพยานบุคคล	เป็นการสอบปากคำพยาน	๗๖.๑ ให้ใช้ สว.๕ ในการบันทึกถ้อยคำ ๗๖.๒ บันทึกแล้วอ่านให้เขาฟัง หรือให้อ่านเองแล้วให้ผู้นั้นและกรรมการทุกคนลงชื่อกำกับ ๗๖.๓ กรณีมีบันทึกหลายหน้า ให้ผู้นั้นและกรรมการอย่างน้อย ๑ คน ลงชื่อกำกับทุกหน้า ๗๖.๔ ห้ามขูดลบหรือบันทึกข้อความทับ ๗๖.๕ ถ้าจะแก้ไข ให้ขีดฆ่าหรือตกเติมแล้วให้ผู้นั้นและกรรมการอย่างน้อย ๑ คน ลงชื่อกำกับทุกแห่ง ๗๖.๖ กรณีผู้ให้ถ้อยคำไม่ลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุไว้ในบันทึกนั้น ๗๖.๗ ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้ใช้ ป.พ.พ.มาตรา ๙ (เช่น แกงได เป็นต้น)	๗๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๖๖
๗๗. การตัดพยาน	๗๗.๑ กรรมการจะไม่สอบสวนพยานปากนั้นก็ได้ ถ้า... ๗๗.๒ กรรมการจะงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ ถ้า...	๗๗.๑.๑ พยานมา แต่ไม่ให้ถ้อยคำ ๗๗.๑.๒ พยานไม่มา ๗๗.๑.๓ กรรมการเรียกพยานไม่ได้ภายในเวลาอันสมควร ๗๗.๑.๔ แต่ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวัน ๗๗.๒.๑ กรรมการต้องสอบสวนให้หมดประเด็น ๗๗.๒.๒ หลักฐานใด จะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น ๗๗.๒.๓ มิใช่หลักฐานในประเด็นสำคัญ ๗๗.๒.๔ แต่ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวัน	๗๗.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๖๗ วรรค ๒ ๗๗.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๖๘
๗๘. การสอบสวนหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่างท้องที่	มี ๒ วิธี (ให้เลือก) ๗๘.๑ ส่งประเด็น	๗๘.๑.๑ กรรมการกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่จะสอบสวน	๗๘.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		๗๘.๑.๒ ประธานกรรมการสอบสวนรายงานนายก อปท.ที่สั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน ๗๘.๑.๓ นายก อปท.ที่สั่งแต่งตั้งฯ ขอให้หัวหน้าส่วนราชการในท้องที่จะสอบ ทำการสอบสวนหรือรวบรวมแทนก็ได้ ๗๘.๑.๔ โดยเลือกข้าราชการในบังคับบัญชาอย่างน้อย ๓ คนเป็น “คณะทำการสอบสวน” ๗๘.๑.๕ คณะทำการสอบสวน มีฐานะเป็นกรรมการสอบสวน	และการดำเนินการทางวินัย ฉบับที่ ๕ ลง ๒ พ.ค. ๒๕๕๗ ข้อ ๕๑ วรรคสอง ๑
	๗๘.๒ เดินทางไปสอบสวนเอง	๗๗.๒.๑ เป็นการสอบสวนเช่นเดียวกับสอบสวนในท้องที่ ซึ่งต้องมีการขออนุมัติเดินทางไปราชการตามระเบียบ ๗๗.๒.๒ ไม่ควรเรียกพยานมาสอบ เพราะจะสร้างภาระให้พยานเกินจำเป็น	**หมายเหตุ** เนื่องจากไม่อาจเบิกเงินค่าพยานได้
๗๙. หลักการกันไว้เป็นพยาน	๗๙.๑ พยาน ๗๙.๒ ตัวการสำคัญ ๗๙.๓ การกันไว้เป็นพยาน ๗๙.๔ คณะกรรมการสอบสวน ๗๙.๕ ลักษณะต้องห้ามของการกันเป็นพยาน	๗๙.๑.๑ พนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ให้ข้อมูลหรือให้ถ้อยคำ ๗๙.๒.๑ พนักงานส่วนท้องถิ่นผู้เป็นต้นเหตุแห่งการกระทำความผิด ๗๙.๓.๑ ไม่ใช่ตัวการสำคัญแห่งการกระทำผิด นายก อปท.อาจมีหนังสือสั่งกันเป็นพยาน ๗๙.๔.๑ เฉพาะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ๗๙.๕.๑ ไม่เกิดจากการล่อลวง ขู่เข็ญ ให้สัญญา ๗๙.๕.๒ ไม่กระทำการอย่างใดโดมิชอบเพื่อชักจูงให้ให้ถ้อยคำ	๗๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๓๐ ข้อ ๓๑ และ ๓๓
๘๐. วิธีกันไว้เป็นพยาน (๑)	๘๐.๑ ทั้งก่อนและหลังตั้งกรรมการสอบสวน ๘๐.๒ ไม่ถือว่าผิดวินัย	๘๐.๑.๑ อยู่ในข่ายร่วมกระทำผิด ๘๐.๑.๒ ได้ให้ข้อมูลนั้นต่อผู้มีหน้าที่ และ ๘๐.๑.๓ เป็นเหตุให้ดำเนินการทางวินัยแก่ตัวการสำคัญได้ ๘๐.๑.๔ นายก อปท.อาจมีหนังสือสั่งกันเป็นพยานได้ (เป็นดุลพินิจนายก อปท.) ๘๐.๑.๕ ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ๘๐.๒.๑ ทั้งฐานเปิดเผยความลับราชการ ๘๐.๒.๒ ทั้งฐานกระทำการข้ามขั้นผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๘๐.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๓๐ (๑) - ๓๑ ๘๐.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยฯ ข้อ ๓๒
๘๑. วิธีกันไว้เป็นพยาน (๒)	๘๑.๑ ทั้งก่อนและหลังตั้งกรรมการสอบสวน	๘๑.๑.๑ อยู่ในข่ายร่วมกระทำผิด ๘๑.๑.๒ ไม่ใช่ตัวการสำคัญ และ ๘๑.๑.๓ ไม่อาจแสวงหาข้อมูลจากผู้อื่นได้นอกจาก	๘๑.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		ผู้นั้น ๘๒.๑.๔ นายก อปท.อาจมีหนังสือสั่งกันเป็นพยานได้ (เป็นดุลพินิจนายก อปท.)	วินัย ข้อ ๓๐ (๒)
๘๒. การกันในอำนาจกรรมการสอบสวน	๘๒.๑ มีเหตุอันสมควร	๘๒.๑.๑ ให้มีมติระบุเหตุผลว่าเพราะเหตุใด ๘๒.๑.๒ ประธานกรรมการสอบสวนรายงานนายก อปท.โดยเร็ว ๘๒.๑.๓ ให้นายกฯ สั่งกันผู้นั้นเป็นพยาน ๘๒.๑.๔ การดำเนินการทางวินัยผู้นั้นเป็นอันยุติ	๘๒.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๔
๘๓. การสิ้นสุดการกันเป็นพยาน	๘๓.๑ กรรมการสอบสวนรายงานไปยังนายก อปท. **ถ้าผู้ถูกกันเป็นพยานนั้น...**	๘๓.๑.๑ ไม่มาให้ถ้อยคำ ๘๓.๑.๒ มาแต่ไม่ให้ถ้อยคำ ๘๓.๑.๓ ให้ถ้อยคำแต่ไม่เป็นประโยชน์ ๘๓.๑.๔ ให้ถ้อยคำเป็นเท็จ ๘๓.๑.๕ ให้ถ้อยคำกลับกลับไปกลับมา ๘๓.๑.๖ ให้นายกฯ สั่งให้การกันเป็นพยานสิ้นสุดลง ๘๓.๑.๗ ให้ดำเนินการทางวินัยผู้นั้นต่อไป	๘๔.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๖
๘๔. หลักการคุ้มครองพยาน	เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น **โดย...**	๘๔.๑.๑ ไม่เปิดเผยชื่อ/ข้อมูลใด ๆ ของพยาน ๘๔.๑.๒ ไม่ใช้อำนาจกลั่นแกล้ง/ไม่เป็นธรรมที่กระทบสิทธิหน้าที่ของพยาน ๘๔.๑.๓ ไม่ให้พยานถูกกลั่นแกล้ง/ข่มขู่ ๘๔.๑.๔ จะดำเนินการอื่นใดเพื่อคุ้มครองก่อนแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายภายหลังก็ได้	๘๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๓๘ ข้อ ๓๙
๘๕. ผู้บังคับบัญชาไม่คุ้มครอง หรือคุ้มครองไม่เพียงพอ	(๑) ให้พยานร้องเป็นหนังสือต่อนายก อปท. (๒) นายก อปท. ไม่คุ้มครอง หรือคุ้มครองไม่เพียงพอ ให้ร้องเป็นหนังสือต่อ ก.จังหวัด (๓) นายก อปท.ไม่ปฏิบัติตามมติ ก.จังหวัด	๑) หากมีมูลน่าเชื่อ นายก อปท. ต้องให้ความคุ้มครองทันที ๑) หากมีมูลน่าเชื่อ ก.จังหวัดต้องให้ความคุ้มครองทันที ๒) หากมีความจำเป็นเพื่อความปลอดภัยในชีวิต นายก อปท./ก.จังหวัดอาจสั่งให้พยานผู้นั้นไปช่วยราชการที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดโดยความสมัครใจของพยานโดยเร็วก็ได้ ๑) ถือว่าไม่ปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้ ก.จังหวัดมีมติแจ้งผู้กำกับดูแลดำเนินการตามอำนาจหน้าที่	๘๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๔๑ - ๔๓
๘๖. ระยะเวลาการคุ้มครองพยาน	๘๖.๑ ระยะเวลาเริ่มต้น ๘๖.๒ ระยะเวลาสิ้นสุด	๘๖.๑.๑ ในโอกาสแรกที่ทำได้ ๘๖.๑.๒ เริ่มตั้งแต่ให้ข้อมูล ๘๖.๒.๑ สั่งยุติเรื่อง ๘๖.๒.๒ การดำเนินการทางวินัยตัวการสำคัญเสร็จสิ้น	๘๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๔๔

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๘๗. การสั่งให้พยานกลับไปปฏิบัติหน้าที่เดิม	มี ๓ เหตุ กล่าวคือ	๑) มีการสั่งยุติเรื่อง ๒) การดำเนินการทางวินัยแก่ตัวการสำคัญเสร็จสิ้น ๓) เหตุแห่งการคุ้มครองพยานหมดไป ให้ ก.จังหวัดมีมติให้ผู้ได้รับการคุ้มครองพยานกลับไปปฏิบัติหน้าที่เดิม	๘๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๔๔
๘๘. กรรมการสอบสวนพบเรื่องอื่น นอกจากที่ได้ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน (สว.๑) ทำอย่างไร	กรรมการจะสอบสวนในเรื่องอื่นนั้นไม่ได้	๘๘.๑ ให้ประธานกรรมการสอบสวนรายงานนายก อปท.เจ้าของคำสั่งนั้นโดยเร็ว ๘๘.๒ ถ้านายก อปท.เห็นว่ากรณีมีมูล ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องนั้น จากกรรมการคณะเดิม หรือคณะใหม่ก็ได้	๘๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๐
๘๙. กรรมการสอบสวนพบว่ามีการพาดพิงข้าราชการผู้อื่น (นอกจากที่ได้ระบุในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑)	กรรมการจะสอบสวนผู้อื่นนั้นในฐานะเป็นผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้	๘๙.๑ ให้กรรมการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมในการกระทำเรื่องนั้นด้วยหรือไม่ ๘๙.๒ ถ้ามี ให้ประธานกรรมการสอบสวนรายงานนายก อปท.ผู้สั่งตั้งเพื่อดำเนินการโดยเร็ว ๘๙.๓ หากนายก อปท.เห็นว่ากรณีมีมูลหรือหย่อน/บกพร่อง/ประพฤติไม่เหมาะสม ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจากกรรมการคณะเดิม หรือคณะใหม่ก็ได้ ๘๙.๔ กรณีกรรมการสอบสวน สอบแยกเป็นสำนวนใหม่ ให้นำสำเนาพยานในสำนวนเดิมมารวมด้วยหรือบันทึกว่านำพยานหลักฐานใดจากสำนวนเดิมมาประกอบในสำนวนใหม่ด้วย	๘๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๗๑ วรรค ๑, ๒ ข้อ ๗๑ วรรค ๓
๙๐. การพาดพิงข้าราชการสังกัดอื่น	ถือได้ว่ามีการสืบสวนพิจารณาในเบื้องต้นแล้วว่ามีมูล	๑) นายก อปท.ต้องแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้บังคับบัญชาเจ้าสังกัดของผู้นั้นเพื่อดำเนินการต่อไป ๒) เจ้าสังกัดไม่ต้องสืบสวนพิจารณาในเบื้องต้นซ้ำ ๓) ควรแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยเลย	๙๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๗๑ วรรค ๒
๙๑. กรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดก่อนการสอบสวนทางวินัยจะแล้วเสร็จ	ถ้ากรรมการเห็นว่าข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาประจักษ์ชัดอยู่แล้ว	ให้ถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลัก ฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา โดยไม่ต้องสอบสวนพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา **แต่...** ๑) ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ๒) นอกจากนั้นยังต้องแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (สว.๓) ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย	๙๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๗๓
๙๒. การประชุมเพื่อลงมติเมื่อรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว	ต้องพิจารณามีมติใน ๓ ประเด็น คือ	๙๒.๑ ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผิดผิดกรณีใด ข้อใด และโทษสถานใด ๙๒.๒ ผู้ถูกกล่าวหาหย่อน/บกพร่อง/ประพฤติไม่เหมาะสม หรือไม่ อย่างไร ๙๒.๓ กรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้ถูก	๙๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๗๕

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		กล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ชัดพอที่จะลงโทษปลดหรือไล่ออกได้ ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเสียหายหรือไม่ อย่างไร	
๙๓. การอ้างเหตุลดหย่อนในการสั่งลงโทษทางวินัย	ต้องวางระดับโทษที่จะลงไว้ก่อน	๙๓.๑ ให้กรรมการสอบสวนหรือนายก อปท. ระบุโทษที่จะลงไว้ด้วย ๙๓.๒ มีเหตุอันควรลดหย่อนอย่างไร ๙๓.๓ เมื่อลดแล้วให้ได้รับโทษสถานใด	๙๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๖๑๑/ว ๓ ลง ๒๕ มี.ค.๒๘ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๑๙๘
๙๔. การทำรายงานการสอบสวน (สว.๖)	๙๔.๑ ขั้นตอน	เมื่อกรรมการประชุมลงมติแล้ว ต้อง ๙๔.๑.๑ ทำรายงานการสอบสวน ๙๔.๑.๒ เสนอนายก อปท.	๙๔.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗๖ วรรค ๑
	๙๔.๒ กรรมการสอบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้ง	๙๔.๒.๑ ให้กรรมการสอบสวนผู้นั้นทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสอบสวน ๙๔.๒.๒ ให้ถือความเห็นแย้งนั้นเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสอบสวนด้วย	
	๙๔.๓ รูปแบบ	**ต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้** ๙๔.๓.๑ สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ๙๔.๓.๒ วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐาน ๙๔.๓.๓ ความเห็นของกรรมการสอบสวน	๙๔.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๗๖ วรรค ๒
	๙๔.๔ การสอบสวนแล้วเสร็จ	๙๔.๔.๑ เมื่อทำรายงานการสอบสวนแล้ว ๙๔.๔.๒ ให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งสารบาญ ๙๔.๔.๓ ต่อนายก อปท. (ขณะนั้น) ๙๔.๔.๔ ให้ถือว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ	๙๔.๔ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๗๖ วรรค ๓
๙๕. การเสนอสำนวนการสอบสวน	เมื่อกรรมการสอบสวนแล้วเสร็จ ให้เสนอสำนวนการสอบสวนต่อนายก อปท.โดยตรง	ไม่ต้องเสนอผ่านตามลำดับชั้น เพราะ ๙๕.๑ เป็นความลับทางราชการ ๙๕.๒ เป็นความรับผิดชอบระหว่างกรรมการสอบสวนกับนายก อปท. ๙๕.๓ นายก อปท.อาจใช้ดุลพินิจปรึกษาผู้รู้ก็ได้ แต่ต้องระมัดระวังมิให้เป็นการเปิดเผยความลับของทางราชการ	๙๕. หนังสือสำนักงาน ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๖/ว ๑๓๙ ลง ๕ ก.ย. ๔๙
๙๖. อำนาจหน้าที่ของนายก อปท.เกี่ยวกับสำนวนการสอบสวน	๙๖.๑ ตรวจสอบสำนวนการสอบสวน	ให้นายก อปท.ตรวจสอบความถูกต้อง ดังนี้ ๙๖.๑.๑ คุณสมบัติของกรรมการสอบสวนถูกต้องหรือไม่ ๙๖.๑.๒ องค์ประชุมไม่ครบ การสอบปากคำ	๙๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๗๗

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		บุคคลไม่ถูกต้อง ให้เสียไปเฉพาะส่วน นายก อปท.ต้องสั่งให้กรรมการสอบสวนดำเนินการใหม่เฉพาะส่วนนั้นโดยเร็ว ๙๖.๑.๓ กรณีไม่ได้แจ้ง สว.๓ ต้องสั่งให้กรรมการดำเนินการแจ้งโดยเร็ว ๙๖.๑.๔ การสอบสวนตอนใดไม่ถูกต้อง ถ้าเป็นสาระสำคัญให้ นายก อปท.สั่งให้กรรมการ ดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่หากมิใช่สาระสำคัญให้อยู่ในดุลพินิจสั่งการของนายก อปท.	
	๙๖.๒ พิจารณาสั่งสำนวนการสอบสวน	เมื่อตรวจสอบสำนวนการสอบสวนถูกต้องแล้ว ๙๖.๒.๑ นายก อปท.ต้องสั่งสำนวนภายใน ๓๐ วัน นับแต่รับสำนวนสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวน ๙๖.๒.๒ กรณีกรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่ผิดหรือไม่มีเหตุที่จะให้ออกจากราชการ ก็ให้นายก อปท.สั่งยุติเรื่องเป็นหนังสือ ๙๖.๒.๓ กรณีกรรมการสอบสวนเห็นว่าผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้นายก อปท.สั่งการโดยเร็ว (ออกคำสั่งลงโทษ) ๙๖.๒.๔ กรณีกรรมการสอบสวนเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้นายก อปท.ส่งเรื่องให้ ก.จังหวัดพิจารณาก่อนออกคำสั่งตามมติ ๙๖.๒.๕ การพิจารณาดำเนินการของนายก อปท. ต้องแสดงความเห็นเป็นหนังสือ กรณีเห็นแย้งให้อ้างเหตุผลประกอบ	ข้อ ๗๗ (๑) ข้อ ๗๗ วรรค ๒ ข้อ ๗๗ วรรค ๒
๙๗. การพิจารณาโทษทางวินัยของนายก อปท. และการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยของ ก.จังหวัด	๙๗.๑ กรณีสอบสวนตามวิธีที่นายก อปท.เห็นสมควร (วินัยอย่างไม่ร้ายแรง)	๑) กรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่ผิดให้ยุติเรื่อง หรือเห็นว่าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ควรลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน (อย่างใดอย่างหนึ่ง) ๒) หากนายก อปท.เห็นด้วย ก็ให้นายก อปท.สั่งยุติเรื่องเป็นหนังสือ หรือเห็นว่าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้ออกคำสั่งลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน /ลดขั้นเงินเดือน) อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่นายก อปท.เห็นได้ (ซึ่งสถานโทษอาจไม่เหมือนกับความเห็นของกรรมการสอบสวน แต่เป็นระดับวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเหมือนกัน)	๑) - ๒) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘๔

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
	๙๗.๒ กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง) (ตามแบบ สว.๑)	๓) กรรมการสอบสวน หรือนายก อปท.เห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้นายก อปท.ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง) ใหม่ (แบบ สว.๑) ๑) กรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่ผิดให้ยุติเรื่อง หรือเห็นว่าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ควรลงโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน (อย่างใดอย่างหนึ่ง) ๒) หากนายก อปท.เห็นด้วย ก็ให้นายก อปท.สั่งยุติเรื่องเป็นหนังสือ หรือเห็นว่าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้ออกคำสั่งลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) ๓) กรรมการสอบสวนและนายก อปท.หรือเพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง **นายก อปท.ยังออกคำสั่งลงโทษไม่ได้** ๔) ให้นายก อปท.ส่งเรื่องไปยัง ก.จังหวัดที่ผู้นั้นสังกัดเพื่อพิจารณา ๕) ก.จังหวัดต้องส่งเรื่องให้อนุวินัยพิจารณาทำความเห็น แล้วสนอไปยัง ก.จังหวัดเพื่อมีมติ ๖) ก.จังหวัดมีมติเป็นประการใด นายก อปท.ต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (นายก อปท.ต้องสั่งตามมติภายในเงื่อนเวลาด้วย) ๗) ผู้ถูกปลดออก รับบำเหน็จฯ ได้ ส่วนไล่ออกไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญ ๘) ก.จังหวัด สามารถมีมติได้ทั้งยุติเรื่อง ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ปลดออก ไล่ออก หรือสอบสวนเพิ่มเติม	๓) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๒๖ วรรค ๕ ๓) - ๖) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัยฯ ข้อ ๘๕ วรรค ๒ (หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/๓๔๕ ลง ๑๘ ธ.ค.๔๕) ๘) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘๕ ข้อ ๘๗ และ ข้อ ๘๘
๙๘. การรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยแล้วออกจากราชการโดยกรณียังไม่ถึงที่สุด	สามารถขอรับได้โดยให้มีการประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน	๙๘.๑ ให้ข้าราชการซึ่งออกจากราชการโดยมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัย หรืออาญา แต่กรณีหรือคดียังไม่ถึงที่สุด และได้ยื่นเรื่องขอรับบำเหน็จจัดหาบุคคลหรือทรัพย์สินไว้เป็นประกัน ๙๘.๒ เมื่อมีการสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าสังกัดบันทึกหลังฎีกาเบิกเงินให้ชัดเจนว่า ผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญได้จัดทำหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนหรือ	๙๘. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๖.๕/ว ๔ ลง ๑๑ ม.ค.๔๒ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๕๕

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		สัญญาค้ำประกันแล้ว ๙๘.๓ เมื่อกรณีหรือคดีถึงที่สุดถูกไล่ออกหรือถูกลงโทษจำคุก ให้เรียกเงินบำเหน็จบำนาญคืนทั้งนี้ภายในกำหนด ๓ ปี ๙๘.๔ เมื่อใกล้ครบ ๓ ปี หากกรณีหรือคดียังไม่ถึงที่สุด ให้หน่วยงานเจ้าสังกัดรีบแจ้งผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญดำเนินการประกันต่อเนื่อง ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว	
๙๙. การดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีอาญา (รวมถึงคดีละเมิดด้วย)	ให้รีบดำเนินการไปพร้อมกัน	๙๙.๑ กฎหมายกำหนดเป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากกัน ๙๙.๒ การดำเนินการทางวินัยไม่จำต้องรอผลทางคดีอาญาแต่อย่างใด ๙๙.๓ เมื่อกรณีหรือคดีถึงที่สุด ผลอาจต่างกันได้ เพราะการรับฟังพยานหลักฐานอาจต่างกัน ๙๙.๔ แม้ศาลจะเห็นต่าง ผู้บังคับบัญชาก็หาต้องรับผิดไม่ ถ้าลงโทษไปโดยสุจริต ๙๙.๔ ถ้าการสอบสวนทางวินัยยังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าหากระทำผิดวินัย สมควรรอการสั่งการเด็ดขาดทางวินัยไว้ก่อนจนกว่าจะทราบผลทางคดีอาญา	๙๙. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลง ๑๘ มี.ค.๐๙ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น หน้า ๒๖๒ กับหนังสือสำนักงาน ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๗๔๐ ลง ๑๑ พ.ค.๔๗ หนังสือสำนักงาน ก. อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๖/๗๐๒๙ ลง ๑๗ พ.ย.๕๑ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ ที่ ๑๓๓๓๓/๒๔๙๘ ลง ๘ ก.ค.๙๘ ๙๙.๔ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๙ ลง ๖ ต.ค.๐๙ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๖๓
๑๐๐. ข้าราชการต่างสังกัดกระทำผิดร่วมกัน	ให้แต่ละสังกัดแต่งตั้งกรรมการสอบสวนเป็นบุคคลชุดเดียวกัน	๑๐๐.๑ ให้แต่ละสังกัดปรึกษาหารือกันในการสอบสวนพิจารณาโทษให้ได้ระดับเดียวกัน ๑๐๐.๒ ให้แต่ละสังกัดแต่งตั้งกรรมการสอบสวนประกอบด้วยตัวบุคคลชุดเดียวกันเท่าที่จะทำได้เพื่อให้ข้อเท็จจริงปรากฏไปในทางเดียวกัน ๑๐๐.๓ กรณีกรรมการสอบสวนสอบพาดพิงถึงผู้อื่นที่อยู่ในสังกัดนั้น ให้กรรมการสอบสวนรายงานเจ้าสังกัดเพื่อเพิ่มเติมข้อ	๑๐๐. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นว ๓/๒๔๙๔ ลง ๒๙ ม.ค.๙๔ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น หน้า ๒๖๔

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		กล่าวหา แต่ถ้าผู้ถูกพาดพิงอยู่ในสังกัดอื่น ให้กรรมการสอบสวนมีการรายงานไปยังเจ้าสังกัดอื่นนั้นเพื่อออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนผู้ถูกพาดพิงนั้นโดยกรรมการชุดเดิมหรือจะแต่งตั้งสมทบก็ได้ แล้วแต่เห็นสมควร ๑๐๐.๔ ให้ใช้สำนวนการสอบสวนร่วมกัน โดยให้เจ้าสังกัดแต่ละแห่งติดต่อหารือกันเพื่อให้ได้ระดับโทษเดียวกัน	
๑๐๑. สำนวนการสอบสวนทางวินัยสูญหาย	เป็นการสูญหายโดยยังไม่มีการสั่งการ	๑๐๑.๑ ผู้มีอำนาจยังมิได้วินิจฉัยสั่งการให้เสร็จไป ๑๐๑.๒ ถ้าไม่มีสำนาสำนวนการสอบสวน หรือ ๑๐๑.๓ สำเนารายงานการสอบสวน หรือ ๑๐๑.๔ เอกสารใด ๆ ที่จะยืนยันได้ว่าสำนวนการสอบสวนที่สูญหายไปนั้นมีพยานหลักฐานอย่างไรบ้างพอที่จะวินิจฉัยได้อยู่เลย ๑๐๑.๕ ควรให้คณะกรรมการทำการสอบสวนใหม่ หรือ ๑๐๑.๖ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนใหม่ และพิจารณาให้เสร็จสิ้นไป	๑๐๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/๑๔๐๐๗๔ ลง ๒๙ ต.ค.๑๙ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๓๐๐
๑๐๒. การดำเนินการทางวินัยซ้ำ	ทำไม่ได้	๑๐๒.๑ กรณีเป็นเรื่องเดียวกัน ๑๐๒.๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งกรรมการสอบสวนไว้แล้ว ๑๐๒.๓ จะออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนในเรื่องนั้นอีกไม่ได้ ๑๐๒.๔ เพราะเป็นการดำเนินการซ้ำ ๑๐๒.๕ ต้องยกเลิกคำสั่งหลัง **วิธีแก้ไข** ให้ใช้การเปลี่ยนแปลงคำสั่งโดยท้าวถึงคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนเดิม พร้อมอ้างเหตุผลในการเปลี่ยนแปลงด้วยทุกครั้ง	๑๐๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล๔๗ ลง ๑๙ ก.พ.๓๖ ในคู่มือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค. ๔๐ หน้า ๒๙ **(ดูข้อ ๕๑ ประกอบ)**
๑๐๓. อำนาจการดำเนินการทางวินัยและการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยกรณีโอน	เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาและ ก.จังหวัดสังกัดใหม่	๑๐๓.๑ หากผู้บังคับบัญชาเดิมได้ดำเนินการทางวินัย หรือ ก.จังหวัดเดิมพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยภายหลังที่มีการโอนไปแล้ว ๑๐๓.๒ การดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาเดิม หรือมติของ ก.จังหวัดเดิมนั้น ไม่มีผลใช้บังคับตามกฎหมาย ๑๐๓.๓ ผู้บังคับบัญชาเดิมต้องส่งเรื่องการ	**เทียบเคียง** ๑๐๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๑๕๑ ลง ๑๖ มิ.ย.๔๐ และที่ นร ๐๗๐๙.๓/๔๔๕ ลง ๑๙ ก.ค.๓๖ ในคู่มือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		ดำเนินการทางวินัยไปให้ผู้บังคับบัญชาใหม่ หรือ ก.จังหวัดเดิมต้องส่งเรื่องรายงานการดำเนินการทางวินัยไปให้ ก.จังหวัดสังกัดใหม่ดำเนินการต่อไป	การพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๒๘๒ และ ๕๔ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ ข้อ ๗๔ และ ๘๙
๑๐๔. การสั่งให้ชะลอการสืบสวน	เป็นการสั่งการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการของกฎหมาย	๑๐๔.๑ เป็นกรณีให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนพิจารณาและ ๑๐๔.๒ ต้องดำเนินการทางวินัยทันทีหากมีมูล ๑๐๔.๓ จะชะลอการสืบสวนทางวินัยไม่ได้	๑๐๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๔๖๘ ลง ๒๑ ส.ค.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๑๕๖
๑๐๕. ถือว่ามี “การดำเนินการทางวินัย” แล้ว	ให้พิจารณาจาก	๑๐๕.๑ ต้องตั้งเรื่องกล่าวหาโดยแจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าเขาตกอยู่ในฐานะเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางวินัยแล้ว ๑๐๕.๒ ให้โอกาสชี้แจงเหตุผลแก้ข้อกล่าวหาด้วย ๑๐๕.๓ ผลเป็นประการใดก็ตาม ถือว่ามีการดำเนินการทางวินัยตามกระบวนการของกฎหมายแล้ว	๑๐๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๑๑๑๘ ลง ๒๙ พ.ย.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๑๓๐
๑๐๖. การตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องที่ สตง.ชี้มูล	เป็นการดำเนินการทางวินัยแล้ว	๑๐๖.๑ เนื่องจากมีการกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ๑๐๖.๒ ต้องสอบสวนตามวิธีที่นายก อปท.เห็นสมควร ๑๐๖.๓ ถือว่าเป็นการดำเนินการทางวินัยตามข้อ ๒๖ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ แล้ว ๑๐๖.๔ สตง.สามารถนำผลการสอบสวนข้อเท็จจริงมาเป็นข้อยุติในเรื่องนี้ได้	**เทียบเคียง** ๑๐๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล๓๓๘ ลง ๑ ธ.ค.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๑๖๗
๑๐๗. ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรงแล้วต่อมามีการชี้มูลว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องเดียวกันนั้นอีก	ผู้บังคับบัญชาต้องตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องนั้นใหม่	๑๐๗.๑ ครั้งแรกถูกดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ๑๐๗.๒ ต่อมามีการชี้มูลว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องเดียวกันนั้น ๑๐๗.๓ เป็นกรณีกล่าวหาแตกต่างเรื่องเดียวกัน ๑๐๗.๔ ผู้บังคับบัญชาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง) ตามที่มีการชี้มูลนั้น	๑๐๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล๘๕ ลง ๒๘ ก.พ.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๑๘๑
๑๐๘. มติของ ก.จังหวัดที่เห็นชอบให้ลงโทษ	เป็นมติที่ไม่อาจใช้บังคับได้	๑๐๘.๑ เพราะอัตราโทษเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด	๑๐๘. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๘๒๗

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
ลดขั้นเงินเดือน ๓ ขั้น (หรือตัดเงินเดือน ๑๐ % เป็นเวลา ๔ เดือน)		๑๐๘.๒ อัตราโทษที่ ก.จังหวัดสามารถมีมติให้ลงโทษได้เกี่ยวกับเงินเดือน ดังนี้ (ตามอัตรานายกฯ) ๑) ตัดเงินเดือนไม่เกิน ๕ % ไม่เกิน ๓ เดือน ๒) ลดขั้นเงินเดือนไม่เกิน ๑ ขั้น ๓) หากพิจารณาว่าโทษตัดเงินเดือนไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็อาจมีมติให้ลดขั้นเงินเดือนได้ แต่ต้องไม่เกิน ๑ ขั้น	ลง ๓๑ ส.ค.๓๖ และที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล๓๗๐ ลง ๒๖ พ.ย.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๕๘ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘๔ วรรค ๔
๑๐๙. อำนาจในการ - พิจารณาความผิด - กำหนดโทษ - สั่งลงโทษ เป็นอำนาจของนายก อปท.	หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ ตามมาตรา ๑๕ วรรค ๒ แห่ง พ.ร.บ.บุคคลฯ ปี ๒๕๔๒	๑๐๙.๑ กรรมการสอบสวนเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ๑๐๙.๒ หากนายก อปท.เห็นด้วยสามารถมีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิดได้ ๑๐๙.๓ ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษกรณีเป็นวินัยเล็กน้อยก็ได้	๑๐๙. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล๓๓๓ ลง ๑๕ พ.ย.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๑๒๓
๑๑๐. อย่างไรเรียกว่ากระทำผิดวินัยเล็กน้อย	ที่จะนำมาลดหย่อนโทษทางวินัยได้	๑๑๐.๑ ให้เทียบเคียงจากแนวทางการลงโทษของ ก.พ. ๑๑๐.๒ กล่าวคือให้พิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป	๑๑๐. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๒๐๘๓ ลง ๒๔ ต.ค.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๒๑๐
๑๑๑. การกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องอื่นระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	ย่อมไม่มีผลให้ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการตามกฎหมายได้	๑๑๑.๑ เมื่อมีการสั่งให้กลับเข้ารับราชการเช่นเดิมแล้ว ๑๑๑.๒ ผู้บังคับบัญชาปัจจุบันจึงจะมีอำนาจดำเนินการทางวินัยในเรื่องนั้นได้ ๑๑๑.๓ หากผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ ผู้บังคับบัญชาไม่อาจดำเนินการทางวินัยผู้นั้น ตามข้อ ๒๘ ต่อไปได้	**เทียบเคียง** ๑๑๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล๑๗๑ ลง ๑๙ ก.ค.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๑๔๗
๑๑๒. การมีคำสั่งลงโทษโดยสำคัญผิดในข้อเท็จจริง	เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏขึ้นภายหลัง	๑๑๒.๑ ผู้บังคับบัญชาสามารถเพิกถอนคำสั่งลงโทษนั้นได้ และ ๑๑๒.๒ ต้องรายงานไปยัง ก.จังหวัดเพื่อทราบอันเป็นผลให้เป็นการเพิกถอนมติเดิมด้วย	**เทียบเคียง** ๑๑๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๑ ๕๖๓ ลง ๒๕ ธ.ค.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือ

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		ข้อสังเกต ตามตัวอย่างเป็นกรณีวินัยอย่างไม่ร้ายแรง	เกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๒๔๖
๑๑๓. การสั่งเพิ่มโทษจากลดขั้นเงินเดือนหรือตัดเงินเดือนเป็นปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ	เป็นการสั่งตามมติ ก.จังหวัด	๑๑๓.๑ คำสั่งลงโทษเดิม (ให้เป็นอันยกเลิก) ย่อมไม่มีผลบังคับตามกฎหมายมาแต่ต้น ๑๑๓.๒ ผู้บังคับบัญชาอาจมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน หรือตัดเงินเดือนนั้นเสีย และ ๑๑๓.๓ ต้องคืนเงินเดือนส่วนที่ลดหรือตัดนั้นให้แก่ผู้ถูกลงโทษไป	๑๑๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๓๓๓ ลง ๑ มิ.ย.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๑๓๖ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ ข้อ ๗๐ วรรค ๔
๑๑๔. ก.จังหวัดพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยและมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (กรณีพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง)	กระบวนการดำเนินการทางวินัยย่อมถือเป็นการเริ่มต้นใหม่ **หมายเหตุ** แต่ยังไม่ต้องออกคำสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิม	๑๑๔.๑ นายก อปท.ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนตามมติ ก.จังหวัด ๑๑๔.๒ จากนั้นให้ดำเนินการทางวินัยไปตามขั้นตอนตามปกติ ๑๑๔.๓ เป็นกรณีการดำเนินการทางวินัยได้ผ่านขั้นตอนของความเห็นขัดแย้งไปแล้ว หรือ ๑๑๔.๔ ผ่านขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยของนายก อปท.แล้ว	**เทียบเคียง** ๑๐๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๗๙๐ ลง ๑๐ พ.ย.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ต.ค.๔๐ หน้า ๑๖๓
๑๑๕. กรรมการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง) มิได้แจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (สว.๓)	แต่เสนอความเห็นไปยังนายก อปท.เพื่อสั่งให้ออกเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในเรื่องที่สอบสวน	๑๑๕.๑ ไม่สามารถเสนอความเห็นได้ ๑๑๕.๒ กรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมให้ถูกต้องเสียก่อนจึงจะเสนอความเห็นดังกล่าวได้	๑๑๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล๓๕๑ ลง ๖ พ.ย.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๒๑๗
๑๑๖. การสั่งลงโทษตัดเงินเดือนผู้เกษียณอายุราชการ	ต้องสั่งย้อนหลังไปตั้ง แต่วันที่ ๓๐ กันยายน ซึ่งเป็นวันก่อนวันออกจากราชการ	๑๑๖.๑ ไม่จำต้องคำนึงถึงผลว่าจะทำให้ตัดเงินเดือนได้ครบจำนวนตามคำสั่งลงโทษหรือไม่ ๑๑๖.๒ เพียงเป็นการแสดงการลงโทษให้ปรากฏก็เพียงพอแล้ว	๑๑๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล๓๒๑ ลง ๒๓ ส.ค.๓๖ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ต.ค.๔๐ หน้า ๕๕
๑๑๗. การสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับ	สามารถกระทำได้	๑๑๗.๑ แต่มิอาจลงโทษลดขั้นเงินเดือนกรณีรับเงินเดือนในระดับต่ำสุดอยู่แล้ว และ ๑๑๗.๒ ไม่มีขั้นเงินเดือนที่ต่ำกว่านั้นอีก	๑๑๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๔๐๖ ลง ๗ ก.ย.๓๖ ใน

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
ตำแหน่ง หรือวุฒิการศึกษา		**หมายเหตุ** เทียบได้กับมิให้ลดตำแหน่งและระดับ	หนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยฯ ต.ค.๔๐ หน้า ๖๐
๑๑๘. การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนชุดใหม่ในเรื่องเดิมแต่มิได้ระบุในคำสั่งใหม่ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน	ถือเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม	๑๑๘.๑ นายก อปท.หรือ ก.จังหวัด ต้องแก้ไขหรือมีมติให้แก้ไขคำสั่งหลัง ๑๑๘.๒ โดยระบุข้อความและเหตุผลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการให้ชัดเจนไว้ในคำสั่งหลัง	๑๑๘. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๑๐๖๖ ลง ๑๕ พ.ย.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๑๒๕
๑๑๙. คณะกรรมการสอบสวนจะรวบรวมพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเพิ่มเติม	ต้องสรุปพยานหลักฐานนั้น (สว.๓) ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเพิ่มเติม	๑๑๙.๑ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหา ให้ถ้อยคำและนำสืบหักล้างพยานหลักฐานที่เพิ่มเติมนั้นด้วย ๑๑๙.๒ หากการสอบสวนแล้วเสร็จ และยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของนายก อปท. (อาจเป็นสังกัดเดิมหรือสังกัดใหม่) ๑๑๙.๓ ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือต่อนายก อปท.นั้นก็ได้ ๑๑๙.๔ นายก อปท.นั้นต้องรับคำชี้แจงเข้าสำนวนการสอบสวนไว้เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย	๑๑๙. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๑๙ ลง ๑๙ มี.ค.๔๐ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๒๕๘
๑๒๐. คณะกรรมการสอบสวนใช้ดุลพินิจไม่สอบสวนพยานหรืองดการสอบสวนพยานได้	เมื่อการสอบสวนแล้วเสร็จ (ได้เสนอสำนวนการสอบสวนต่อนายก อปท.แล้ว)	๑๒๐.๑ นายก อปท.เห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติม ๑๒๐.๒ คณะกรรมการก็ต้องทำการสอบสวนเพิ่มเติมตามนั้น	๑๒๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ ข้อ ๔๙ วรรค ๒ และข้อ ๕๐ **เทียบเคียง** หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๑๙ ลง ๑๙ มี.ค.๔๐
๑๒๑. นายก อปท.มีอำนาจสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนครึ่งขั้นได้	กฎหมายใช้คำว่า **“ไม่เกิน”**	๑๒๑.๑ จึงสามารถลงโทษลดขั้นเงินเดือนในระดับใดก็ได้ที่เหมาะสม แต่ต้องไม่เกิน ๑ ขั้น ๑๒๑.๒ กรณีตัดเงินเดือนก็เช่นเดียวกันตัดได้ไม่เกิน ๕ % และไม่เกิน ๓ เดือน (ตัดน้อยกว่านี้ทั้งจำนวนเงินและจำนวนวันก็ได้)	๑๒๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๒๑๖๑ ลง ๑๑ พ.ย.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๒๒๗
๑๒๒. คำว่า “ถูกลงโทษทางวินัย”	มีความหมายเพียงใด	๑๒๒.๑ การที่ผู้ถูกลงโทษได้รับโทษจริง หรือ ๑๒๒.๒ คำสั่งลงโทษมีผลใช้บังคับ ๑๒๒.๓ ทั้งสองข้อข้างต้น ถือว่าถูกลงโทษทางวินัยแล้ว	๑๒๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๕๗ ลง ๔ ก.พ.๔๐ ในหนังสือตอบข้อหารือ

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
			เกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๕๑
๑๒๓. การพิจารณาโทษทางวินัยกรณีผู้มีอำนาจเห็นแตกต่างกัน	อำนาจการพิจารณามีหลายระดับ	๑๒๓.๑ ทั้งในระดับกรรมการสอบสวนระดับนายก อปท. ระดับอนุวินัย และระดับ ก.จังหวัด ๑๒๓.๒ มีความเห็นแตกต่างกันในการวินิจฉัยทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย การกำหนดโทษ หรือการอื่นใด ๑๒๓.๓ ให้ผู้ที่เห็นแตกต่างบันทึกแสดงเหตุผลในการวินิจฉัยไว้โดยละเอียด และ ๑๒๓.๔ ข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ให้แน่ชัดให้ปรากฏเป็นหลักฐานในสำนวน หรือรายงานการประชุม ๑๒๓.๕ หากจะทำให้รายงานการประชุมยาวมาก อาจทำเป็นบันทึกความเห็นแบบรายงานการประชุมก็ได้	**เทียบเคียง** ๑๑๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๒/ว ๕ ลง ๙ ก.ค.๒๙ ในหนังสือรวมมติ ค.ร.ม. มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัยฯ ก.ค.๕๒ หน้า ๓๘๗
๑๒๔. การนั่งพิจารณาของอนุวินัย อนุอุทธรณ์ และ ก.จังหวัด	ทั้ง ๓ คณะ จะเป็นบุคคลคนเดียวกันไม่ได้	๑๒๔.๑ หนึ่งคนเป็นอนุวินัย อนุอุทธรณ์ หรือ ก.จังหวัด ได้เพียงคณะเดียวในประเภทเดียวกัน(ต่างประเภท อปท.ไม่ห้าม) ๑๒๔.๒ กรณีประธาน ก.จังหวัด มอบให้รองผวจ.ประชุมแทน ต้องให้ที่ประชุมเลือกประธานในที่ประชุมครั้งนั้น ๑ คน เพื่อทำหน้าที่ประธาน (ห้ามทำหน้าที่ประธานโดยไม่มีการเลือก) ๑๒๔.๓ กรณีรอง ผวจ.(หรือกรรมการคนใดคนหนึ่ง) เคยนั่งประชุมพิจารณาเรื่องใดในชั้นของอนุวินัย หรืออนุอุทธรณ์มาแล้ว ๑๒๔.๔ เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณาในเรื่องนั้น บุคคลในข้อ ๑๒๔.๓ ไม่อาจร่วมประชุมและพิจารณาในเรื่องนั้นได้	๑๒๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๘ วรรค ๔ (๑๒๔.๓-๔) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๔๔-๒๔๖/๒๕๕๒
๑๒๕. คำสั่งลงโทษต้องเหมาะสมกับความผิด โดย...	ก. ไม่พยาบาท ข. ไม่อคติ ค. ไม่โทสจริต ง. ไม่ลงโทษผู้ไม่มีความผิด	๑๒๕.๑ การลงโทษต้องทำเป็นคำสั่งระบุให้ชัดเจนว่ามีข้อเท็จจริงอย่างไรผิดกรณีใดตามข้อใด ๑๒๕.๒ ในคำสั่งต้องระบุสิทธิในการอุทธรณ์และระยะเวลาในการอุทธรณ์ไว้ด้วย (หากไม่ระบุเงื่อนเวลาไว้ ระยะเวลาการอุทธรณ์ จะขยายเป็น ๑ ปี ตาม	๑๒๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๘๖

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๐) ๑๒๕.๓ ห้ามมิให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่ ๑) ถูกสั่งพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันถูกสั่งพักหรือสั่งให้ออกไว้ก่อนนั้น ๒) ถูกจับกุม คุมขังและไม่ได้รับอนุญาตให้ประกันตัว ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันถูกจับกุม คุมขัง นั้น ๓) ขาดราชการโดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่เริ่มขาดราชการ ๔) เพิ่มโทษจากปลดออกเป็นไล่ออกจากราชการ หรือลดโทษจากไล่ออกเป็นปลดออกจากราชการ ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งเดิมใช้บังคับ ๕) เพิ่มโทษหรือลดโทษ เป็นลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งเดิมใช้บังคับ **แต่ไม่กระทบสิทธิและประโยชน์ที่ผู้นั้นได้รับไปแล้ว** ๖) ลดโทษจากปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ เป็นลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน ภาคทัณฑ์ ให้สั่งโดยพิจารณาจาก (๑) และ (๒)	
๑๒๖. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งลงโทษ	ให้ทำเป็นคำสั่งเช่นกัน **(ห้ามลบข้อความเดิมแล้วแก้ไขทับเป็นอันขาด)**	๑๒๖.๑ ในคำสั่งนั้นให้มีสาระสำคัญแสดงเลขที่ และวัน เดือน ปีที่ออกคำสั่งเดิม ๑๒๖.๒ ข้อความเดิมตอนที่แก้ไขเปลี่ยนแปลง และ ๑๒๖.๓ ข้อความใหม่ที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงแล้ว	๑๒๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๘๖ วรรค ๒ (๙)
๑๒๗. เมื่อใดจึงถือว่า “พ้นจากตำแหน่งเดิม”	ตั้งแต่วันที่ระบุในคำสั่ง	๑๒๗.๑ แม้จะยังมิได้มอบหมายการงาน หรือ ๑๒๗.๒ ยังมิได้ถูกส่งตัวไปก็ตาม ๑๒๗.๓ ผู้บังคับบัญชาเดิมไม่มีอำนาจดำเนินการทางวินัยผู้นี้อีก ๑๒๗.๓ หากผู้บังคับบัญชาเดิมสั่งลงโทษย่อม	๑๒๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๖๒๑ ลง ๒๘ มิ.ย.๓๖ และที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล ๓๑๙ ลง ๑๘ ต.ค.๓๗ ใน

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		ไม่ถูกต้อง จึงต้องยกเลิกคำสั่งนั้นเสีย ๑๒๗.๔ แล้วดำเนินการตามกฎหมาย กล่าวคือ ชี้มูลไปให้ผู้บังคับบัญชาสังกัดใหม่ดำเนินการทางวินัยต่อไป	หนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๔๙ และ ๑๑๔ ๑๒๗.๔ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยฯ ข้อ ๒๔ วรรค ๔
๑๒๘. ผู้บังคับบัญชาสังกัดเดิมสั่งพักราชการโดยไม่มีอำนาจ	วันที่ออกคำสั่งพักราชการ ผู้นี้ได้โอนไปสังกัดใหม่แล้ว	๑๒๘.๑ ผู้บังคับบัญชาสังกัดใหม่มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ๑๒๘.๒ และสั่งพักราชการใหม่ ๑๒๘.๓ โดยสั่งย้อนหลังไปตั้งแต่วันให้พักราชการตามคำสั่งเดิมได้	๑๒๘. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๗๒๓ ลง ๒๐ ก.ค.๓๕ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๓

๓. การรายงานการดำเนินการทางวินัย

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑๒๙. การรายงานการเนินการไปยัง ก.จังหวัด	เมื่อมีการตั้งเรื่องเพื่อดำเนินการทางวินัยแล้ว “ต้องรายงานการดำเนินการทางวินัย” ไปยัง ก.จังหวัดทุกเรื่อง แม้นายก อปท.จะสั่งให้ยุติเรื่องก็ตาม	๑๒๙.๑ เมื่อนายก อปท.ได้ตั้งเรื่องเพื่อดำเนินการทางวินัยแล้ว ๑๒๙.๒ ผลการดำเนินการทางวินัยอาจสั่งยุติเรื่อง ว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน (ปลดออก หรือไล่ออก เป็นการรายงานเพื่อทราบ เพราะ ก.จังหวัดเห็นชอบก่อนออกคำสั่งลงโทษครั้งหนึ่งแล้ว) ๑๒๙.๓ นายก อปท.ต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง ก.จังหวัด ทุกเรื่อง ๑๒๙.๔ ก.จังหวัด อาจเห็นชอบหรือมีที่ข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป ๑๒๙.๕ หาก ก.จังหวัด เห็นชอบ ถือว่าการดำเนินการทางวินัยกรณีนั้นเป็นอันเสร็จสิ้น ๑๒๙.๖ แต่ถ้า ก.จังหวัดมีมติเปลี่ยนแปลง เช่น ให้ลงโทษ ให้เพิ่มโทษ ให้ลดโทษ ให้งดโทษ หรือสั่งเป็นประการอื่นใด (ภายในกรอบกฎหมาย) นายก อปท. ต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น	๑๒๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘๗ และ ๘๘

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑๓๐. การมอบหมายให้เลขานุการ ก.จังหวัดส่งเรื่องให้อนุวินัย	เป็นดุลพินิจของ ก.จังหวัด	๑๓๐.๑ ก.จังหวัดอาจมีมติในคราวเดียวให้เลขานุการ ก.จังหวัดส่งรายงานการดำเนินการทางวินัยไปให้อนุวินัยก่อน ๑๓๐.๒ ให้อนุวินัยพิจารณาทำความเห็นเสนอ ก.จังหวัดพิจารณาและมีมติภายหลัง ๑๓๐.๓ ถ้า ก.จังหวัดไม่มอบ ก็ไม่อาจพิจารณาเนื้อหาได้ ๑๓๐.๔ แม้เป็นดุลพินิจ ก.จังหวัดก็ควรมอบ เพราะเวลาพิจารณามีจำกัด อาจล่าช้าและเกิดความเสียหาย	๑๓๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘๗ วรรค ๓
๑๓๑. การมอบหมายให้เลขานุการกรรมการสอบสวนเป็นผู้นำเสนอต่อที่ประชุม	เป็นดุลพินิจของ ก.จังหวัด	๑๓๑.๑ ก.จังหวัดอาจแต่งตั้ง/มอบหมายเลขานุการกรรมการสอบสวน ๑๓๑.๒ ให้เป็นผู้นำเสนอรายงานการดำเนินการทางวินัยในการประชุมของ ๑) อนุวินัย/อนุอุทธรณ์ ๒) ก.จังหวัด ๑๓๑.๓ เพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้ ๑๓๑.๔ แต่ห้ามมิให้ผู้นั้นพิจารณาหรือแสดงความเห็นในการประชุม	๑๓๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘๕ วรรค ๕
๑๓๒. หน้าที่ของฝ่ายเลขานุการ ก. จังหวัด	เป็นหน้าที่ (เท่านั้น)	๑๓๒.๑ ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ ก.จังหวัด ๑๓๒.๒ นำเสนอข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายต่ออนุวินัยและ ก.จังหวัด ๑๓๒.๓ ปฏิบัติหน้าที่ธุรการให้อนุวินัยและ ก.จังหวัด ๑๓๒.๔ ขอเอกสารเดิมที่มีอยู่แล้วเพิ่มเติม ๑๓๒.๕ ประสาน อปท.แจ้งขอความยินยอมต้นสังกัดเพื่อเสนอรายชื่อต่อ ก.จังหวัดพิจารณาคัดเลือกผู้เป็นกรรมการสอบสวน กรณีนายก อปท.เป็นคู่กรณีกับผู้ถูกกล่าวหา หรือนายก อปท.ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับพนักงานส่วนท้องถิ่น	๑๓๒. พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ประกอบกับมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ ๑๓๒.๕ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๔๙ วรรค ๔
๑๓๓. อำนาจหน้าที่ของอนุวินัยฯ	มีทั้งอำนาจและหน้าที่	๑๓๓.๑ พิจารณาทำความเห็นเสนอในเรื่องการรายงานการดำเนินการทางวินัย และการให้ออกจากราชการ ๑๓๓.๒ เสนอความเห็นนั้นต่อ ก.จังหวัดเพื่อพิจารณา ๑๓๓.๓ ขอเอกสารเดิมที่มีอยู่เพิ่มเติม	๑๓๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๘๗

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		๑๓๓.๔ กรณีที่เห็นสมควรสอบเพิ่ม ให้กำหนดประเด็นและข้อสำคัญไปให้กรรมการสอบสวนคณะเดิมสอบเพิ่ม หรือส่งประเด็นไปสอบได้	๑๓๓.๔ ข้อ ๘๘ วรรค ๑
		๑๓๓.๕ ระยะเวลาการพิจารณาต้องดำเนินการโดยเร็ว (ระยะเวลารวมกับ ก.จังหวัด)	
		๑๓๓.๖ การพิจารณาต้องแสดงเหตุผลเป็นหนังสือในรายงานการประชุม	๑๓๓.๖ ข้อ ๘๗ วรรค ๕
๑๓๔. อำนาจหน้าที่ของ ก.จังหวัด	เป็นอำนาจและหน้าที่	๑๓๔.๑ พิจารณาความเห็นที่อนุวินัย/อนุอุทธรณ์เสนอมา	๑๓๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๘๗ และ ๘๘
		๑๓๔.๒ มีมติในเรื่องนั้น	
		๑๓๔.๓ ขอเอกสารเดิมที่มีอยู่เพิ่มเติม	
		๑๓๔.๔ กรณีที่เห็นสมควรสอบเพิ่ม ให้กำหนดประเด็นและข้อสำคัญไปให้กรรมการสอบสวนคณะเดิมสอบเพิ่ม หรือส่งประเด็นไปสอบได้	
		๑๓๔.๕ ก.จังหวัดต้องพิจารณาให้เกิดความยุติธรรมในกระบวนการทางวินัยตามที่กำหนดในมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยทุกประการ	
		๑๓๔.๖ การพิจารณาต้องแสดงเหตุผลเป็นหนังสือในรายงานการประชุม	๑๓๔.๖ ข้อ ๘๗ วรรค ๕
		๑๓๔.๗ เมื่อ ก.จังหวัดมีมติเป็นประการใด นายก อปท.ต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น	๑๓๔.๗ ข้อ ๘๗ วรรค ๔
๑๓๕. ระยะเวลาการพิจารณา	เป็นระยะเวลาเร่งรัด	๑๓๕.๑ อนุวินัย/ก.จังหวัดต้องพิจารณาเรื่องรายงานการดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน	๑๓๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๘๗ วรรค ๑
		๑๓๕.๒ นับแต่วันที่เลขานุการ ก.จังหวัดได้รับรายงานการดำเนินการทางวินัยจากนายก อปท.	
		๑๓๕.๓ ระยะเวลาการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยเป็นอำนาจของอนุวินัย/ก.จังหวัดที่จะต้องบริหารเวลาร่วกัน	
		๑๓๕.๔ กรณีมีเหตุผลความจำเป็นซึ่งอนุวินัย/ก.จังหวัด ไม่อาจพิจารณามีมติให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ ได้ ให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ๆ ละไม่เกิน	๑๓๕.๔ ข้อ ๘๗ วรรค ๒, ๕

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		๓๐ วัน แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในรายงานการประชุมของแต่ละกรณี	
๑๓๖. อำนาจของ ก.กลาง	เป็นอำนาจตรวจสอบ	๑๓๖.๑ เมื่อความปรากฏแก่ ก.กลาง โดย ๑) การร้องเรียน ๒) การหารือ ๓) การตรวจสอบ ๔) โดยประการอื่นใด ๑๓๖.๒ ว่าการดำเนินการทางวินัยของนายก อปท.หรือการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยของ ก.จังหวัด ๑๓๖.๓ ขัดแย้งกับมาตรฐานทั่วไป ต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อไป **หมายเหตุ** เป็นการยกเลิกการรายงานตามแบบบันทึกสรุปประวัติและข้อเท็จจริง (สป.๑)	๑๓๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๘๘ วรรค ๔ หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๓๑๓.๓/ว ๒๕๓ ลง ๒๒ ก.พ.๔๕

๔. ปกิณกะ

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑๓๗. ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ	เป็นมติ ค.ร.ม.เมื่อ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒	(๑) เมื่อได้รับคำปรึกษา แนะนำหรือความเห็นจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ แล้ว ให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และด่วนที่สุด (๒) เมื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ ขอความร่วมมือ ต้องให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือ (๓) เมื่อคณะกรรมการฯ ได้มีคำวินิจฉัย ให้ถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันรับทราบคำวินิจฉัย (๔) หากมีปัญหาอุปสรรค ต้องแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการฯ ทราบโดยเร็ว (๕) เจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหรือไม่ให้ความร่วมมือ โดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทุกกรณี	๑๓๗. หนังสือสำนักเลขาธิการ ค.ร.ม. ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๔๐ ลง ๑๑ มี.ค.๔๒ ในหนังสือรวมมติ ค.ร.ม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัยฯ ก.ค.๕๒ หน้า ๒๒๓
๑๓๘. การสอบข้อเท็จจริง	ผู้มีอำนาจต้องการทราบความเป็นไปในเรื่องนั้น	๑๓๘.๑ เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริง ๑๓๘.๒ ไม่มีกฎหมายบัญญัติถึงกระบวนการหรือวิธีการสอบไว้	๑๓๘. หากจำเป็นต้องทำการสอบ มักนำแนวทางของกระบวนการทางวินัยไปใช้โดยอนุโลม

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		๑๓๘.๓ แสวงหาได้เท่าที่ไม่ขัดกฎหมาย	
๑๓๙. เงินสมนาคุณคณะกรรมการสอบสวน	เบิกได้เฉพาะการแต่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง	๑๓๙.๑ เบิกจาก อปท.เจ้าของคำสั่ง ๑๓๙.๒ สอบสวนตามปกติครั้งละ ๒๕๐ บาท ไม่เกิน ๖๐ วัน นับแต่ประชุมครั้งแรก ๑๓๙.๓ สอบเพื่อมีมติ ๒ ครั้ง ๆ ละ ๓๐๐ บาท	๑๓๙. หนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๓๘๑ ลง ๑๙ มี.ค.๔๖ **หมายเหตุ** อยู่ในขั้นตอนการออกระเบียบ มท.แยกต่างหากจากพลเรือน
๑๔๐. มติ ก.พ., มติ ค.ร.ม. ความเห็นกฤษฎีกา	เป็นเรื่องเกี่ยวกับวินัย	๑๔๐.๑ มีอยู่แล้ว ๑๔๐.๒ หรือจะมีขึ้นในอนาคต ๑๔๐.๓ ให้นำมาใช้กับข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย ๑๔๐.๔ เว้นแต่ในเรื่องเดียวกันนั้น ก.กลางกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหาก	๑๔๐. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๓๑๓.๓/ว ๘๘๙ ลง ๓๐ ส.ค.๔๕
๑๔๑. การปฏิบัติตามมติ ค.ร.ม.	เจ้าหน้าที่ต้องยึดถือและปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีโดยเคร่งครัด	๑๔๑.๑ กรณีไม่สามารถปฏิบัติตามได้ ๑๔๑.๒ ให้ขอทบทวนมติ ๑๔๑.๓ หากฝ่าฝืนให้พิจารณาลงโทษทางวินัยทุกราย	๑๔๑. หนังสือสำนักงานเลขาธิการ ครม.ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑๘๐ ลง ๒๔ พ.ย.๓๑ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๓๐๐
๑๔๒. การไปเป็นพยานตามหมายศาล	จะถือว่าเป็นการไปปฏิบัติราชการหรือไม่ ต้องพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป	๑๔๒.๑ กรณีส่วนราชการ/อัยการเป็นโจทก์หรือจำเลย หรือไปในฐานะผู้เชี่ยวชาญ หรือเกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ ให้ถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ ๑๔๒.๒ กรณีนอกเหนือจากข้อ ๑๔๐.๑ ไม่ถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ให้ผู้บังคับบัญชาอนุญาตให้ไปได้ โดยไม่ถือเป็นวันลา	๑๔๒. หนังสือสำนักเลขาธิการ ค.ร.ม. ที่ สร ๐๒๐๑/ว ๕๖ ลง ๑๘ เม.ย.๒๖ ในหนังสือรวมมติ ค.ร.ม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัยฯ ก.ค.๕๒ หน้า ๑๒๘
๑๔๓. การไปให้ถ้อยคำต่อพนักงานสอบสวน	จะถือว่าเป็นการไปปฏิบัติราชการหรือไม่ ให้พิจารณาเช่นเดียวกับข้อ ๑๔๒	๑๔๓.๑ กรณีส่วนราชการเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา มีการกล่าวอ้างเป็นพยาน และพนักงานสอบสวนได้เรียกไปให้ถ้อยคำให้ถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ ๑๔๓.๒ กรณีนอกเหนือจากข้อ ๑๔๑.๑ ไม่ถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ให้ผู้บังคับบัญชาอนุญาตให้ไปได้ โดยไม่ถือเป็นวันลา	๑๔๓. หนังสือสำนักเลขาธิการ ค.ร.ม. ที่ สร ๐๒๐๑/ว ๓๐ ลง ๑๐ มี.ค.๓๕ ในหนังสือรวมมติ ค.ร.ม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัยฯ ก.ค.๕๒ หน้า ๑๗๑ (เป็นการขยายขอบเขตเดิมให้ครอบคลุม)

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑๔๔. การให้ถ้อยคำกลับไปกลับมา	ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษทางวินัย	๑๔๔.๑ เป็นผู้กล่าวหาหรือพยานให้ถ้อยคำเป็นเท็จหลายครั้งไม่ตรงกัน ๑๔๔.๒ มีเจตนาปิดบังความจริงไม่ว่าในขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยหรือขั้นตอนการอุทธรณ์ ๑๔๔.๓ ทำให้ไม่ได้ความจริงและยุติธรรม เสียหายแก่ราชการ ๑๔๔.๔ บางกรณีอาจเป็นวินัยอย่างร้ายแรงถึงขั้นลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการได้	๑๔๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๒/ว ๑ ลง ๒๔ ม.ค.๒๙ ในหนังสือรวมมติ ค.ร.ม. มติ ก.พ.และระเบียบที่ มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัยฯ ก.ค.๕๒ หน้า ๓๘๖
๑๔๕. การให้ถ้อยคำในการสอบสวนอันเป็นเท็จ	๑๔๕.๑ ในฐานะเป็นผู้ถูกกล่าวหา ๑๔๕.๒ ในฐานะเป็นพยาน	๑๔๕.๑.๑ ถือเป็นความผิดทางวินัย ๑๔๕.๑.๒ ร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป ๑๔๕.๑.๓ ให้นายก อปท.แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามควรแก่กรณีต่อไป ๑๔๕.๒.๑ ดำเนินการเช่นข้อ ๑๔๕.๑	๑๔๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๒/ว ๑ ลง ๒๔ม.ค.๒๙ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๑๙๒
๑๔๖. การดำเนินคดีอาญาซึ่งรัฐเป็นโจทก์หรือจำเลย	ต้องสอบสวนข้อเท็จจริงให้ประจักษ์ก่อน	๑๔๖.๑ กรณีมีเหตุสงสัยว่าข้าราชการในสังกัดกระทำการทุจริต ๑๔๖.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาสอบสวนข้อเท็จจริงให้ประจักษ์เสียก่อนทุกคราวก่อนแจ้งความหรือมอบเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป	๑๔๖. หนังสือกรมเลขาธิการ ค.ร.ม.ที่ น.ว.๑๖/ ๒๔๘๖ ลง ๒๓ ม.ค.๘๖ ในหนังสือรวมมติ ค.ร.ม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัยฯ ก.ค.๕๒ หน้า ๓
๑๔๗. ข้าราชการต้องหาคดีอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา	๑๔๗.๑ นายก อปท. ต้องดำเนินการทางวินัยไปพร้อมกัน	๑๔๗.๑.๑ การดำเนินคดีอาญากับการดำเนินการทางวินัยเป็นคนละกระบวนการกัน ๑๔๗.๑.๒ ผู้ใช้อำนาจในการดำเนินการแตกต่างกัน ๑๔๗.๑.๓ ผลของคดีถึงที่สุด อาจไม่จะเหมือนกัน เช่น วินัยผิด แต่อาญาไม่ผิด หรืออาญาผิด แต่วินัยไม่ผิด ๑๔๗.๑.๔ เหตุผลเพราะกระบวนการ และการรับฟังยานหลักฐานอาจไม่เหมือนกัน	๑๔๗.๑ หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ ว ๔ ลง ๑๘ มี.ค.๐๙ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ ที่ ๑๓๓๓๓/๒๔๙๘ ลง ๘ ก.ค.๙๘ กับสำนักงาน ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๗๔๐ ลง ๑๑ พ.ค. ๔๗ รวมถึงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๓๗๐/๒๕๕๐

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
	๑๔๗.๒ หากการสอบสวนทางวินัยยังฟังไม่ได้ว่าผู้นั้นกระทำผิด	๑๔๗.๒.๑ กรณีเช่นนี้ สมควรรอการสั่งเด็ดขาดทางวินัยไว้ก่อน จนกว่าจะทราบผลทางคดีอาญา	๑๔๗.๒ หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๙ ลง ๖ ต.ค.๐๙ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๒๖๓
	๑๔๗.๓ ฐานความผิดทางวินัยที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดอาญาด้วย ได้แก่ “ฐานประพฤติชั่ว”	๑๔๗.๓.๑ นายก อปท.จะดำเนินการทางวินัยได้ก็ต่อเมื่อ (๑) กรณีต้องหาคดีอาญา เมื่อลงนามรับทราบข้อกล่าวหาของพนักงานสอบสวน (๒) กรณีถูกฟ้องคดีอาญา เมื่อศาลประทับรับฟ้อง	
๑๔๘. การถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาตามกฎหมายต่างประเทศ	กฎหมายไทยก็ถือว่าเป็นความผิดทางอาญาด้วย	๑๔๘.๑ ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งพักราชการ ๑๔๘.๒ เสนอ ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบก่อนออกคำสั่งพักราชการ	๑๔๘. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๑๐๒๘ ลง ๒๘ ต.ค.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการฯ ต.ค.๔๐ หน้า ๑๒๑
๑๔๙. เมื่อมีการรับโทษหรือรับทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยโดยเฉพาะแล้ว (กรณีกรมราชทัณฑ์หรือ สตช.)	ผู้บังคับบัญชาไม่อาจลงโทษสถานเบาตามมาตรฐานวินัยได้อีก	๑๔๙.๑ จะเป็นการลงโทษสองครั้งในความผิดเดียว ๑๔๙.๒ เพราะเป็นการบังคับใช้กฎหมายคนละฉบับ	๑๔๙. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๒๐ ลง ๑๖ ม.ค.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการฯ ต.ค.๔๐ หน้า ๑๗๓
๑๕๐. ข้าราชการถูกแต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด	นายก อปท.ต้องดำเนินการทางวินัยด้วย	๑๕๐.๑ ดำเนินการทางวินัยตามปกติทั่วไป ๑๕๐.๒ กรณีนายก อปท.ร่วมกระทำด้วยให้ดำเนินการตามข้อ ๔๗ ๑๕๐.๓ กรรมการสอบละเมิดกับกรรมการสอบสวนทางวินัย ระเบียบมิได้กำหนดว่าเป็นชุดเดียวกันได้หรือไม่ จึงต้องพิจารณามิให้ขัดกับระเบียบโดยคำนึงถึงประโยชน์ในการสอบสวนเป็นสำคัญ	
๑๕๑. พนักงานส่วนท้องถิ่นเสพ/	นายก อปท.ต้องดำเนินการทางวินัย	๑๕๑.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (แบบ สว.๑)	๑๕๑. หนังสือสำนักงาน ก. อบต., ก.ท. และ ก.จ.

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
ผลิต/ค้า ยาเสพติด	(ทุกคดี)	๑๕๑.๒ เสนอขอความเห็นชอบจาก ก.จังหวัด เพื่อสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน (ทุกเรื่อง) ๑๕๑.๓ ผลการสอบสวนพิจารณาของนายก อปท.จะเป็นอย่างไร ก.กลาง มิได้วางแนวทางไว้ ดังนั้น จึงต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยใช้แนวทาง ก.พ.ประกอบ	ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๓๓ ลง ๑๒ พ.ค.๔๖
๑๕๒. พนักงานส่วนท้องถิ่นติดยาเสพติด	ถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น	๑๕๒.๑ นายก อปท.ต้องเสนอขอความเห็นชอบไปยัง ก.จังหวัด เพื่อให้ออกจากราชการไว้ก่อน ๑๕๒.๒ เมื่อ ก.จังหวัดเห็นชอบแล้วให้นายก อปท.ออกคำสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพราะขาดคุณสมบัติ	๑๕๒. หนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๓๓ ลง ๑๒ พ.ค.๔๖ ข้อ ๒
๑๕๓. ข้าราชการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เช่น สนับสนุนช่วยเหลือส่งเสริม	ต้องให้ออกจากราชการไว้ก่อน	นายก อปท.ต้อง ๑๕๓.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ๑๕๓.๒ แจ้งความดำเนินคดีอาญา ๑๕๓.๓ เสนอขอความเห็นชอบไปยัง ก.จังหวัด เพื่อให้ออกจากราชการไว้ก่อน ๑๕๓.๔ เมื่อ ก.จังหวัดเห็นชอบแล้วให้ออกคำสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อน	๑๕๓. หนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๓๓ ลง ๑๒ พ.ค.๔๖ ข้อ ๔ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๒
๑๕๔. การให้โอกาสผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด	ผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ ผู้เสพหรือติดยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด	ให้โอกาสเข้าทำงานหรือเข้ารับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ	(๑) หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๖/ว ๓๕ ลง ๑๐ พ.ค.๒๕๕๙ (๒) หนังสือสำนักเลขาฯ ครม.ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๘ ลง ๒๘ ก.พ.๒๕๕๐ และ (๓) หนังสือสำนักเลขาฯ ครม.ที่ นร ๐๕๐๕/ท ๘๐๓๔ ลง ๒๔ ต.ค.๒๕๕๕
๑๕๕. เงื่อนไขคำสั่งที่จะสามารถแก้ไขได้	เมื่อคำสั่งนั้นออกโดยไม่ถูกต้องตาม (ก) ข้อกฎหมาย (ข) ข้อเท็จจริง	๑๕๕.๑ ปกติเมื่อมีการออกโดยชอบแล้วจะแก้ไขไม่ได้ ยกเว้นเข้าเงื่อนไข (ก) และ (ข) ๑๕๕.๒ หากเข้าเงื่อนไขตาม ๑๕๕.๑ แล้ว สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ทั้งข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง	๑๕๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล๘๕ ลง ๒๘ ก.พ.๓๙ ในคู่มือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ ต.ค. ๔๐ หน้า ๑๘๑

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑๕๖. ก่อนลดหย่อนโทษต้องระบุโทษที่ควรจะได้รับไว้ด้วยทุกครั้ง	ต้องระบุไว้ในคำสั่งลงโทษ	๑๕๖.๑ ระบุว่าควรได้รับโทษระดับใด ๑๕๖.๒ มีเหตุอันควรลดหย่อนอย่างไร ๑๕๖.๓ เมื่อลดหย่อนแล้วให้ได้รับโทษสถานใด	๑๕๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๑/ว.๓ ลง ๒๕ มี.ค.๒๘ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัย ก.ค.๕๒ หน้า ๓๘๕
๑๕๗. รายงานการดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ออกจากราชการต้องรายงานรวมเป็นเรื่องเดียวกัน	เมื่อมีผู้กระทำผิดร่วมกันหลายคน	๑๕๗.๑ ถ้ารายงานเป็นเรื่องเดียวกันไม่ได้ ให้แจ้งด้วยว่ามีผู้ใดบ้าง ๑๕๗.๒ แต่ละคนได้รับโทษอะไร	๑๕๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๕/ว ๑๑ ลง ๒๗ ก.ย.๐๘ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัย ก.ค.๕๒ หน้า ๓๕๖
๑๕๘. การไว้ผมและแต่งกายของข้าราชการ (เจ้าหน้าที่ของรัฐ)	ให้รักษาวัฒนธรรมโดยดำเนินการเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนทั่วไป	๑๕๘.๑ ชายไม่ให้ไว้ผมยาวปิดตีนผม ๑๕๘.๒ หญิงไม่ให้สวมกระโปรงสั้นเหนือเข่า ๑๕๘.๓ ชายหญิงไม่ให้คาดเข็มขัดใต้สะดือ	๑๕๘. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ลง ๖ มิ.ย.๑๖ ตามหนังสือสำนักเลขาครม.ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๕๕ ลง ๘ มิ.ย.๑๖
๑๕๙. ห้ามเชิญแขกมางานเลี้ยง (เป็นนโยบายรัฐบาลและแบบธรรมเนียมของทางราชการ)	อันเป็นการทำเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	หากฝ่าฝืนถือว่ามีมูลเป็นความผิดทางวินัย เช่น ๑๕๙.๑ งานวันเกิด เลี้ยงรับ เลี้ยงส่ง ๑๕๙.๒ ฉลองยศหรือตำแหน่ง ๑๕๙.๓ ขึ้นบ้านใหม่ ครบรอบแต่งงาน ๑๕๙.๔ โกนจุก บวชนาค เป็นต้น	๑๕๙. หนังสือสำนักเลขา ครม. ที่ สร ๐๒๐๒/ว ๖๗ ลง ๒๐ ก.ค.๑๖ ในหนังสือรวมมติ ครม.มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัย ก.ค.๕๒ หน้า ๙๖
๑๖๐. การสอบสวนทางวินัยเมื่อได้รับมอบหมายแล้วถือว่าเป็นหน้าที่	ต้องปฏิบัติการสอบสวนให้สำเร็จ	๑๖๐.๑ ถ้าล่าช้าเกินสมควรโดยไม่มีเหตุผลอาจเป็นความผิดทางวินัยฐานบกพร่องได้ ๑๖๐.๒ และอาจผิดวินัยฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาอีกหนึ่งฐาน หากไม่ดำเนินการใด ๆ เลยหลังรับทราบคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว	๑๖๐. หนังสือสำนักเลขา ครม. ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๒๔ ลง ๑๖ ก.พ.๒๒ ในหนังสือรวมมติ ครม.มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัย ก.ค.๕๒ หน้า ๑๐๘
๑๖๑. การรับส่งมอบงานในหน้าที่ราชการ	ผู้พ้นจากตำแหน่งต้องมีการส่งมอบงานตามระเบียบ (หากไม่ส่งมอบอาจเป็นความผิดทางวินัย)	พ้นจากตำแหน่ง เพราะ ๑๖๑.๑ ออกจากราชการทุกกรณี เว้นแต่ตาย ๑๖๑.๒ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น โดยพ้นจากตำแหน่งเดิม ๑๖๑.๓ ถูกพักราชการ ๑๖๑.๔ พ้นจากหน้าที่ในตำแหน่งที่ดำรงอยู่เพื่อไปรักษาฯ ตำแหน่งอื่นที่ว่าง	๑๖๑. หนังสือสำนักเลขา ครม. ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๓๖ ลง ๑๓ ก.พ.๒๔ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัย ก.ค.๕๒ หน้า ๑๑๖
๑๖๒. รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย	ต้องแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่	หากฝ่าฝืนไม่แจ้งความร้องทุกข์ ๑๖๒.๑ ควรถูกดำเนินการทางวินัย ๑๖๒.๒ หรือดำเนินคดีอาญา	๑๖๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๘/ว. ๒๗๒๗๔ ลง ๑๙ ก.ค.

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
	(ทุกครั้ง)		๒๕ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ.และ ระเบียบที่เกี่ยวกับวินัย ก.ค.๕๒ หน้า ๖๓๐
๑๖๓. ให้เลิกใช้บริการทางเพศ	ระหว่างไปปฏิบัติราชการต่างจังหวัด	๑๖๓.๑ ทั้งราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ๑๖๓.๒ นำมาใช้กับข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย	๑๖๓. หนังสือสำนักเลขา ครม. ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๒๙ ลง ๑๙ ก.พ.๒๘ ในหนังสือรวมมติ ครม.มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัย ก.ค.๕๒ หน้า ๑๓๖
๑๖๔. สำนวนการสอบสวนทางวินัยให้เก็บไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี	เป็นสำนวนที่เสร็จเด็ดขาดแล้ว	เพื่อประโยชน์ของทางราชการ เช่น ๑๖๔.๑ ใช้อ้างในทางอรรถคดี ๑๖๔.๒ พิจารณายกเว้นคุณสมบัติเกี่ยวกับความประพฤติ	๑๖๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๙๐๖/ว ๖ ลง ๘ มิ.ย.๑๔ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัย ก.ค.๕๒ หน้า ๓๖๖
๑๖๕. ห้ามมิให้จ่ายเงินเดือนผู้ละทิ้งหน้าที่ราชการ	โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือหนีราชการ	๑๖๕.๑ ไม่จ่ายเงินเดือนให้ในวันที่ผู้นั้นละทิ้งราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือหนีราชการ ๑๖๕.๒ กรณีนี้มิใช่เป็นการดำเนินการทางวินัย ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการอีกส่วนหนึ่งต่างหาก	๑๖๕. ประกาศ ก.กลาง เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนและวิธีการจ่ายเงินเดือนฯ ลง ๒๒ พ.ย.๒๕๔๔ ข้อ ๑ วรรคสอง **ประกอบ** พรฎ.การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๖ วรรค ๑
๑๖๖. ปลัด อปท.ปฏิบัติหน้าที่แทนนายก อปท.	มีอำนาจดำเนินการทางวินัยผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้	๑๖๖.๑ เมื่อพนักงานส่วนท้องถิ่นมีมูลกรณีที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ๑๖๖.๒ ปลัด อปท.ซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนนายก อปท.มีอำนาจดำเนินการทางวินัยผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทุกประการ เพราะต้องดำเนินการทันที (มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ ข้อ ๒๔ วรรค ๔) อปท.มีอำนาจดำเนินการทางวินัยผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทุกประการ เพราะต้องดำเนินการทันที (มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัย ข้อ ๒๐ วรรค ๔) ๑๖๖.๓ ต้องขอความเห็นชอบจาก ก.จังหวัด	๑๖๖. หนังสือสำนักงาน ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๖ /๕๓๗๖ ลง ๙ ธ.ค.๕๓ แจ้งมติ ก.อบต.ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๓ เมื่อ ๒๙ ต.ค.๕๓ แจ้งมติ ก.อบต.ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๓ เมื่อ ๒๙ ต.ค.๕๓ ๑๖๖.๓ ประกอบคำสั่ง คสช.ที่

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		ก่อน ๑๖๓.๓ เว้นแต่ปลัด อปท.เป็นคู่กรณี หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับผู้จะถูกดำเนินการทางวินัย อาจให้ผู้บังคับบัญชาอื่นใช้อำนาจนายก อปท.แทน หรือต้องรายงาน ก.จังหวัดเพื่อขอให้มีมติคัดเลือกผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นกรรมการสอบสวน แล้วให้ปลัด อปท.ออกคำสั่งในนามนายก อปท.แต่งตั้งกรรมการสอบสวน **หมายเหตุ** ๑) ต้องรอนายก อปท.คนใหม่หรือไม่ ๒) หากจะทำให้ล่าช้าไม่จำต้องรอ เพราะจะขัดกับคำว่า “ทันที” ๓) แต่ปลัด อปท.ควรปราศจากอคติใด ๆ	๘๕/๒๕๕๗
๑๖๗. คณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.แต่ละระดับ) มี ๓ ระดับ	๑) ก.ถ. ๒) ก.กลาง -ก.จ. -ก.ท. -ก.อบต. ๓) ก.จังหวัด -ก.จ.จ. -ก.ท.จ. -ก.อบต.จังหวัด -ก.เมืองพัทยา	๑) มีคณะเดียวดูแล อปท.ทุกประเภท ๒) มี ๓ คณะ ตามประเภท อปท. (ก.ท.ใช้กับเมืองพัทยาด้วย)/รมว.มท.เป็นประธาน ๓) มี ๔ คณะ ตามประเภท อปท. (เว้น กทม.) /ผวจ.เป็นประธาน และกำกับดูแล อปท.แต่ละประเภท	๑) พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ม. ๓๐, ๓๓ ๒) พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ม. ๑๖, ๑๗, ๒๔, ๒๖ และ ๒๘ ๓) พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ม. ๕, ๑๓, ๒๓, ๒๔, ๒๕ และ ๒๖
๑๖๘. การอ้างอิงกฎหมาย (เมื่อจะออกคำสั่งเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เช่นคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือคำสั่งลงโทษทางวินัย)	๑๖๘.๑ มาตรฐานกลางของ ก.ถ. ๑๖๘.๒ มาตรฐานทั่วไปของ ก.กลาง ๑๖๘.๓ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของ ก.จังหวัด	๑) เป็นเพียงกรอบในการกำหนดมาตรฐานทั่วไปของ ก.กลาง ๒) เป็นเพียงกรอบในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของ ก.จังหวัด ๓) เป็นบทบังคับใช้กับข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นโดยตรง	๑๖๘. ให้อ้างอิงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘/๒๕๕๙ ของ ก.จังหวัดนั้น ๆ **ห้ามอ้างอิงมาตรฐานทั่วไปหรือมาตรฐานกลาง**

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑๖๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย (เป็นของ ก. กลาง)	มี ๒ ด้าน คือ สาระบัญญัติ และวิธีสบัญญัติ รวม ๘๙ ข้อ (หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘/ ๒๕๕๙ ของ ก. จังหวัดก็มีนัยเดียวกัน	๑) ข้อกำหนดด้านสาระบัญญัติเป็นทั้งข้อห้ามและข้อปฏิบัติ มี ๒๕ ข้อ เช่น กำหนดให้ข้าราชการต้องประพฤติตนอย่างไร ห้ามทำอะไร ให้ทำอะไร และเมื่อฝ่าฝืนจะผิดวินัยฐานใด เป็นต้น ๒) ข้อกำหนดด้านวิธีสบัญญัติ มี ๖๔ ข้อ เป็นการวางขั้นตอนการดำเนินการทางวินัย กรณีมีการฝ่าฝืนวินัย ตั้งแต่ตั้งเรื่องจนถึงสิ้นสุดกระบวนการทางวินัย	๑) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑-๒๕ ๒) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๖-๘๙

๕. พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑๗๐. การบรรจุบุคคลที่ขาดคุณสมบัติเพราะเคยถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ถือว่าบรรจุมิชอบ แม้ต่อมาจะมีกฎหมายล้างมลทินใช้บังคับ ก็ไม่มีผลย้อนหลัง จึงต้องสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน	เป็นกรณีขาดคุณสมบัติทั่วไปมาแต่ต้น	๑๗๐.๑ ขาดคุณสมบัติตั้งแต่วันที่บรรจุเพราะเคยถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ๑๗๐.๒ ต่อมาภายหลังมี พ.ร.บ.ล้างมลทินใช้บังคับ ๑๗๐.๓ ผลของกฎหมายล้างมลทิน ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับโทษทางวินัยมาก่อน ๑๗๐.๔ แต่ไม่มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ผู้นี้บรรจุเข้ารับราชการ ๑๗๐.๕ ดังนั้น ในวันบรรจุผู้นี้ยังไม่ได้รับการล้างมลทิน จึงทำให้ขาดคุณสมบัติทั่วไป ๑๗๐.๖ ผู้บังคับบัญชาต้องสั่งให้ผู้นี้ออกจากราชการโดยพลัน	๑๗๐. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๕๖ ลง ๑๘ ม.ค.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๘๒
๑๗๑. ให้บันทึกการถูกลงโทษทางวินัย และการล้างมลทินไว้ในสมุดทะเบียนประวัติ (ก.พ.๗)	ต้องบันทึกการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง	๑๗๑.๑ กรณีถูกดำเนินการทางวินัยหรือถูกลงโทษทางวินัย (รวมถึงยุติเรื่อง/งดโทษด้วย) ต้นสังกัดต้องบันทึกไว้ในสมุดทะเบียนประวัติทุกครั้ง ๑๗๑.๒ กรณีมีกฎหมายล้างมลทิน ให้บันทึกไว้ด้วยว่า “อยู่ในเกณฑ์ล้างมลทินตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ.ล้างมลทิน...” หรือ “ให้ระงับการพิจารณาตามมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ.ล้างมลทิน ...” ๑๗๑.๓ ห้ามทำการขูดลบ ขีดฆ่าโดยเด็ดขาด	๑๗๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๘๘๓ ลง ๑๖ ต.ค.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ต.ค.๔๐ หน้า ๒๐๘ **และ**หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๓ ลง ๑๘ ธ.ค.๕๐ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยว

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
			กับวินัย ก.ค.๕๒ หน้า ๕๔๘
๑๗๒. การบรรจุกลับเข้ารับราชการกรณีถูกให้ออกจากราชการหรือถูกลงโทษปลดหรือไล่ออกจากราชการก่อนหรือในวันที่กฎหมายล้างมลทินใช้บังคับ	ได้รับการล้างมลทินแล้ว ไม่ถือว่าเคยถูกให้ออก หรือถูกลงโทษปลดหรือไล่ออกจากราชการมาก่อน	๑๗๒.๑ ผู้นี้อาจยื่นเรื่องขอกลับเข้ารับราชการ (กลับไม่ได้ในทันที) ๑๗๒.๒ นายก อปท.และ ก.จังหวัด มีอำนาจพิจารณาว่าจะให้กลับเข้ารับราชการหรือไม่ ๑๗๒.๓ หากได้รับการบรรจุกลับเข้ารับราชการก็มีฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิและประโยชน์ตามกฎหมายบัญญัติ ๑๗๒.๔ แต่มิอาจเรียกร้องสิทธิและประโยชน์ใด ๆ ที่สูญเสียไป ก่อนที่จะได้รับการล้างมลทินได้ (รวมถึงบำเหน็จด้วย) ๑๗๒.๕ การล้างมลทินล้างแต่เฉพาะโทษ หาได้ล้างการกระทำผิดนั้นด้วยไม่	**เทียบเคียง** ๑๗๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๒๑๔๒ ลง ๖ พ.ย.๓๙ และที่ นร ๐๗๐๙.๒/๓๒ ลง ๒ เม.ย.๔๐ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๒๒๐ และ ๒๖๔ ๑๗๒.๕ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว.๒/๒๕๐๔ ลง ๑๓ ก.พ.๕๑
๑๗๓. ข้าราชการที่ถูกลงโทษลดขั้นเงินเดือนและได้รับการล้างมลทินแล้ว ผู้บังคับบัญชาไม่สามารถดำเนินการทางวินัยต่อไปได้	ต้องถูกลงโทษก่อนหรือในวันที่กฎหมายล้างมลทินมีผลใช้บังคับ	๑๗๓.๑ ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง ก.จังหวัด (ทุกเรื่อง) เพื่อตรวจสอบ ๑๗๓.๒ เมื่อ ก.จังหวัด ตรวจสอบแล้วพบว่าอยู่ในเกณฑ์ได้รับการล้างมลทินหรือให้ระงับการพิจารณา ๑๗๓.๓ ให้แจ้งนายก อปท.เจ้าสังกัด ดำเนินการบันทึก ตามข้อ ๑๖๘.๒	๑๗๓. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๖/ว ๕๖ ลง ๑๘ เม.ย.๕๑ **เทียบเคียง** หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล๓๗๐ ลง ๒๖ พ.ย. ๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการฯ ต.ค. ๔๐ หน้า ๒๓๓
๑๗๔. กรณีถูกลงโทษตัดเงินเดือน แต่ยังตัดไม่ครบตามคำสั่งปรากฏว่ามีกฎหมายล้างมลทินใช้บังคับ	ได้รับโทษบางส่วนไปแล้ว ก่อนหรือในวันที่กฎหมายล้างมลทินมีผลใช้บังคับ	๑๗๔.๑ ให้ตัดเงินเดือนเพียงวันที่กฎหมายล้างมลทินมีผลใช้บังคับเท่านั้น ส่วนที่ยังตัดไม่ครบไม่ต้องตัดอีกต่อไป ๑๗๔.๒ ดำเนินการตามข้อ ๑๗๓	๑๗๑. อ้างเช่นข้อ ๑๗๓
๑๗๕. เมื่อผู้ถูกลงโทษได้รับการล้างมลทินแล้ว นายก อปท. จะดำเนินการ หรือ ก.จังหวัดจะมีมติใด ๆ เกี่ยวกับความผิดนั้นของผู้นั้นได้อีก	ต้องยุติการดำเนินการในเรื่องนั้น	๑๗๕.๑ ถือว่าได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕ หรือให้ระงับการพิจารณาตามมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ.ล้างมลทินฯแล้ว	๑๗๕. อ้างเช่นข้อ ๑๗๓

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑๗๖. ผู้ถูกลงโทษทางวินัยหมดสิทธิในการขอเหรียญจักรพรรดิมาลา	แม้ต่อมาจะมีกฎหมายล้างมลทิน	๑) ผู้ได้รับการล้างมลทินนั้นก็ยังถือว่ามีความผิดอยู่ ๒) จึงถือไม่ได้ว่ารับราชการมาด้วยความเรียบร้อย	๑๗๖. หนังสือสำนักเลขาธิการ ครม.ที่ นร ๐๒๑๗/ว ๑๘๗ ลง ๖ ก.ย.๓๘ ในหนังสือรวมมติ ครม.มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัยฯ ก.ค.๕๒ หน้า ๑๙๑
๑๗๗. ผู้ถูกลงโทษทางวินัยสถานโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการต้องคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์	เป็นพระราชอำนาจ	๑) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกคืน ๒) และได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ต้องคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น	๑๗๗. หนังสือสำนักเลขาธิการ ครม.ที่ นร ๐๕๐๗/ว ๑๔๑ ลง ๒๒ ส.ค.๔๘ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัยฯ ก.ค.๕๒ หน้า ๓๑๒
๑๗๘. ขอบเขตของคำว่า "การสอบสวนพิจารณา" อันมีผลต่อการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน	๑๗๘.๑ ในอำนาจของนายก อปท. ๑๗๘.๒ ในอำนาจของศาล	๑๗๘.๑.๑ เริ่มตั้งแต่นายก อปท.ตั้งเรื่องเพื่อดำเนินการทางวินัยจนถึงสั่งลงโทษทางวินัยเสร็จสิ้น อันจะส่งผลถึงการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือเลื่อนระดับได้หรือไม่ต่อไป ๑๗๘.๑.๒ เมื่อนายก อปท. **"สอบสวนพิจารณา"** เสร็จแล้วให้ดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือน/เลื่อนระดับได้เลย ไม่ต้องรอการพิจารณาของ ก.จังหวัด ๑๗๘.๑.๓ การพิจารณาของ ก.จังหวัด มิใช่เป็น **"การสอบสวนพิจารณา"** ตามหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือน แต่เป็นการ **"พิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย"** เท่านั้น ๑๗๘.๑.๔ หาก ก.จังหวัดพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้เปลี่ยนแปลงแก้ไข อปท.ค่อยกลับมาแก้ไขในภายหลัง (ตามแบบ ลท.ต่างๆ ที่กำหนดไว้) ๑๗๘.๒.๑ เป็นคดีที่ยังคงพิจารณาอยู่ในชั้นศาล (ศาลชั้นต้น อุทธรณ์ หรือฎีกา) ๑๗๘.๒.๒ เมื่อคดีถึงที่สุดในศาลหนึ่งศาลใด ย่อม	๑๗๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ หมวด ๗

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		ส่งผลต่อการเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือเลื่อนระดับว่าจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่	
๑๗๙. ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัย ภายหลังจากนายก อปท.ได้สั่งการทางวินัยเสร็จสิ้นแล้วในความผิดเดียวกัน (ลงโทษ/ยุติเรื่อง)	๑๗๙.๑ กรณีทั่วไป	๑๗๙.๑.๑ นายก อปท.ต้องสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษตามมติ ป.ป.ช.อีกครั้ง ๑๗๙.๑.๒ เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายคนละฉบับ ไม่ถือว่าเป็นการพิจารณาโทษซ้ำซ้อน แต่อย่างใด **วิธีปฏิบัติ** นายก อปท.ต้อง (๑) ถือเอาสำนวนของ ป.ป.ช.เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัย (โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีก) พิจารณาลงโทษหรือเพิ่มโทษได้เลย (๒) เสนอ ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบ (กรณีเป็นวินัยอย่างร้ายแรง) (๓) แจ้งความคืบหน้าไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. ก่อนครบกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง (๔) ออกคำสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษตามมติ ก.จังหวัด (๕) ส่งคำสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษให้ ป.ป.ช. ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้ออกคำสั่งดังกล่าว **วิธีปฏิบัติ** ดำเนินการได้ ๒ วิธี คือ ๑. ยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิมแล้วออกคำสั่งลงโทษใหม่ตามมติ ป.ป.ช. ๒. ออกคำสั่งเพิ่มโทษ กรณี ป.ป.ช.ชี้มูลมาเป็นวินัยอย่างร้ายแรง	๑๗๙.๑ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๒/๒๕๔๗ ตามหนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว๑๐๖๒ ลง ๑ ก.ย.๒๕๔๗
	๑๗๙.๒ กรณีมีกฎหมายล้างมลทินฯ ใช้บังคับ	๑๗๙.๒.๑ นายก อปท.ไม่สามารถสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษตามมติ ป.ป.ช.ได้อีก ๑๗๙.๒.๒ เนื่องจากผู้ที่ถูกชี้มูลได้รับการล้างมลทินไปก่อนแล้ว **วิธีปฏิบัติ** นายก อปท.ต้อง (๑) ส่งคำสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษหรือคำสั่งการทางวินัยที่เสร็จสิ้นแล้ว ให้ ป.ป.ช. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง	๑๗๙.๒ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๒๓๔/๒๕๕๒

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		(๒) โดยแจ้งการได้รับการล้างมลทิน หรือให้ระงับการพิจารณา พร้อมทั้งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๓๔/๒๕๕๒ ไปด้วย	
	๑๗๙.๓ ป.ป.ช. และศาลปกครองเห็นต่าง	มีคำสั่งลงโทษไล่ออกตามมติ ป.ป.ช.แล้ว ต่อมาศาลปกครองสูงพิพากษาให้ยกเลิกคำสั่งลงโทษผูกพันเฉพาะคู่กรณีเท่านั้น	๑๗๙.๓ คำพิพากษา ศป.ที่ อ. ๑๐๓๗/๒๕๕๘
๑๘๐. หลักเกณฑ์ของผู้ที่จะได้รับประโยชน์จากกฎหมายล้างมลทิน	๑๘๐.๑ ต้องโทษในกรณีความผิดต่าง ๆ (ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย)	๑๘๐.๑.๑ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธ.ค. ๒๕๕๐ ๑๘๐.๑.๒ และได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่ ๕ ธ.ค.๒๕๕๐ ๑๘๐.๑.๓ ให้ถือว่ามิเคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ (โทษทางอาญา/กักกัน)	๑๘๐.๑ พ.ร.บ.ล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ม.๔
	๑๘๐.๒ ถูกสั่งลงโทษทางวินัย	๑๘๐.๒.๑ นายก อปท.สั่งลงโทษก่อนหรือในวันที่ ๕ ธ.ค.๒๕๕๐ ๑๘๐.๒.๒ ผู้นั้นได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่ ๕ ธ.ค.๒๕๕๐ ๑๘๐.๒.๓ ให้ถือว่าผู้นั้นมิเคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์กรณีนั้น ๆ มาก่อน	๑๘๐.๒ พ.ร.บ.ล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ม.๕
	๑๘๐.๓ ถูกสั่งให้ออกจากราชการ (ที่ไม่ใช่โทษทางวินัย)/ สั่งยุติเรื่อง /สั่งงดโทษ	๑๘๐.๓.๑ ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการที่ไม่ใช่โทษทางวินัยก่อน หรือในวันที่ ๕ ธ.ค.๒๕๕๐ ๑๘๐.๓.๒ ผู้นั้นถูกดำเนินการทางวินัยซึ่งผู้บังคับบัญชาได้สั่งยุติเรื่องหรืองดโทษก่อนหรือในวันที่ ๕ ธ.ค.๒๕๕๐ ๑๘๐.๓.๓ ผู้นั้นไม่ต้องถูกพิจารณาเพิ่มโทษหรือดำเนินการทางวินัยในกรณีนั้น ๆ ต่อไป	๑๘๐.๓ พ.ร.บ.ล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ม.๖
	๑๘๐.๔ การล้างมลทินไม่ก่อให้เกิดสิทธิใด ๆ	๑๘๐.๔.๑ ผู้ได้รับการล้างมลทินตาม ม.๔ และ ม.๕ (ต้องโทษทางอาญา/วินัย) ๑๘๐.๔.๒ ไม่มีสิทธิเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น (เสียแล้วเสียเลย)	๑๘๐.๔ พ.ร.บ.ล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษาฯ ม.๗

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑๘๑. การสั่งหนังสือร้องเรียนที่มีมายังหน่วยงานของรัฐ	ต้องตอบให้ผู้ร้องทราบ	ถึงการดำเนินการต่อไป ว่า ๑) จะรับไว้พิจารณาให้หรือไม่ ๒) หรือจะไม่รับไว้พิจารณาให้ และ ๓) เพราะเหตุใด	๑๘๑. หนังสือสำนักเลขาธิการ ครม.ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๑๒ ลง ๒๔ ม.ค.๒๗ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัย ก.ค.๕๒ หน้า ๑๓๒

๖. การให้ออกจากราชการ

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑๘๒. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นจะออกจากราชการได้	ต่อเมื่อมี ๕ เหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้	(๑) ตาย (๒) เกษียณอายุราชการ (๓) ลาออกและได้รับอนุญาตให้ลาออก หรือการลาออกมีผลตามข้อ ๒๔ (นายก อปท. ยับยั้ง ให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันยับยั้ง/นายก อปท.ไม่เสนอ ก.จังหวัด หรือไม่ยับยั้ง ให้มีผลนับแต่วันขอลาออก/ไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือสมัครรับเลือกตั้ง ให้มีผลนับแต่วันขอลาออก) (๔) ถูกสั่งให้ออกจากราชการ (พัก/ให้ออกไว้ก่อน/เจ็บป่วย/สมัครไปทำงานตามประสงค์ของราชการ/ไม่มีสัญชาติไทย/ดำรงตำแหน่งทางการเมือง/ทุพพลภาพ/ไร้ความสามารถ/จิตฟั่นเฟือน/เป็นโรคต้องห้าม/เป็นกรรมการหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง/ล้มละลาย/ไม่เลื่อมใสประชาธิปไตย/ปฏิบัติงานขาดประสิทธิภาพ/หย่อนความสามารถ/บกพร่อง/ประพฤติตนไม่เหมาะสม/มีมลทินหรือมัวหมอง/ถูกจำคุก (ไม่ใช่โทษทางวินัย)/ไปรับราชการทหาร/มีเหตุควรให้ออกก่อนโอน) (๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก	๑๘๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๕ วรรค ๑ และวรรค ๒-๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐
๑๘๓. การออกจากราชการต้องทำเป็นคำสั่งทุกกรณีหรือไม่	ต้องทำทุกกรณี เว้นแต่ตายและเกษียณอายุราชการ	๑. ต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.จังหวัดก่อนการออกคำสั่งทุกครั้ง (เว้นแต่ไปรับราชการทหาร เพียงรายงานเพื่อทราบ) ๒. วันออกจากราชการตามข้อ ๑๘๒ (๔) และ (๕) ข้างต้น ให้เป็นไปตามหมวด ๕ (วันออก	๑๘๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๕ วรรค ๓

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		จากราชการ) ๓. การต่อเวลาราชการให้ผู้ที่เกษียณอายุราชการรับราชการต่อไป จะกระทำมิได้	
๑๘๔. การลาออกจากราชการ	เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ	(๑) ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อนายก อปท. (แบบ ลก.๑) ก่อนวันขอลาออกไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน (เว้นแต่ลาเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง/สมัครรับเลือกตั้ง/บรรจุเป็นข้าราชการ ต้องยื่นอย่างช้าภายในวันขอลาออก และให้นายก อปท.เสนอขอความเห็นชอบจาก ก.จังหวัดโดยเร็ว เมื่อ ก.จังหวัดเห็นชอบแล้ว ให้นายก อปท.ออกคำสั่งให้ลาออกตั้งแต่วันที่ขอลาออก) (๒) กรณียื่นน้อยกว่า ๓๐ วัน และนายก อปท.เห็นว่ามีเหตุผลและความจำเป็นจะอนุญาตให้ลาออกเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ กรณีไม่ได้รับอนุญาตจากนายก อปท.หรือมิได้ระบุวันขอลาออก ให้ถือวันถัดจากวันที่ครบ ๓๐ วันนับแต่ยื่น เป็นวันขอลาออก (๓) เมื่อนายก อปท.ได้รับหนังสือขอลาออกแล้ว ให้บันทึกวันยื่นหนังสือขอลาออกไว้เป็นหลักฐาน (ตรวจว่ายื่นครบกำหนดหรือไม่) พร้อมทั้งพิจารณาเสนอความเห็นต่อ ก.จังหวัด ภายใน ๗ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือขอลาออก (๔) กรณีนายก อปท.เห็นจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกิน ๙๐ วันนับตั้งแต่วันขอลาออกก็ได้ แต่ต้องแจ้งการยับยั้งพร้อมเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบ และให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันถัดจากวันครบกำหนดเวลาที่ยับยั้ง (๕) เมื่อนายก อปท.ได้รับหนังสือขอลาออกแล้ว ถ้าลาออกก่อน ๓๐ วัน หรือไม่ระบุวันขอลาออก ให้พิจารณาว่าควรอนุญาต หรือยับยั้ง ดังนี้ ก. เห็นควรอนุญาต ให้เสนอขอความเห็นชอบจาก ก.จังหวัด และออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร (แบบ ลก.๓) ให้เสร็จสิ้นแล้วแจ้งให้ผู้ขอลาออก	๑๘๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๔ วรรค ๓ วรรค ๔ (๓) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๖ (๔) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๔ วรรค ๕ ข้อ ๒๕ (๒) (๕) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๒๕

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		ทราบก่อนวันขอลาออก ข. เห็นควรยับยั้งเพื่อประโยชน์ของทางราชการ (อ้างเหตุถูกแต่งตั้งกรรมการสอบสวน สวนทางวินัยไม่ได้) ให้นายก อปท.มีคำสั่งยับยั้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้เสร็จสิ้นแล้วแจ้งคำสั่งพร้อมเหตุผลให้ทราบก่อนวันขอลาออก การยับยั้งจะขยายไม่ได้ เมื่อยับยั้งแล้วก่อนครบกำหนด ผู้ขอลาออกสามารถถอนหนังสือขอลาออกได้โดยยื่นหนังสือขอถอน (แบบ ลก.๒) ต่อนายก อปท. และนายก อปท.ต้องให้ถอนการขอลาออก จะจำกัดสิทธินั้นมิได้ (๗) กรณีผู้ขอลาออกได้ออกจากราชการไป (กรณียับยั้งการลาออก) ให้นายก อปท.แจ้งวันออกจากราชการเป็นหนังสือไปยังผู้ขอลาออกทราบ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันขอลาออก และแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ	หนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท ๐๘๐๙.๖/๑๘ ลง ๕ ม.ค.๕๓ (๗) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๒๗
๑๘๕. นายก อปท.ได้สั่งยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้แล้ว	(๑) ไม่อาจแจ้งคำสั่งยับยั้งดังกล่าวก่อนวันขอลาออกได้ (๒) ได้แจ้งคำสั่งยับยั้งดังกล่าวพร้อมเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบแล้ว	๑) กรณีย่อมถือว่าผู้ขอลาออกได้ออกจากราชการแล้วตั้งแต่วันที่ขอลาออก ๒) นายก อปท.ต้องเสนอ ก.จังหวัด เพื่อให้ความเห็นชอบให้ผู้นั้นลาออกจากราชการ (เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ. บุคคลฯ ปี ๔๒) ๑) กรณีย่อมถือว่าผู้ขอลาออกได้ออกจากราชการแล้วตั้งแต่วันถัดจากวันครบกำหนดเวลาที่ยับยั้ง ๒) นายก อปท.ต้องเสนอ ก.จังหวัดเพื่อให้ความเห็นชอบให้ผู้นั้นลาออกจากราชการ (เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ. บุคคลฯ ปี ๔๒)	๑๘๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๙๐๔ ลง ๒๙ ธ.ค.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๕๐ หน้า ๑๖๙ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๒๔ วรรค ๕
๑๘๖. เมื่อมีการขอลาออกและอยู่ระหว่างการพิจารณาของ ก. จังหวัด	ถึงวันที่ขอลาออกแล้ว	(๑) ผู้ขอลาออกไม่มาทำงาน (๒) นายก อปท.ไม่อาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นี้ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการเกินกว่า ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรได้อีก **ก.จังหวัด ต้อง** (๑) ส่งเรื่องให้อนุวินัยทำความเห็นเสนอตามขั้นตอน	เทียบเคียง ๑๘๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๑ ๓๓๐ ลง ๒๘ ต.ค.๓๙ ในคู่มือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยฯ ต.ค.๔๐ หน้า ๒๑๒

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		(๒) มีมติเห็นชอบให้ลาออก **นายก อปท.ต้อง** (๑) ออกคำสั่งให้ผู้นั้นลาออกจากราชการ (๒) ให้มีผลตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก	
๑๘๗. การสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำนาญเหตุทดแทน	เป็นอำนาจของนายก อปท.โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด	เมื่อพนักงานส่วนท้องถิ่น มีเหตุดังนี้ ๑. เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ของตนได้โดยสม่ำเสมอ ๒. สมัครไปปฏิบัติงานตามความประสงค์ของราชการ ๓. ไม่มีสัญชาติไทย/ดำรงตำแหน่งทางการเมือง/ทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้/ไร้ความสามารถ/จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ/เป็นโรคต้องห้าม/เป็นกรรมการหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง/ล้มละลาย ๔. ถูกกล่าวหาหรือสงสัยว่าไม่เลื่อมใสการปกครอง ปชต. และนายก อปท.เห็นว่ามีมูลให้แต่งตั้งกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (ตามแบบ สว.๑) ๕. ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นที่พอใจของทางราชการได้	๑๘๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๖
๑๘๘. ข้าราชการผู้ใดถูกกล่าวหา หรือสงสัยว่ามีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ อาจถูกสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้	(๑) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ (๒) บกพร่องในหน้าที่ราชการ (๓) ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ	และ ๑) นายก อปท.เห็นว่ามีมูล ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเสียหายแก่ราชการ ๒) ให้นายก อปท.แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (สว.๑) ๓) เมื่อการสอบสวนแล้วเสร็จ ให้นายก อปท.รายงานไปยัง ก.จังหวัด พร้อมความเห็น ๔) ก.จังหวัดส่งเรื่องให้อนุวินัย ทำความเห็นเสนอ ๕) เมื่อ ก.จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้นายก อปท.สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น ๖) การสอบสวนพิจารณา ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับวินัยอย่างร้ายแรงทุกประการ	๑๘๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๗
๑๘๙. ถูกสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง แต่ไม่แน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษ	จะสั่งให้ออกเพราะมีมลทินหรือมัวหมองได้	(๑) ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง ตามแบบ สว.๑) (๒) กรรมการสอบสวนหรือนายก อปท.เห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง	๑๘๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๘

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		(๓) แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษปลด/ไล่ออกได้ (๔) ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ (๕) ให้นายก อปท.เสนอ ก.จังหวัดเพื่อส่งเรื่องให้อนุวินัยทำความเห็นเสนอ ก.จังหวัด (๖) เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณามีมติเป็นประการใด ให้นายก อปท.สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (๗) เป็นกรณีออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมอง มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน **ข้อสังเกต** ไม่ต้องแต่งตั้งกรรมการกรณีหย่อน/บกพร่อง/ประพฤติตนไม่เหมาะสมอีก	
๑๙๐. ข้าราชการผู้ใดถูกจำคุก	จะสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนก็ได้	(๑) รับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล (๒) หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๓) ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก (๔) นายก อปท.จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนโดยขอความเห็นชอบจาก ก.จังหวัดก่อนก็ได้	๑๙๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๙
๑๙๑. ผู้ไปรับราชการทหารต้องสั่งให้ออกจากราชการ (ถูกเรียกเพื่อเตรียมพล)	เป็นการสั่งตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร	(๑) นายก อปท.ต้องสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ (วันออกให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร) (๒) จากนั้นให้รายงานไปยัง ก.จังหวัดเพื่อทราบ (เพื่อให้ครบขั้นตอน ตามมาตรา ๑๕ พ.ร.บ.บุคคลฯ ปี ๔๒) (๓) หากต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีจะถูกสั่งให้ออกจากราชการ ด้วยเหตุอื่นอยู่ก่อนวันไปรับราชการทหาร (๔) ก็ให้นายก อปท.เสนอ ก.จังหวัด เพื่อพิจารณามีมติให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งจากให้ออกจากราชการเพราะไปรับราชการทหารเป็นคำสั่งให้ออกตามข้ออื่นนั้นได้	๑๙๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๑๐
๑๙๒. การสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราช	เป็นกรณีที่นายก อปท.เห็นสมควร	(๑) สั่งกลับในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่มีคุณสมบัติตรง (๒) ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการตลอด	๑๙๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๑๑

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
การ (กรณีไม่เลื่อมใสการปกครองระบอบประชา ธิปไตย/หย่อนความสามารถ / บกพร่องในหน้าที่ราชการ/ประพฤติตนไม่เหมาะสม)		เวลาที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้น เสมือนถูกสั่งพักราชการ (๓) เมื่อออกคำสั่งให้กลับแล้วนายก อปท. ต้องรายงาน ก.จังหวัด เพื่อทราบ **ข้อสังเกต** เป็นกรณีให้นำมาตรฐานทั่วไปว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัยฯ ข้อ ๒๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม กล่าวคือ ต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.จังหวัดด้วย	
๑๙๓. นายก อปท.เห็นสมควร ให้ออกจากราชการในเรื่องใด	ก.จังหวัดให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมได้	ถ้า ก.จังหวัดเห็นว่า (๑) เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม (๒) เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแล อปท. ให้ปฏิบัติตาม ๑) มาตรฐานการให้ออกจากราชการ ๒) มาตรฐานเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามกรณีผลการประเมินต่ำกว่ามาตรฐาน/ขาดคุณสมบัติโดยไม่ได้รับการยกเว้น โดยถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรม (๓) ก็ให้ ก.จังหวัดกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญไปให้นายก อปท.เพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนเดิมทำการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม (ก่อนมีมติเห็นชอบ) ได้ (๔) เป็นดุลพินิจของ ก.จังหวัดที่จะเห็นชอบหรือไม่ก็ได้ (โดยแสดงเห็นผลประกอบ)	๑๙๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๑๒
๑๙๔. ข้าราชการที่โอนมาและมีกรณีที่จะให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันโอน	ให้นายก อปท.ที่ผู้นั้นสังกัด (ในปัจจุบัน) มีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามมาตร ฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ	แต่ถ้า (๑) เป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน (๒) ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนแล้วเสร็จ (๓) จากนั้นต้องส่งเรื่องให้นายก อปท.ที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ (ในปัจจุบัน) พิจารณาดำเนินการตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการโดยอนุโลม (๔) ในกรณีจะสั่งให้ออกจากราชการให้ปรับบทตามกฎหมายที่ใช้อยู่ก่อนวันโอน	๑๙๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๓๔

๗. การสั่งพักราชการ และการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๑๙๕. สั่งพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอผลการสอบสวนพิจารณา	มีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ (๑) ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง (๒) ถูกฟ้องคดีอาญา (๓) ใน (๒) เว้นแต่ประมาทหรือลหุโทษ (๔) เหตุใน (๑) - (๒) มีเพียงเหตุเดียว/หลายเหตุ/หรือทุกเหตุก็ได้	๑) นายก อปท.เสนอ ก.จังหวัดขอสั่งพัก/สั่งให้ออกไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ ๒) ภายหลังผู้นั้นมิได้กระทำผิด หรือผิดแต่ไม่ถึงกับจะถูกปลด หรือไล่ออก หรือให้ออกเพราะเหตุอื่น ๓) ให้นายก อปท.เสนอ ก.จังหวัดเพื่อสั่งผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งระดับเดียวกัน ๔) ระหว่างถูกสั่งพัก/สั่งให้ออกไว้ก่อนแล้วปรากฏในภายหลังว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยในกรณีอื่นอีก ๕) นายก อปท.มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริง หรือดำเนินการทางวินัยในเรื่องนั้นต่อไปได้ ๖) กรณีสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มิใช่ลงโทษปลด/ไล่ออก ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นตลอดระยะเวลาระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้น เสมือนถูกสั่งพักราชการ ๗) เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน เงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพัก/สั่งให้ออกไว้ก่อนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๘) สำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าไม่มีกฎหมายในข้อ ๗) ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ	๑๙๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๒๙ วรรค ๖
๑๙๖. เหตุในการสั่งพักราชการ และการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	ต้องมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้	ถูกตั้งกรรมการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง) หรือถูกฟ้องคดีอาญา (เว้นแต่ประมาทหรือลหุโทษ) และนายก อปท.จะสั่งพักราชการได้ต่อเมื่อมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ (๑) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือถูกฟ้องคดีอาญา (ทุจริต/ความประพฤติ/มีพฤติการณ์ไม่น่าไว้วางใจ) อัยการไม่รับเป็นทนายความแก้ต่างให้ และนายก อปท.เห็นว่า ถ้าให้อยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดความ	๑๙๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๔

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		เสียหายแก่ราชการ หรือ (๒) ผู้นั้นมีพฤติการณ์ว่าถ้าอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น หรือ (๓) ผู้นั้นอยู่ระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา และเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วันแล้ว หรือ (๔) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนก่อนหรือหลังมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดอาญาในเรื่องนั้น และนายก อปท.พิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าการทำผิดอาญานั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (๕) นายก อปท.โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด จะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุข้างต้นเท่านั้น	
๑๙๗. ถูกสั่งพักราชการโดยอ้างเหตุกระทำความผิดอาญา	แต่ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย	(๑) เมื่อศาลฎีกาพิพากษายกฟ้อง (๒) และผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการภายหลังที่ผู้นี้เสียชีวิตไปแล้ว (๓) ถือว่าผู้นี้ไม่มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย (๔) ไม่มีกรณีกระทำผิดวินัย (๕) และเป็นกรณีที่ผลคดีถึงที่สุดแล้ว	๑๙๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล๒๕ ลง ๑๘ ม.ค.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๘๑
๑๙๘. ระยะเวลาในการสั่งพักราชการ	ให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา	(๑) เว้นแต่ผู้ถูกสั่งพักราชการได้ร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัด (๒) ก.จังหวัดเห็นว่าคำร้องทุกข์ฟังขึ้นและไม่สมควรที่จะสั่งพักราชการ (๓) ให้ ก.จังหวัดมีมติให้นายก อปท.ออกคำสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการก่อนการสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้นได้	๑๙๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๑๕
๑๙๙. การสั่งพักราชการกรณีถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวนหรือถูกฟ้องคดีอาญาหลายคดีหรืออัยการ	ถ้าจะสั่งพักราชการให้สั่งพักทุกสำนวนและทุกคดี	(๑) ถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือ (๒) ถูกฟ้องคดีอาญาหลายคดี (เว้นประมาท/ลหุโทษ) หรือ (๓) อัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ (๔) ให้นายก อปท.สั่งพักทุกสำนวนและทุก	(๑)-(๔) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๖ วรรค ๑

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
รับเป็นทนายแก้ต่างให้		คดี (โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด) (๕) กรณีสั่งพักราชการในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ภายหลังถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้องคดีอาญา ในคดีอื่นเพิ่มขึ้นอีก ก็ให้สั่งพักในสำนวนอื่นหรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นนั้นด้วย (๖) ก่อนพิจารณาเห็นชอบให้สั่งพักราชการ ก.จังหวัดต้องตรวจสอบเหตุในคำขอของนายก อปท.ว่ามีมีอยู่จริงหรือไม่ จึงจะพิจารณาเห็นชอบได้	(๖) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๔ วรรค ๓
๒๐๐. วันสั่งพักราชการ	ห้ามมิให้สั่งพักย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง	เว้นแต่ (๑) ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษาให้สั่งพักย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกควบคุม ขัง หรือจำคุก (๒) กรณีสั่งพักราชการไว้แล้ว ถ้าต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมไม่ชอบหรือไม่ถูกต้องให้สั่งพักตั้งแต่วันตามคำสั่งเดิม หรือวันที่ควรต้องพักในขณะที่ออกคำสั่งเดิม	๒๐๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๑๗
๒๐๑. ข้อความที่ต้องมีในคำสั่งพักราชการและการแจ้งคำสั่งพักราชการ	(๑) ต้องระบุข้อความต่อไปนี้ไว้ในคำสั่งได้แก่ (๒) การแจ้งที่กฎหมายให้ถือว่าทราบ	๑) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งพัก ๒) กรณีและเหตุที่ให้สั่งพัก ๓) เมื่อมีคำสั่งแล้ว ให้แจ้งผู้นั้นทราบพร้อมส่งสำเนาคำสั่งให้โดยพลัน ๑) กรณีไม่อาจแจ้งได้ หรือผู้นั้นไม่ไม่ยอมรับทราบคำสั่ง ๒) ให้ปิดคำสั่งไว้ ณ สถานที่รับราชการของผู้นั้น แล้วส่งหนังสือพร้อมสำเนาคำสั่งแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ตามทางราชการ ๓) กรณีเช่นนี้เมื่อพ้น ๑๕ วัน ให้ถือว่าผู้นั้นรับทราบคำสั่งพักราชการแล้ว	๑๙๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๑๘
๒๐๒. มีเหตุในการสั่งพักจะสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้	เป็นอำนาจของนายก อปท.และดุลพินิจของ ก.จังหวัด	(๑) หากเห็นว่าการสอบสวนพิจารณา หรือการพิจารณาคดีนั้นจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว (๒) ให้เสนอ ก.จังหวัด เพื่อขอความเห็นชอบให้ผู้ออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้ (๓) โดยสั่งให้ออกไว้ก่อนตั้งแต่วันพักราชการเป็นต้นไป **หมายเหตุ** เพื่อแต่งตั้งให้มีผู้ดำรงตำแหน่งใหม่เข้ามาทำงานแทน เพราะตำแหน่งว่าง	๒๐๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๑๙ และข้อ ๒๑

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๒๐๓. สั่งพักหรือสั่งให้ออกไว้ก่อน และภายหลังปรากฏมีผลการสอบสวนพิจารณาแล้ว	ต้องดำเนินการ ดังนี้	(๑) ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้นายก อปท.เสนอ ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบให้ปลด/ไล่ออกจากราชการ (ออกคำสั่งให้มีผลตั้งแต่วันถูกสั่งพักหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน) (๒) ผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องให้ออกจากราชการ ก็ให้นายก อปท.เสนอ ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งระดับเดียวกัน เมื่อสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่แล้วจึงออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงิน เดือน) หรือทำทัณฑ์บนหรือว่ากล่าวตักเตือน หรือดำเนินการข้อ ๓๔ ของมาตรฐานทั่วไปนี้ (๓) ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องให้ออกจากราชการ ก็ให้นายก อปท.เสนอ ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งระดับเดียวกัน เมื่อสั่งให้กลับเข้ารับราชการแล้ว จึงออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) หรือทำทัณฑ์บนหรือว่ากล่าวตักเตือน หรือดำเนินการตามข้อ ๓๔ ของมาตรฐานทั่วไปนี้ (๔) ผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องให้ออกจากราชการ ด้วยเหตุอื่น แต่เกษียณอายุราชการไปก่อน ก็ให้นายก อปท.ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) หรือทำทัณฑ์บนหรือว่ากล่าวตักเตือน (เป็นเพียงการสั่งให้ปรากฏ) หรือดำเนินการตามข้อ ๓๔ ของมาตรฐานทั่วไปนี้ โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการอีก กรณีจะสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือ	๒๐๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๒

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		ลดขั้นเงินเดือนให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันก่อนที่จะเกษียณอายุราชการหนึ่งวัน (๕) ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้น กระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่เกษียณอายุราชการไปก่อน ก็ให้นายก อปท.ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) หรือทำทัณฑ์บน หรือว่ากล่าวตักเตือน (เป็นเพียงการสั่งให้ปรากฏ) หรือดำเนินการตามข้อ ๓๔ ของมาตรฐานทั่วไปนี้ และต้องมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้เป็นผู้เกษียณอายุราชการ กรณีจะสั่งลงโทษตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันก่อนที่จะเกษียณอายุราชการหนึ่งวัน (๖) ผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้นายก อปท.ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) หรือทำทัณฑ์บนหรือว่ากล่าวตักเตือน (เป็นเพียงการสั่งให้ปรากฏ) หรือดำเนินการตามข้อ ๓๔ ของมาตรฐานทั่วไปนี้ แล้วขอความเห็นชอบจาก ก.จังหวัดสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามเหตุนั้น โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่หรือกลับเข้ารับราชการ (๗) ผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ ก็ให้นายก อปท.สั่งยุติเรื่อง แล้วสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ตาม (๒) หรือกลับเข้ารับราชการตาม (๓) โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด (๘) ผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นมิได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ผู้นั้นเกษียณอายุราชการไปแล้ว ก็ให้นายก อปท.สั่งยุติเรื่อง	

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		(๙) ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นมิได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ผู้นั้นเกษียณอายุราชการไปแล้ว ก็ให้นายก อปท.สั่งยุติเรื่อง และต้องมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้เป็นผู้เกษียณอายุราชการ (๑๐) ผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้นายก อปท.โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัดสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ตามเหตุนั้น โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่หรือสั่งให้กลับเข้ารับราชการ	
๒๐๔. การสั่งให้ออกจากราชการ ห้ามสั่งให้มีผลย้อนหลัง	เว้นแต่	(๑) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาของศาล หรือคำพิพากษาถึงที่สุด พัก/ให้ออก/ปลด/ไล่ย้อนหลังไปถึงวันถูกจำคุก (๒) ไปรับราชการทหาร ย้อนหลังไปถึงวันที่ไปรับราชการทหาร (๓) กรณีสั่งลงโทษปลดหรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งใหม่ ก็ให้สั่งให้ย้อนหลังไปถึงวันที่ควรออกจากราชการตามกรณีนั้นในขณะที่ออกคำสั่งเดิม (๔) กรณีที่สมควรให้สั่งย้อนหลังก็ให้สั่งได้ แต่ต้องไม่เป็นการทำให้เสียประโยชน์ตามสิทธิของผู้ออกจากราชการนั้น	๒๐๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๑ และ ๓๒
๒๐๕. การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ห้ามสั่งให้มีผลย้อนหลัง	เว้นแต่	(๑) ถูกสั่งพัก/สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้สั่งปลด/ไล่ออก ย้อนหลังถึงวันที่สั่งพัก/สั่งให้ออกไว้ก่อนนั้น (๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการในคราวเดียวเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก ให้สั่งปลด/ไล่ออก ย้อนหลังถึงวันที่ (เริ่ม) ละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น (๓) ถูกจำคุก ให้สั่งปลด/ไล่ออก ย้อนหลังไปถึงวันที่ได้รับโทษจำคุก (๔) กรณีถูกสั่งปลด/ไล่ออกไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่ง ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันตามคำสั่งเดิม แต่ถ้าวันตาม	๒๐๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๓ **หมายเหตุ** กรณีไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลยต้องไล่ออก ตามมติ ค.ร.ม. เมื่อวันที่ ๒๑ ธ.ค.๒๕๓๖

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		คำสั่งเดิมไม่ถูกต้อง ก็ให้สั่งถึงวันที่ควรออกจากราชการตามกรณีนั้นขณะที่ออกคำสั่งเดิม (๕) กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการซึ่งไม่ใช่โทษทางวินัยไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นลงโทษปลด/ไล่ออก ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่ควรลงโทษตามตามกรณีนั้นขณะที่ออกคำสั่งเดิม (๖) การสั่งลงโทษปลด/ไล่ออก ในกรณีผู้นั้นถูกสั่งลงโทษปลด/ไล่ออก หรือออกจากราชการในกรณีอื่นไปแล้ว ให้สั่งปลด/ไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ออกจากราชการ (ครั้งก่อน) นั้น (๗) การสั่งลงโทษปลด/ไล่ออก ในกรณีผู้นั้นเกษียณอายุราชการไปแล้ว ให้สั่งปลด/ไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นเกษียณอายุราชการ (๘) กรณีที่สมควรให้สั่งย้อนหลัง ก็ให้สั่งปลดออก/ไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ต้องไม่เป็นการทำให้เสียประโยชน์ตามสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งลงโทษนั้น	
๒๐๖. ข้าราชการไม่มาทำงานโดยไม่ทราบว่าอยู่ ณ ที่ใด	ต้องสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	(๑) ผู้นี้อาจขาดราชการไปเกินกว่า ๑๕ วัน แต่ผู้บังคับบัญชาสอบสวนแล้วไม่ทราบสาเหตุ หรือเป็นคนสาบสูญ (๒) นายก อปท.ต้องเสนอ ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน (๓) เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือน	เทียบเคียง ๒๐๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๑ ๐๑๔ ลง ๑๑ ก.ค.๓๙ ในคู่มือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ต.ค.๔๐ หน้า ๑๙๔
๒๐๗. การจ่ายเงินเดือนระหว่างถูกสั่งพักราชการ/ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	จะจ่ายได้ก็ต่อเมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุดแล้วเท่านั้น	๒๐๗.๑ คำว่าคดีหรือกรณีถึงที่สุดหมายถึงไม่สามารถดำเนินการทางคดีหรือทางวินัยนั้นต่อไปได้อีก (คดีวินัย หรือคดีอาญาแล้วแต่กรณี) ๒๐๗.๒ หากไม่มีความผิดให้จ่ายเต็ม ๒๐๗.๓ ถ้ามีความผิดอยู่ แต่ไม่ถึงกับออกจากราชการ ให้จ่ายไม่เกินครึ่งหนึ่ง (เฉพาะค่าเช่าบ้านให้จ่ายเต็ม) ๒๐๗.๔ หากต้องปลดออกหรือไล่ออก ห้ามจ่าย	๒๐๗. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ สร ๐๕๐๓/ว ๓๐๖๖ ลง ๑๗ ก.ย.๒๒ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น หน้า ๒๐๐

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๒๐๘. การจ่ายเงินเดือนเมื่อต้องถูกจับกุมคุมขัง	(๑) เมื่อข้าราชการถูกจับกุม คุมขัง ไม่ต้องยื่นใบลา (๒) เมื่อข้าราชการถูกจับกุมคุมขังได้รับอนุญาตให้ประกันตัวและกลับมาปฏิบัติหน้าที่ตามเดิม	๑) ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทันที ๒) เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งพักหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ๓) หากคดีถึงที่สุดไม่มีความผิด ก็มีสิทธิกลับเข้ารับราชการ และเบิกเงินเดือนในระหว่างนั้นได้ ๔) กรณีศาลพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก จะนับวันถูกคุมขังเป็นวันจำคุกด้วย เงินเดือนระหว่างนั้นเบิกจ่ายให้ไม่ได้ ๑) เงินเดือนระหว่างถูกจับกุมคุมขังซึ่งเป็นวันที่ไม่ได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่จ่ายให้ คงจ่ายให้เฉพาะวันที่มาปฏิบัติราชการระหว่างได้รับการประกันตัวจนถึงวันที่ถูกจำคุก (จริง)	๒๐๘. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๓/๕๕๕๗ ลง ๒๖ ก.พ.๑๑ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๐๘
๒๐๙. การรับทราบคำสั่งให้พ้นจากราชการ	ปกติต้องลงนามรับทราบคำสั่ง	แต่ถ้าผู้นั้นไม่ยอมลงนามรับทราบในวันนั้น และได้ลงนามรับทราบในวันถัดมาอีกหลายวัน กรณีนี้ (๑) ไม่จำเป็นจะต้องลงนามรับทราบคำสั่งเสมอไป (๒) ถ้ายืนยันได้ว่าได้นำคำสั่งไปให้ในวันใด แม้จะไม่ยอมรับทราบก็ถือว่าทราบแล้ว (๓) และให้ถือว่าวันนั้นเป็นวันรับทราบคำสั่ง	๒๐๙. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นว ๑๙/๒๕๐๓ ลง ๓ พ.ย.๐๓ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัย ก.ค.๕๒ หน้า ๓๕๒

๘. สิทธิการอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์

หัวข้อ	ขอบเขต/เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ	กฎหมาย/มาตรฐาน และหนังสือสั่งการฯ ที่เกี่ยวข้อง
๒๑๐. ผู้มีสิทธิอุทธรณ์	(๑) ถูกสั่งลงโทษทางวินัย (๒) ถูกสั่งให้ออกจากราชการ	๑) ภาคทัณฑ์ ๒) ตัดเงินเดือน ๓) ลดขั้นเงินเดือน ๔) ปลดออก ๕) ไล่ออก) ๑) ขาดคุณสมบัติ ๒) เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้สม่ำเสมอ ๓) ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพได้ ๔) หย่อน/บกพร่อง/ประพฤติตนไม่เหมาะสม ๕) ถูกตั้งกรรมการสอบสวนวินัยและมีมลทิน ๖) ต้องโทษจำคุกเพราะประมาทหรือลหุโทษ	๒๑๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๕

หัวข้อ	ขอบเขต/เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ	กฎหมาย/มาตรฐาน และหนังสือสั่งการฯ ที่เกี่ยวข้อง
๒๑๑. หลักการอุทธรณ์	การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาตามคำสั่ง	(๑) ให้อุทธรณ์ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษ/คำสั่งให้ออกจากราชการ (๒) กรณีปกติให้ผู้มีสิทธิอุทธรณ์เอง (๓) ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ตายก่อนใช้สิทธิ ให้ทายาทอุทธรณ์แทนได้ ๑) ทายาทมีหลายคน ๒) ทายาทไร้หรือเสมือนไร้ความสามารถให้ใช้ พ.ร.บ.วิปกครอง/ป.พ.พ.มาใช้บังคับ (๔) ผู้มีสิทธิอุทธรณ์อาจมอบทนายความหรือผู้ที่บรรลุนิติภาวะ อุทธรณ์แทนได้ ถ้า ๑) เจ็บป่วยไม่สามารถอุทธรณ์เองได้ ๒) อยู่ต่างประเทศคาดว่าจะอุทธรณ์ไม่ทัน โดยทำเป็นหนังสือมีพยาน ๒ คน	๒๑๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๗ ข้อ ๘
๒๑๒. การเขียนหนังสืออุทธรณ์	สาระสำคัญที่ต้องระบุในหนังสืออุทธรณ์	(๑) ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธาน ก.จังหวัด แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลว่าไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะ สม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร ลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ (๒) กรณีจะแถลงการณ์ด้วยวาจา ให้แสดงความประสงค์ในหนังสืออุทธรณ์ ถ้าต้องการยื่นต่างหาก ให้ยื่นภายใน ๓๐ วันนับแต่วันยื่น/ส่งหนังสืออุทธรณ์	๒๑๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๖
๒๑๓. วิธีการยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์	ขั้นตอน มีดังนี้	(๑) ยื่นหรือส่งผ่านนายก อปท.เพื่อให้ส่งไปยังประธาน ก.จังหวัด ภายใน ๗ วันทำการนับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์ก็ได้ (กรณีโอนมาภายใน ๓ วันทำการ) (๒) ผู้อุทธรณ์มายื่นเอง (ที่สำนักงาน ก.จังหวัด) ให้ผู้รับหนังสือดำเนินการดังนี้ ๑) ออกใบรับหนังสือ ๒) ประทับตรารับหนังสือ ๓) ลงทะเบียนรับหนังสือ ไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับหนังสือ และให้ถือวันรับหนังสือดังกล่าวเป็นวันยื่นอุทธรณ์ (๓) ส่งทางไปรษณีย์ ให้ถือเป็นวันส่งหนังสืออุทธรณ์ ดังนี้ ๑) วันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง ๒) วันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือ	๒๑๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๙

หัวข้อ	ขอบเขต/เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ	กฎหมาย/มาตรฐาน และหนังสือสั่งการฯ ที่เกี่ยวข้อง
๒๑๔. การนับระยะเวลาอุทธรณ์	(๑) เพื่อประโยชน์ในการยื่นอุทธรณ์	๑) ให้ถือวันที่ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษเป็นวันรับทราบคำสั่ง ๒) กรณีผู้ถูกลงโทษไม่ยอมรับทราบคำสั่งลงโทษ หรือมีการแจ้งคำสั่งโดยมีพยานรู้เห็นและบันทึกวันเดือนปีเวลาสถานที่แจ้งไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบคำสั่ง ๓) กรณีไม่อาจแจ้งตามข้างต้นได้ ให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ และให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อ วันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษส่งกลับคืนมาเป็นหลักฐาน เมื่อล่วงพ้น ๓๐ วันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนากลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษรับทราบคำสั่งแล้ว	(๑) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๑๔
	(๒) วิธีนับระยะเวลา	๑) เวลาเริ่มต้นให้นับถัดจากวันแรกเป็นวันเริ่ม (นับ ๑) ๒) เวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้าย	(๒) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๖
๒๑๕. อุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้	ต้องเข้าเงื่อนไขดังนี้	(๑) ถูกต้องในสาระสำคัญ คือ ๑) อุทธรณ์เองหรือมีการใช้สิทธิแทน ๒) ทำเป็นหนังสือ ๓) แสดงข้อเท็จจริงว่าไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร ๔) ลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ ๕) ถึงประธาน ก.จังหวัด โดยออกนามจังหวัด ๖) ยื่นหรือส่งที่ศาลากลางจังหวัด หรือ อปท.นั้น ๗) กรณีมีผู้นำหนังสืออุทธรณ์มายื่นเอง หรือผ่านนายก อปท.หรือส่งทางไปรษณีย์ (๒) ยื่นหรือส่งภายในกำหนด ๓๐ วัน	๒๑๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๑๖
๒๑๖. จะรับอุทธรณ์ไว้พิจารณาได้หรือไม่	อำนาจพิจารณาวินิจฉัยเป็นของ ก.จังหวัด	(๑) เป็นกรณีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่าอุทธรณ์รายใดจะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ (๒) ให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ ก.จังหวัดเพื่อพิจารณาวินิจฉัย (มิได้กำหนดให้อนุอุทธรณ์ทำความเห็นเสนอก่อน)	๒๑๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๑๖

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		(๓) หาก ก.จังหวัดมีมติไม่รับอุทธรณ์ไว้พิจารณา ให้ ก.จังหวัดแจ้งผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือ (๔) เมื่อ ก.จังหวัดมีมติประการใด ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้ (๕) กรณี ก.จังหวัดมีมติให้รับอุทธรณ์รายใดไว้พิจารณา ให้ ก.จังหวัดส่งเรื่องให้อนุอุทธรณ์ทำความเห็นเสนอเพื่อพิจารณาต่อไป	
๒๑๗. การพิจารณาอุทธรณ์	(๑) ขั้นตอน	๑) ก.จังหวัดส่งเรื่องให้อนุอุทธรณ์ ๒) อนุอุทธรณ์ทำความเห็นเสนอ ๓) ก.จังหวัดพิจารณามีมติ ๔) นายก อปท.สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ๕) ก.จังหวัดแจ้งผู้อุทธรณ์ ๖) ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้ ให้อนุอุทธรณ์ หรือ ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี	(๑) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๙
	(๒) วิธีการ	**พิจารณาจาก** ๑) สำนวนการสืบสวน หรือ ๒) การพิจารณาในเบื้องต้น และ ๓) สำนวนการดำเนินการทางวินัย ๔) กรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารหลักฐาน ให้ชี้แจง จากส่วนราชการ เอกชน หรือบุคคลใด ๆ เพิ่มเติมได้ ๕) ถ้าเห็นสมควรที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติม ก็ให้มีมติแจ้งนายก อปท.ดำเนินการได้ตามความจำเป็น	(๒) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๐
	(๓) ระยะเวลา	ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันเลขานุการ ก.จังหวัดรับเรื่อง (รวมทั้งอนุอุทธรณ์ และ ก.จังหวัด) ๑) กรณีไม่แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน ๒) ให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ๆ ละไม่เกิน ๓๐ วัน ๓) อนุอุทธรณ์/ก.จังหวัด ต้องขยายระยะเวลาเอง โดยบันทึกเหตุผลความจำเป็นไว้ให้ปรากฏในรายงานการประชุมด้วย	(๓) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๓๓ วรรค ๒
๒๑๘. ลักษณะการพิจารณามีมติของ ก.จังหวัด	มี ๒ ประการ ก.โทษทางวินัย ข.ให้ออกจากราชการ	**ก. การพิจารณาคำสั่งลงโทษทางวินัย** ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษ (๑) ถูกต้องเหมาะสมแล้วให้มีมติยกอุทธรณ์ (๒) ไม่ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นวินัยไม่ร้าย	๒๑๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ฯ ข้อ ๒๑

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		แรง แต่ควรรับโทษหนักขึ้น ให้มีมติเพิ่มสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น (๓) ไม่ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นวินัยไม่ร้ายแรง และควรรับโทษเบาลง ให้มีมติลดสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง (๔) ไม่ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นวินัยไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ ให้มีมติสั่งงดโทษโดยทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้ (๕) ไม่ถูกต้องและไม่เป็นความผิดวินัย หรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าทำผิดวินัย ให้มีมติให้ยกโทษ (๖) มีข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องเหมาะสม ให้มีมติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความนั้น (๗) ไม่ถูกต้อง เหมาะสม และเห็นว่าผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติแจ้งนายก อปท.ให้แต่งตั้งกรรมการสอบสวน (กรณีครั้งแรกแต่งตั้งวินัยไม่ร้ายแรง) (๘) กรณีเห็นว่าผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง หรือเห็นว่าผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้มีการแต่งตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว ให้มีมติให้เพิ่มโทษเป็นปลดหรือไล่ออกจากราชการต่อไป (๙) ไม่ถูกต้อง เหมาะสม โดยเห็นว่ามีกรณีที่ควรแต่งตั้งกรรมการสอบสวน หรือให้ออกจากราชการเพราะไม่เลื่อมใส ปชต./หย่อน/บกพร่อง/ประพฤติไม่เหมาะสม ให้นำข้อ (๗) และข้อ (๘) มาใช้โดยอนุโลม (๑๐) เห็นว่าสมควรดำเนินการอื่นใดเพื่อความถูกต้อง เป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการตามควรแก่กรณี (๑๑) การออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ยุติการพิจารณา แต่จะมีมติให้เพิ่มโทษหรือให้แต่งตั้งกรรมการสอบสวน หรือให้ออกจากราชการ (ไม่เลื่อมใส ปชต./หย่อน/บกพร่อง/ประพฤติไม่เหมาะสม) มิได้ และถ้า	

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		ตายจะมีมติให้แต่งตั้งกรรมการสอบสวนมิได้ด้วย (๑๒) กรณีมีผู้ถูกลงโทษทางวินัยในความผิดที่ได้กระทำร่วมกันและเป็นความผิดในเรื่องเดียวกัน โดยมีพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างเดียวกัน เมื่อผู้หนึ่งใช้สิทธิอุทธรณ์และผลการพิจารณาเป็นคุณ แม้ผู้อื่นจะไม่อุทธรณ์ หากผู้นั้นมีพฤติการณ์เป็นเหตุในลักษณะคดีอันเป็นเหตุเดียวกับผู้อุทธรณ์แล้ว ให้มีมติให้ผู้นั้นได้รับการพิจารณาในทางที่เป็นคุณด้วย **ข. การพิจารณาคำสั่งให้ออกจากราชการ** (๑) ถาเห็นว่าการสั่งให้ออกจากราชการได ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย และเหมาะสมแกกรณีแลว ใหมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ (๒) ถาเห็นวาการสั่งใหออกจากราชการได ดำเนินการไมถูกต้องตามกฎหมาย ใหมีคำวินิจฉัยใหยกเลิกคำสั่งและให้นายก อปท. ดำเนินการเสียใหมใหถูกต้อง (๓) ถาเห็นวาการสั่งใหออกจากราชการถูกต้องตามกฎหมายและเห็นว่ายังไมมีเหตุที่จะใหผูอุทธรณออกจากราชการ กรณีเช่นนี้ใหมีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งและใหผูอุทธรณ์กลับเข้ารับราชการตอไป (๔) ถาเห็นว่าข้อความในคำสั่งใหออกจากราชการไมถูกต้องหรือไมเหมาะสม ใหมีคำวินิจฉัยใหแก้ไขเปลี่ยนแปลงขอความให เป็นการถูกต้องเหมาะสม ในกรณี ก. จังหวัดเห็นสมควรเยียวยาความเสียหายให ผูอุทธรณหรือดำเนินการอื่นใด เพื่อประโยชนแหงความยุติธรรม ใหมีคำวินิจฉัยได้ตามความเหมาะสมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งตามข้อบัญญัติของกฎหมาย	
๒๑๙. การแต่งตั้งกรรมการสอบสวนอันเนื่องมาจากการพิจารณาอุทธรณ์	กรณี ก.จังหวัดให้แต่งตั้งตามข้อ ๒๑๘ (๗) (๘) (๙) แล้ว	(๑) เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนพิจารณาเสร็จแล้ว (๒) ให้ส่งเรื่องให้ ก.จังหวัดพิจารณาตามข้อ ๒๑๘	๒๑๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ฯ ข้อ ๒๒

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๒๒๐. การปฏิบัติตามมติของ ก.จังหวัดกรณีอุทธรณ์	เมื่อ ก.จังหวัดมีมติตามข้อ ๒๑๘ แล้ว	๒๒๐.๑ ให้นายก อปท.สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น ๒๒๐.๒ เมื่อสั่งหรือปฏิบัติแล้ว ให้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว **ข้อสังเกต** (๑) หากนายก อปท.ไม่เห็นด้วย เมื่อสั่งหรือปฏิบัติตามมติแล้วอาจขอให้ ก.จังหวัดพิจารณาทบทวน ซึ่งจะทบทวนหรือไม่เป็นอำนาจดุลพินิจของ ก.จังหวัด (๒) กรณีนายก อปท.ไม่เห็นด้วย และขอให้ ก.จังหวัดพิจารณาทบทวนโดยยังมิได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติก่อนนั้น เป็นการไม่ชอบด้วยวิธีการขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญ (๓) กรณีดังกล่าวรวมถึงการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยของ ก.จังหวัดด้วย	๒๒๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ฯ ข้อ ๒๓ (๑) และ (๒) หนังสือสำนักงาน ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๖/๕๓๗๖ ลง ๙ ธ.ค.๕๓ แจ้งมติ ก.อบต. ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๓ เมื่อ ๒๙ ต.ค.๕๓ (เป็นกรณีที่ผู้กำกับดูแลใช้อำนาจตามกฎหมายจัดตั้ง)
๒๒๑. ผลของการสั่งตามมติ ก.จังหวัด	เมื่อนายก อปท.ได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติ ก.จังหวัดแล้ว	ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้	๒๒๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ฯ ข้อ ๒๔
๒๒๒. การรายงานไปยัง ก.กลางตามแบบ สป.๑	เมื่อกระบวนการทางวินัย/อุทธรณ์/ร้องทุกข์ เสร็จสิ้นแล้ว	ปัจจุบันไม่ต้องรายงานแบบบันทึกสรุปประวัติและข้อเท็จจริง (สป.๑) แล้ว	๒๒๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ฯ ข้อ ๓๓ เป็นการยกเลิกหนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๓๑๓.๓/ว ๒๕๓ ลง ๒๒ ก.พ.๔๕
๒๒๓. อำนาจ ก.กลาง	เมื่อความปรากฏแก่ ก.กลาง ว่า...	(๑) การดำเนินการของ นายก อปท. หรือ (๒) การดำเนินการของ ก.จังหวัด (๓) ขัดแย้งกับมาตรฐานทั่วไปของ ก.กลาง (๔) ก.กลาง ต้องใช้มีอำนาจสั่งให้แก้ไข หรือเพิกถอนได้	๒๒๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๓๓ วรรค ๒ ประกอบข้อ ๘๘ วรรค ๔ ของมาตรฐานวินัยฯ และ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ วรรค ๒

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๒๒๔. การอุทธรณ์กรณีการโอน	ก.จังหวัดสังกัดใหม่ (ปัจจุบัน) เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์	แยกเป็น ๓ กรณี (๑) ก.จังหวัดสังกัดเดิมพิจารณามีมติแล้ว แต่นายก อปท.สังกัดเดิมยังมิได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติ และผู้นั้นโอนมาก่อน ๑) ให้ส่งเรื่องอุทธรณ์ ๒) พร้อมด้วยมติ ก.จังหวัดสังกัดเดิมไปให้ ก.จังหวัดสังกัดใหม่ (ปัจจุบัน) ๓) ก.จังหวัดสังกัดใหม่เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ (๒) ได้ใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์ไว้แล้ว ก.จังหวัดสังกัดเดิมยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ แต่ผู้นั้นโอนมาก่อน ๑) ก.จังหวัดสังกัดเดิม ต้องส่งเรื่องอุทธรณ์ (อาจมีรายงานการดำเนินการทางวินัยด้วย) ไปให้ ก.จังหวัดสังกัดใหม่ (ปัจจุบัน) เป็นผู้พิจารณา ๒) เมื่อ ก.จังหวัดสังกัดใหม่พิจารณามีมติเป็นประการดให้แจ้ง อปท.สังกัดใหม่ สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น ๓) กรณีต้องแก้ไขคำสั่งของสังกัดเดิม ให้ส่งสำเนาคำสั่งให้ ก.จังหวัดสังกัดเดิมเพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง (๓) ยังมิได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ แต่ผู้นั้นโอนมาก่อน ๑) ก.จังหวัดสังกัดเดิม ต้องส่งรายงานการดำเนินการทางวินัย (กรณีพิจารณายังไม่แล้วเสร็จ) ไปให้ ก.จังหวัดสังกัดใหม่ (ปัจจุบัน) เป็นผู้พิจารณา ๒) ผู้ถูกสั่งลงโทษต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.จังหวัดสังกัดใหม่ เมื่อพิจารณามีมติเป็นประการใด ให้แจ้ง อปท.สังกัดใหม่ สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ๓) กรณีต้องแก้ไขคำสั่งของสังกัดเดิม ให้ส่งสำเนาคำสั่งให้ ก.จังหวัดสังกัดเดิม เพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง	๒๒๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๕ และข้อ ๑๓ **เทียบเคียง** ๓) หนังสือสำนักงาน ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๖๔ ลง ๑๑ ม.ค.๔๖ **เทียบเคียง** (๓) หนังสือสำนักงาน ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๖๔ ลง ๑๑ ม.ค.๔๖

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๒๒๕. การแถลงการณ์ด้วยวาจา	ในชั้นอุทธรณ์	(๑) ผู้อุทธรณ์มีสิทธิขอแถลงการณ์ด้วยวาจาได้ ในชั้นพิจารณาของ ๑) อนุอุทธรณ์ ๒) ก.จังหวัด (๒) โดยแสดงความประสงค์ในหนังสืออุทธรณ์ หรือทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ (๓) กรณีทำเป็นหนังสือต่างหาก ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อ ก.จังหวัดโดยตรง ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์	๒๒๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ฯ ข้อ ๖ **ดูข้อ ๒๑๒ (๒) ประกอบ**
๒๒๖. การขอเอกสารเพื่อใช้ในการอุทธรณ์	เป็นสิทธิอย่างหนึ่งของผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัย	**ผู้จะอุทธรณ์มีสิทธิ** (๑) ขอตรวจรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือของผู้สอบสวนได้ (๒) ขอคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน หรือของผู้สอบสวนได้ **ส่วนการขอ** (๑) ตรวจบันทึกถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง (๒) ขอคัดบันทึกถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง **เป็นดุลพินิจอนุญาตของนายก อปท.** โดยพิจารณาประโยชน์และเหตุผลความจำเป็นเป็นเรื่อง ๆ ไป	๒๒๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ฯ ข้อ ๑๒
๒๒๗. การคัดค้านผู้พิจารณา	- หลักการและวิธีการคัดค้าน	ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านผู้พิจารณา คือ ๑) อนุกรรมการ ๒) หรือ ก.จังหวัด หากผู้พิจารณานั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดทางวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ/สั่งให้ออก ๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดทางวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ/สั่งให้ออก ๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้อุทธรณ์ ๔) เป็นผู้กล่าวหา ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องผู้กล่าวหา หรือเป็นผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษ อุทธรณ์ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการ	๒๒๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๑๓

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		คัดค้านไว้ใน ๑) หนังสืออุทธรณ์ หรือ ๒) หนังสือแจ้งเพิ่มเติมก่อนอนุอุทธรณ์ หรือ ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาอุทธรณ์ เมื่อมีเหตุแห่งการคัดค้านข้างต้น (๑) ผู้พิจารณาจะถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาก็ได้ (๒) ถ้าไม่ถอนตัวเอง ประธานอนุอุทธรณ์ หรือประธาน ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี เห็นว่าข้อเท็จจริงน่าเชื่อถือ จะสั่งมิให้เข้าร่วมพิจารณาก็ได้ เว้นแต่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า จะให้เข้าร่วมพิจารณาก็ได้เช่นกัน (๓) กรณีประธานอนุอุทธรณ์/ประธาน ก.จังหวัดถูกคัดค้าน ต้องถอนตัวจากการพิจารณา ให้ผู้ที่เหลือเลือกกันทำหน้าที่	
๒๒๘. การขอถอนอุทธรณ์และขอถอนเรื่องร้องทุกข์	เป็นการใช้สิทธิของข้าราชการ	(๑) เมื่อเรื่องนั้นยังพิจารณาไม่สิ้นสุด (๒) ผู้อุทธรณ์มีสิทธิขอถอนได้ (๓) ผู้บังคับบัญชาไม่จำต้องสั่งอนุญาตหรือสั่งการใด ๆ	๒๒๘. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๔๐๒ ลง ๕ ก.ค.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๑๔๕ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๑๒
๒๒๙. อำนาจการพิจารณาอุทธรณ์เป็นอำนาจของ ก.จังหวัดสังกัดปัจจุบัน	เป็นอำนาจตามกฎหมาย	(๑) ผู้ถูกลงโทษยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.จังหวัดเดิม แต่ยังไม่มีการพิจารณา (๒) ต่อมาผู้นั้นได้โอนไปสังกัด ก.จังหวัดอื่น (๓) ก.จังหวัดเดิมไม่มีอำนาจพิจารณาเรื่องอุทธรณ์นั้นอีกต่อไป (๔) ให้ ก.จังหวัดเดิม ส่งหนังสืออุทธรณ์พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้ ก.จังหวัดสังกัดใหม่เป็นผู้พิจารณา (๕) ให้รวมถึงการพิจารณาของอนุอุทธรณ์ด้วย (๖) กรณีเรื่องร้องทุกข์ก็เช่นกัน (๗) ถ้าอนุอุทธรณ์ฯ เดิมทำความเห็นแล้ว ให้ ก.จังหวัดสังกัดใหม่พิจารณาต่อได้เลย	**เทียบเคียง** ๒๒๙. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๓/๔๔๕ ลง ๑๙ ก.ค.๓๖ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ต.ค.๔๐ หน้า ๕๔ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการอุทธรณ์ฯ ข้อ ๓๓ วรรค ๒ ประกอบมาตรฐานวินัยฯ ข้อ ๘๕ วรรค ๑

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๒๓๐. การพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย กรณีมีการยื่นอุทธรณ์โทษนั้นด้วย	ให้ ก.จังหวัดพิจารณาอุทธรณ์เป็นหลัก เพราะ - การรายงานการดำเนินการทางวินัยมีลักษณะเป็นบททั่วไป - การอุทธรณ์มีลักษณะเป็นบทเฉพาะ	(๑) ให้ ก.จังหวัด ส่งรายงานการดำเนินการทางวินัย พร้อมการอุทธรณ์ให้อนุอุทธรณ์พิจารณา (๒) หากสำนวนการรายงานการดำเนินการทางวินัยอยู่ในขั้นตอนของอนุวินัย (๓) ให้อนุวินัยส่งรายงานการดำเนินการทางวินัยทั้งหมดให้ ก.จังหวัด เพื่อดำเนินการตาม ๒๒๖ (๔) อนุอุทธรณ์เท่านั้นจะเป็นผู้พิจารณาทำความเห็นเสนอ ก.จังหวัด	๒๓๐. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๑/๓๔๕ ลง ๑๘ ธ.ค.๔๕ **เทียบเคียง** หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๘๔ ลง ๑๙ เม.ย.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ ต.ค. ๔๐ หน้า ๙๐

๙. การร้องทุกข์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

หัวข้อ	ขอบเขต/เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ	กฎหมาย/มาตรฐาน และหนังสือสั่งการฯ ที่เกี่ยวข้อง
๒๓๑. เหตุแห่งการร้องทุกข์ (เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง)	มีสิทธิร้องทุกข์เพื่อขอให้แก้ไขหรือแก้ความคับข้องใจได้	(๑) ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วเหตุอื่นนอกจาก ๖ เหตุตามข้อ ๒๑๐ (๒) (มิใช่ถูกลงโทษทางวินัย) (๒) ผู้นั้นเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง (เช่น กลั่นแกล้ง ตั้งกรรมการสอบสวน) (๓) ผู้นั้นเห็นว่าผู้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย (เช่น เลือกปฏิบัติ) (๔) ผู้นั้นเห็นว่าผู้บังคับบัญชาปฏิบัติให้เกิดความคับข้องใจต่อตน (เช่น มอบหมายงานให้เกินความสามารถ) ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัดภายใน ๓๐ วันนับแต่วันทราบเรื่องแห่งการร้องทุกข์ **(เว้นแต่เข้าเหตุแห่งการอุทธรณ์)**	๒๓๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๒๖
๒๓๒. เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้บังคับบัญชาอื่นที่มิใช่นายก อปท.	ให้ร้องทุกข์ต่อนายก อปท.	(๑) หากผู้ร้องทุกข์ไม่ได้รับคำชี้แจง (๒) หรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัด (๓) ก.จังหวัดส่งเรื่องให้อนุอุทธรณ์ทำความเห็นเสนอ (๔) เมื่อ ก.จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้นายก อปท.สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (๕) มติของ ก.จังหวัด ให้ถือเป็นที่สุด	๒๓๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๒๗ วรรค ๒

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๒๓๓. เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดนายก อปท.	ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัด	(๑) ก.จังหวัดส่งเรื่องให้อนุอุทธรณ์ทำความเห็นเสนอ (๒) เมื่อ ก.จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้นายก อปท.สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (๓) มติของ ก.จังหวัด ให้ถือเป็นที่สุด	๒๓๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๒๖
๒๓๔. เมื่อมีปัญหาระหว่างกันควรปรึกษาหารือทำความเข้าใจกันก่อน	ของผู้บังคับบัญชากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา	(๑) เมื่อเกิดเหตุแห่งการร้องทุกข์ ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความประสงค์จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา (๒) ให้ผู้บังคับบัญชาให้โอกาสและรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว เพื่อทำความเข้าใจและแก้ปัญหาในชั้นต้น (๓) ให้ผู้บังคับบัญชาให้โอกาสและรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว เพื่อทำความเข้าใจและแก้ปัญหาในชั้นต้น (๔) ถ้าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วแต่ไม่ได้รับคำชี้แจง หรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ ให้ร้องทุกข์ตามข้อ ๕๔	๒๓๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๒๖
๒๓๕. การเขียนหนังสือร้องทุกข์	- เป็นสิทธิตามกฎหมาย - สาระสำคัญที่ต้องระบุในหนังสือร้องทุกข์	ใช้หลักการเดียวกับข้อ ๒๑๑ ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธาน ก.จัง หวัด แสดงข้อเท็จจริงแห่งการร้องทุกข์ว่าเป็นอย่างใด ลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์ และความประสงค์ของการร้องทุกข์	๒๓๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๒๘
๒๓๖. การคัดค้านผู้พิจารณา	(๑) เหตุแห่งการคัดค้าน (๒) วิธีการคัดค้าน	ใช้หลักการเดียวกับข้อ ๒๒๗ หากผู้พิจารณานั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์ ๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ร้องทุกข์ ๔) เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องกับผู้บังคับคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ใน ๑) หนังสือร้องทุกข์ หรือ	๒๓๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๕

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		๒) หนังสือแจ้งเพิ่มเติมก่อนอนุอุทธรณ์ หรือ ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์	
	(๓) ผู้พิจารณาคัดค้านตัวเอง	เมื่อมีเหตุแห่งการคัดค้านข้างต้น ๑) ผู้พิจารณาจะถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาก็ได้ ๒) ถ้าไม่ถอนตัวเอง ประธานอนุอุทธรณ์ หรือประธาน ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี เห็นว่าข้อเท็จจริงน่าเชื่อถือ จะสั่งมิให้เข้าร่วมพิจารณาก็ได้ เว้นแต่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า จะให้เข้าร่วมพิจารณาก็ได้เช่นกัน	
	(๔) กรณีคัดค้านประธานอนุ/ประธาน ก. จังหวัด	ให้ถอนตัวจากการพิจารณา ผู้ที่อยู่เลือกกันทำหน้าที่แทน **(ดูข้อ ๒๒๗ (๓) ประกอบ)**	
๒๓๗. การนับระยะเวลาร้องทุกข์	(๑) เพื่อประโยชน์ในการยื่นเรื่องร้องทุกข์	๑) ให้ถือวันที่ผู้ถูกสั่งเป็นหนังสือลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันรับทราบคำสั่งเรื่องอันเป็นเหตุร้องทุกข์ ๒) กรณีผู้ถูกลงโทษไม่ยอมรับทราบคำสั่ง และมีการแจ้งคำสั่งโดยมีพยานรู้เห็นและบันทึกวันเดือนปีเวลาสถานที่แจ้งไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบคำสั่ง ๓) กรณีไม่อาจแจ้งตามข้างต้นได้โดยตรง และได้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ และให้ผู้นั้นลงลายมือชื่อ วันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งส่งกลับคืนมาเป็นลักฐาน เมื่อล่วงพ้น ๓๐ วันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนากลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกสั่งได้รับทราบคำสั่งแล้ว ๔) กรณีผู้บังคับบัญชาไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรง ให้ ถือวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้ร้องทุกข์รับทราบหรือควรได้รับทราบเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ ๕) กรณีเป็นการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาโดยไม่มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้รับทราบถึงการใช้อำนาจนั้น เป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์	(๑) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๒๙

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
	(๒) วิธีนับระยะเวลา	๑) เวลาเริ่มต้นให้นับถัดจากวันแรกเป็นวันเริ่ม (นับ ๑) ๒) เวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้าย	(๒) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๖
๒๓๘. วิธีการยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์	ขั้นตอนการยื่นหรือการส่ง	(๑) ยื่นหรือส่งผ่านนายก อปท.เพื่อให้ส่งไปยังประธาน ก.จังหวัด ภายใน ๓ วันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์ก็ได้ (๒) ผู้ร้องทุกขมายื่นเอง (ที่สำนักงาน ก.จังหวัด) ให้ผู้รับหนังสือ ๑) ออกใบรับหนังสือ ๒) ประทับตรารับหนังสือ ๓) ลงทะเบียนรับหนังสือ ไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับหนังสือ และให้ถือวันรับหนังสือดังกล่าวเป็นวันยื่นเรื่องร้องทุกข์ (๓) ส่งทางไปรษณีย์ ให้ถือเป็นวันส่งหนังสือร้องทุกข์ ดังนี้ ๑) วันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง ๒) วันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือ (๔) เมื่อยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ไว้แล้ว จะส่งหรือยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนอนุอุทธรณ์หรือ ก.จังหวัด แล้วแต่กรณีจะเริ่มพิจารณาก็ได้	๒๓๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๕
๒๓๙. การขอถอนเรื่องร้องทุกข์	เป็นสิทธิของผู้ยื่นเรื่องร้องทุกข์	(๑) เมื่อไม่ประสงค์จะให้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นต่อไป (๒) ให้ผู้ร้องทุกข์ ยื่นหนังสือขอถอน ก่อนที่ ๑) นายก อปท. ๒) อนุอุทธรณ์ ๓) ก.จังหวัด แล้วแต่กรณีจะพิจารณาเสร็จสิ้นก็ได้ (๓) เมื่อถอนเรื่องร้องทุกข์แล้ว การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นให้เป็นอันระงับ	๒๓๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๓ วรรค ๒
๒๔๐. การดำเนินการหลังจากรับหนังสือร้องทุกข์	ขั้นตอนปฏิบัติ	(๑) เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์แล้ว (๒) ให้ประธานอนุอุทธรณ์ หรือประธาน ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี มีหนังสือแจ้งพร้อมสำเนาคำร้องทุกข์ให้ นายก อปท.ทราบ	๒๔๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ฯ ข้อ ๓๐

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		โดยเร็ว (๓) ให้นายก อปท.ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณา ภายใน ๗ วัน ทำการนับแต่วันรับหนังสือ	
๒๔๑. การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์	วิธีการ	ให้อนุอุทธรณ์หรือ ก.จังหวัด แล้วแต่กรณีพิจารณาจาก (๑) เรื่องราวการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร้องทุกข์ (๒) กรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารหลักฐานจากส่วนราชการ เอกชนหรือบุคคลใด ๆ เพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาได้	๒๔๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๑ วรรค ๑
๒๔๒. การแถลงการณ์ด้วยวาจา	ในชั้นการพิจารณา	(๑) กรณีผู้ร้องทุกข์ขอแถลงการณ์ (๒) หากอนุอุทธรณ์หรือ ก.จังหวัดเห็นว่าไม่จำเป็นจะให้งดการแถลงการณ์ด้วยวาจาเสียก็ได้ (๓) กรณีนัดให้มาแถลงการณ์ด้วยวาจา ให้แจ้งนายก อปท.ว่าถ้าจะแถลงแก้หรือมอบหมายเป็นหนังสือให้พนักงานส่วนท้องถิ่นแถลงแก้แทนก็ได้ โดยแจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณี (๔) ให้นายก อปท.ผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือผู้แทนเข้าฟังคำแถลงการณ์ของผู้ร้องทุกข์ได้	๒๔๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๑ วรรค ๒, ๓
๒๔๓. ระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์	(๑) อนุอุทธรณ์ (๒) ก.จังหวัด	๑) พิจารณาทำความเห็นเสนอ ก.จังหวัด ๒) ก.จังหวัดพิจารณามีมติ ๓) การพิจารณาตาม ๑) และ ๒) ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่รับเรื่องร้องทุกข์ ๔) กรณีพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดให้ขอขยายได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ๆ ละ ไม่เกิน ๓๐ หากจำเป็นให้ขยายได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน ๕) การขอขยายให้บันทึกเหตุผลความจำเป็นไว้ในรายงานการประชุมด้วย	๒๔๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๕
๒๔๔. ลักษณะการพิจารณามีมติของ ก.จังหวัด	ก.จังหวัดพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้ว สามารถมีมติได้ดังนี้	ถ้าเห็นว่า (๑) ผู้บังคับบัญชา ใช้อำนาจถูกต้องหรือปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว ให้มีมติยกคำร้องทุกข์ (๒) ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีมติให้แก้ไขโดยเพิกถอน	๒๔๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๒

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
		หรือยกเลิกการปฏิบัตินั้น หรือให้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (๓) ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจไม่ถูกต้องตามกฎหมายบางส่วน ให้มีมติให้แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย (๔) สมควรดำเนินการประการอื่นใดเพื่อให้ถูกต้องเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี การพิจารณามีมติ ให้บันทึกเหตุผลไว้ในรายงานการประชุมด้วย	
๒๔๕. การปฏิบัติตามมติของ ก.จังหวัดกรณีพิจารณาเรื่องร้องทุกข์	เมื่อ ก.จังหวัดมีมติตามข้อ ๒๔๔ แล้ว	(๑) ให้นายก อปท.สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้นในโอกาสแรกที่ทำได้ (๒) กรณีมีเหตุผลความจำเป็นจะให้มีการรับรองรายงานการประชุมก่อนก็ได้ (๓) เมื่อสั่งหรือปฏิบัติแล้ว ให้แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว **ข้อสังเกต** (๑) หากนายก อปท.ไม่เห็นด้วย เมื่อสั่งหรือปฏิบัติตามมติแล้วอาจขอให้ ก.จังหวัดพิจารณาทบทวน ซึ่งจะพิจารณาทบทวนหรือไม่ เป็นอำนาจดุลพินิจ (๒) กรณีนายก อปท.ไม่เห็นด้วย และขอให้ ก.จังหวัดพิจารณาทบทวน โดยยังมิได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติก่อนนั้น เป็นการไม่ชอบด้วยวิธีการขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญ (๓) กรณีดังกล่าวรวมถึงการพิจารณาราย งานการดำเนินการทางวินัยของ ก.จังหวัดด้วย	๒๔๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ ข้อ ๓๓
๒๔๖. ความปรากฏแก่ ก.กลาง	ไม่ว่าทางใด เช่น (๑) มีการร้องขอความเป็นธรรม (๒) มีการร้องว่าขัดมาตรฐานทั่วไป (๓) โดยการหารือ ฯลฯ	(๑) มติหรือหลักเกณฑ์ของ ก.จังหวัดขัดแย้งกับมาตรฐานทั่วไป (ให้ออก/ปลด/ไล่) (๒) ก.กลาง จะแจ้งให้ ก.จังหวัดดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง (๓) ถ้า ก.จังหวัดไม่แก้ไขในเวลาอันควรหรือจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง (๔) ก.กลาง มีอำนาจเพิกถอนมตินั้นได้	๒๔๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ฯ ข้อ ๓๓ วรรค ๒ ประกอบข้อ ๓๕ วรรค ๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ ข้อ ๘๘ วรรค ๔ และ พ.ร.บ. ระเบียบบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ วรรค ๒

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
๒๔๗. ก.จังหวัดพิจารณาอุทธรณ์โทษปลดออกจากราชการแล้วให้ลดโทษเป็นลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น และมีมติให้สั่งกลับเข้ารับราชการ	นาย อปท.ต้องสั่งตามมติ ก.จังหวัด	(๑) นายก อปท.ต้องออกคำสั่งลดโทษผู้นี้จากปลดออกเป็นลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น (๒) โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่สั่งให้กลับเข้ารับราชการ (๓) หากเป็นกรณีได้รับการล้างมลทิน นายก อปท.ก็ไม่อาจลดขั้นเงินเดือนตามคำสั่งได้	เทียบเคียง ๒๔๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๕๘๗ ลง ๑๓ ก.ย.๓๖ ในรหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๖๔
๒๔๘. การลาอุปสมบทเป็นสิทธิของข้าราชการ	แต่การพิจารณาอนุญาตเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชา	(๑) หากผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาตให้ลาอุปสมบท (๒) และผู้ใช้สิทธิลานั้นเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม (๓) จะใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาล (หรือร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัด) ได้ (๔) การกระทำดังกล่าวถือว่าเป็นการใช้สิทธิโดยชอบ (๕) แม้ศาลจะยกฟ้อง (หรือ ก.จังหวัดจะยกคำร้องทุกข์) ก็ไม่เป็นเหตุมีมูลความผิดทางวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (๖) ผู้บังคับบัญชาจะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนด้วยอาศัยเหตุนั้นมิได้	๒๔๘. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๑ ๕๐๐ ลง ๑๙ พ.ย.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน ต.ค.๔๐ หน้า ๒๒๙
๒๔๙. ถูกลงโทษปลดออก/ไล่ออกกรณีได้รับโทษจำคุก	ถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปในการเข้ารับราชการ (กรณีทุจริตต่อหน้าที่ห้ามขาด)	(๑) มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (๒) ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง (ปลด/ไล่) เพราะมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (๓) เมื่อพ้นโทษจำคุก หรือได้รับโทษปลดออก/ไล่ออกไปแล้ว (๔) ผู้นั้นประสงค์จะขอกลับเข้ารับราชการต้องมีหรือได้รับการยกเว้นคุณสมบัติ (๕) สามารถยื่นเรื่องขอบรรจุกลับเข้ารับราชการใน อปท.ประเภทเดียวกันกับก่อนออกจากราชการ (๖) เป็นอำนาจพิจารณาของนายก อปท.แห่งนั้น และ ก.จังหวัด ที่จะรับบรรจุกลับหรือไม่ (๗) การบรรจุกลับไม่ถือเป็นสิทธิ ส่วนเงินเดือนและตำแหน่งระดับต้องไม่สูงกว่าก่อนวันที่ออกจากราชการ	๒๔๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเบื้องต้น ลง ๒๔ พ.ย.๔๔
๒๕๐. กรณีมีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดกลับมติ ป.ป.ช.ตาม	ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดฐานอื่น นอกเหนือ จากฐานทุจริต ได้แก่	คำพิพากาศาลปกครองสูงสุดผูกพันเฉพาะคู่กรณีตามมาตรา ๗๐ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น	๒๕๐. มติ ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.เมื่อวันที่ ๒๗ เม.ย. ๒๕๕๙

หัวข้อ / ประเด็น	ขอบเขต / เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ / คำอธิบาย	กฎหมาย / มาตรฐาน /มติ / แนวทาง / หนังสือที่เกี่ยวข้อง
คำพิพากษาที่ อ.๑๐๓๗/๒๕๕๘	ฐาน - ประมาทเลินเล่อ - ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ - ประพฤติชั่ว เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง	(๑) อปท.ต้องปฏิบัติตามมติ ป.ป.ช.จนกว่าจะมีแนวทางเป็นอย่างอื่น กล่าวคือ ๑) ให้ใช้สำนวนของ ป.ป.ช.เสนอ ก.จังหวัดโดยไม่ต้องแต่งตั้งกรรมการสอบสวน ๒) ก.จังหวัดต้องพิจารณามีมติเห็นชอบ ๓) นายก อปท.ต้องออกคำสั่งตามมติ ก.จังหวัดโดยเร็ว ๔) ในกรณีไม่อาจปฏิบัติได้ทันภายใน ๓๐ วันนับแต่ได้รับหนังสือชี้มูลจาก ป.ป.ช. ให้แจ้งเหตุขัดข้องให้ ป.ป.ช.ทราบด้วย ๕) ส่งสำเนาคำสั่งลงโทษไปยัง ป.ป.ช. ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันออกคำสั่งลงโทษ (๒) กรณีมีการหารือข้อกฎหมายดังกล่าว ก.จ., ก.ท., ก.อบต.มีมติให้หารือต่อไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา ผลการตอบข้อหารือเป็นประการใด จะแจ้งให้ทราบต่อไป	

หมายเหตุ ๑. การกล่าวอ้าง ควรตรวจสอบข้อกฎหมาย/มาตรฐาน/มติ/แนวทาง/หนังสือที่เกี่ยวข้อง ซึ่งระบุไว้ในช่องขวามือก่อน
๒. พบข้อผิดพลาด โปรดแจ้ง ๐๘ ๑๑๗๔ ๓๗๘๔ หรือ ๐๘ ๒๓๐๐ ๒๕๕๕